

ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА И ЗАДЪРЖАНЕТО ПОД СТРАЖА

Издаден от министъра на правосъдието

Обн. ДВ. бр.9 от 2 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.43 от 8 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.20 от 7 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.14 от 10 Февруари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.35 от 27 Април 2021г.

Част първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С правилника се урежда прилагането на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Чл. 2. Министърът на правосъдието осъществява общото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби чрез Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН).

Част втора. СТРУКТУРА И ПРАВОМОЩИЯ НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА"

Чл. 3. (1) Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е специализирана административна структура към Министерството на правосъдието.
(2) Дейността на главната дирекция е свързана с изпълнение на наказанията, наложени от съдилищата с влезли в сила съдебни актове, както и с изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража, взета по реда на Наказателно-процесуалния кодекс.
(3) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 4. При осъществяване на своята дейност главната дирекция взаимодейства с другите дирекции и служби на Министерството на правосъдието, държавните органи, органите на съдебната власт и на местното самоуправление, със специализирани правителствени и неправителствени организации и с други институции.

Чл. 5. (1) Главният директор на ГДИН е подчинен на министъра на правосъдието и на заместник-министъра, на когото е възложено осъществяването на методическо ръководство и контрол върху дейността на главната дирекция.
(2) Главният директор осъществява прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби и представлява главната дирекция и териториалните и служби.
(3) При осъществяване на своите функции главният директор се подпомага от заместник главни директори.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Функциите на главния директор при негово отсъствие се изпълняват от заместник главен директор, а в негово отсъствие - от началник на отдел, въз основа на писмена заповед за всеки конкретен случай.

(5) Главният директор може да делегира със заповед правомощия на своите заместници, на началниците на отдели или на началниците на териториалните служби.

(6) Главният директор издава заповеди в кръга на своите правомощия.

Чл. 6. (1) Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" е организирана в централно управление и териториални служби.

(2) Централното управление е структурирано в отдели и сектори, които подпомагат главния директор при осъществяване на правомощията му, осигуряват технически дейността му и извършват дейности по административното обслужване на физическите и юридическите лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Териториалните служби са затворите и областните служби "Изпълнение на наказанията".

Чл. 7. Правомощията на ГДИН са:

1. във връзка с режимната дейност и правното положение на задържаните в местата за лишаване от свобода:

а) осъществява методическо ръководство и контрол по: изпълнението на наказанията, наложени с влезли в сила съдебни актове; спазването на правата и задълженията на лишените от свобода; взаимодействието с органите на съдебната власт за привеждане в изпълнение на мярката за неотклонение задържане под стража; законосъобразността при прилагане на дисциплинарни мерки спрямо лишените от свобода; разпределението на времето на лишените от свобода; състоянието на жилищно-битовата база; настаняването и разпределението на новопостъпилите; работата на комисиите по чл. 73 ЗИНЗС; освобождаването от местата за лишаване от свобода;

б) води отчетните документи на лишените от свобода, като изгражда и поддържа необходимите картотеки;

в) анализира и обобщава режимната дейност в местата за лишаване от свобода, изготвя информации и доклади с предложения за отстраняване на слабостите;

г) категоризира и прекатегоризира лишените от свобода, извършва териториалното разпределение на лишените от свобода по затвори, поправителни домове и затворнически общежития;

д) осъществява конкретни и тематични проверки, участва в извършването на комплексни проверки на цялостната дейност по изпълнение на наказанието лишаване от свобода;

е) разглежда молби, жалби, сигнали и предложения на лишените от свобода и на гражданите;

2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) във връзка с охраната и сигурността в затворите:

а) (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) осъществява методическо ръководство и контрол по: изпълнението на служебните задължения; организацията на охраната, правата и задълженията на надзорно-охранителния състав; състоянието и използването на сигнално-охранителната, свързочно-съобщителната и контролно-измервателната техника, както и на специалните средства, оръжие и боеприпаси;

б) организира осигуряването на надзорно-охранителната дейност с технически и други средства за охрана и контрол, извършва оценка на ефективността на съществуващата надзорно-охранителна техника, като предлага мерки за подобряване на работата;

в) организира и участва в провеждането на общата и специалната подготовка на състава;

г) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) извършва тематични проверки и участва в провеждането на комплексни проверки на цялостната дейност по изпълнение на наказанието лишаване от свобода и мярката за неотклонение задържане под стража, която се изпълнява в затвора;

д) осъществява взаимодействието с органите на Министерството на вътрешните работи по издирване и залавяне на избягали лишени от свобода и в случаите на екстремни ситуации;

е) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) анализира и обобщава надзорно-охранителната дейност в затворите и предлага мерки за нейното подобряване;

ж) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г., отм. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.)

з) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г., отм. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.)

и) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г., отм. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.)

3. във връзка с охраната и сигурността в арестите:

а) осъществява методическо ръководство и контрол по отношение на охраната и реда в арестите;

б) анализира и оценява резултатите от дейността на охранителните екипи, взема системни мерки за подобряване организацията на работа и прави предложения във връзка с това;

в) организира и контролира специалната, бойната и физическата подготовка на охранителните състави;

г) извършва конкретни и тематични проверки, участва в провеждането на комплексни проверки на цялостната дейност в арестите;

д) осъществява контрол за правилното съхраняване и използване на техническите, помощните и транспортните средства и въоръжението;

е) осъществява взаимодействие с Главна дирекция "Охрана" по обезпечаване провеждането на следствени и съдебни действия в случаи, предвидени в закон;

ж) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) разглежда молби и жалби на задържаните лица по време на престоя им в арестите;

з) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г., отм. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

5. във връзка с медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода:

а) организира и контролира дейността на специализираните болници за активно лечение на лишените от свобода и медицинските центрове;

б) определя лишените от свобода, които се нуждаят от специализирано лечение във външни лечебни заведения;

в) предлага лишени от свобода за помилване и прекъсване изпълнението на наказанието по здравословни причини;

г) определя реда за привличане на външни консултанти за оценка на здравословното състояние на лишените от свобода;

д) осигурява здравното обслужване в местата за лишаване от свобода чрез провеждане на мероприятия, свързани с профилактичната и лечебно-диагностичната дейност и протиепидемиологичното осигуряване, както и чрез спазване на хигиенните норми и санитарните правила;

6. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) във връзка със социалните дейности и възпитателната работа с правонарушителите:

а) осъществява методическо ръководство и контрол на дейностите по общопенитенциарно третиране и религиозна подкрепа на лишените от свобода;

б) разработва методически указания за нуждите на практическата дейност по изпълнение на наказанието лишаване от свобода;

в) отговаря за прилагането на препоръките на международните стандарти, гарантиращи правния и социалния статус на лишените от свобода;

г) проверява жалби и сигнали от страна на лишените от свобода за нарушаване на техните права;

д) осигурява и подпомага организирането и провеждането на творчески, културно-информационни и спортни дейности за осмисляне свободното време на лишените от свобода;

е) изготвя мнения и становища, участва в специализирани комисии по разгръщане на творчески, културно-информационни, спортни и религиозни дейности в затворите, поправителните домове и арестите;

ж) извършва проверка и контрол за спазване на религиозните права на лишените от свобода, осигуряване на подходящи помещения и време за богослужебни дейности;

з) осъществява взаимодействието с регистрираните вероизповедания, извършващи богослужебни, социални и образователни дейности в местата за лишаване от свобода;

и) съгласува времето за провеждане на богослужебни дейности в местата за лишаване от свобода и пропускателно-регистрационния режим на представителите на вероизповеданията;

й) анализира и обобщава състоянието на общопенитенциарните дейности и религиозната подкрепа и предлага мерки за оптимизирането им;

к) организира и координира взаимодействието с неправителствените организации в страната и в чужбина, контролира привличането на доброволци за осъществяване на социално-възпитателни и религиозни дейности в местата за лишаване от свобода;

л) изготвя проекти, насочени към развитие на пенитенциарни практики и удовлетворяване на религиозните потребности на лишените от свобода, участва в реализирането им;

м) ръководи, организира и контролира библиотечното обслужване в местата за лишаване от свобода;

н) анализира, координира и методически обезпечава функционирането на самодейните затворнически органи;

- о) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) осъществява методическо ръководство, наблюдение и контрол на дейностите по подготовка за акредитиране, внедряване и реализиране на специализирани програми за работа с правонарушителите;
- п) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) осъществява дейности по прилагане и актуализиране на оценката на правонарушителя и планиране на присъдите в съответствие с добри практики; съдейства за внедряването им в дейността на затворническите и пробационните служби;
- р) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) участва в изготвяне на стандарти за качество на социалните дейности и осъществява контрол в тази насока;
- с) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) организира и контролира специализираната индивидуална и груповата работа с правонарушителите в затворите, поправителните домове, затворническите общежития и пробационните служби;
- т) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) внедрява и контролира прилагането на образователни и квалификационни програми за лишените от свобода и осъдените на пробация;
- у) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) осъществява контрол по прилагането на специализираните програми за адаптация и за подготовка за живот на свобода;
- ф) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) изготвя анализи и разработва стратегии за разгръщане на социално-възпитателните дейности с правонарушителите;
- х) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) осъществява дейности по подготовка за живот на свобода и взаимодействия с външни институции и неправителствени организации;
- ц) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) изготвя проекти, насочени към развитие на пенитенциарни и пробационни практики, участва в реализирането им;
- ч) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) проучва състоянието на затворническите общности и субкултура;

7. във връзка с изпълнението на пробационните мерки:

- а) осъществява методическо ръководство и контрол по изпълнение на наказанието пробация и пробационните мерки;
- б) разработва методически указания за нуждите на практическата дейност по изпълнение на наказанието пробация;
- в) осъществява тематични проверки, участва в извършването на комплексни проверки на цялостната дейност по изпълнение на наказанието пробация и оценява ефективността и;
- г) осъществява контрол на дейностите по прилагане на оценката на риска и планиране на пробационния надзор;
- д) изготвя методически указания за дейността на пробационните съвети и анализира постигнатите резултати;
- е) разработва стандарти за изпълнение на пробационните мерки и контролира прилагането им;
- ж) разглежда молби, жалби, сигнали и предложения на осъдени на пробация и граждани;
- з) координира взаимодействието с държавните институции и обществените организации по изпълнение на пробационните мерки;
- и) анализира и обобщава цялостната дейност на пробационната служба, изготвя методически указания и доклади;
- й) изготвя мнения и становища и участва в специализирани комисии по въпроси, свързани с изпълнение на наказанието пробация;
- к) организира и контролира обучението на пробационните служители;
- л) изготвя проекти, насочени към развитие на пробационни практики, участва в реализирането им;

8. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

9. във връзка с финансово-счетоводната дейност и капиталовите разходи:

- а) осигурява финансово-счетоводното обслужване на ГДИН и териториалните и служби;
- б) изготвя ежемесечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета и тримесечни и годишни оборотни ведомости;
- в) извършва счетоводно отчитане на приходите и разходите по пълна бюджетна класификация по счетоводни сметки от Единния сметкоплан;
- г) изготвя ежемесечни справки-декларации по Закона за данък добавена стойност на ГДИН и териториалните и служби;
- д) организира инвентаризация на активите на ГДИН и териториалните и служби съгласно Закона за счетоводството;
- е) осъществява методическо ръководство по организацията на труда и работната заплата на служителите от ГДИН и териториалните и служби;
- ж) участва в изготвянето на длъжностното разписание на ГДИН и териториалните и служби;
- з) разработва обобщен проект на обектите за капиталови разходи на ГДИН и териториалните и служби;

- и) организира и контролира изпълнението на капиталовите разходи на ГДИН и териториалните и служби;
 - й) разработва обобщен проект на бюджет на ГДИН и териториалните и служби;
 - к) разработва средносрочни и дългосрочни бюджетни прогнози и програмното бюджетиране на ГДИН и териториалните и служби;
 - л) разпределя бюджетните кредити на териториалните служби и контролира спазването на утвърдените лимити за разходи;
 - м) изготвя финансови обосновки към проекти на актове, касаещи дейността по изпълнение на наказанията;
 - н) организира провеждането на контролните дейности по системите за финансово управление и контрол в областта на финансовата дейност на ГДИН и териториалните и служби;
10. във връзка с логистиката и обществените поръчки:
- а) разработва и координира изпълнението на планове на ГДИН и териториалните и служби за материалното осигуряване на дейността по изпълнение на наказанията;
 - б) осъществява методическо ръководство, помощ и контрол върху организацията на работа на териториалните служби, свързана с вещевото осигуряване на личния състав, обезпечаването на бита, вещите и прехраната на лишените от свобода и експлоатацията на автомобилния парк, инженерната техника и съоръжения;
 - в) изготвя, обосновава и предлага проекти на щатни разписания на транспортните средства и инженерната техника на териториалните служби, планира и предлага за утвърждаване лимит-километри на моторните превозни средства и контролира спазването им;
 - г) организира и контролира изпълнението на сключените договори, свързани с потребностите на ГДИН и териториалните и служби;
 - д) разработва проекти на вътрешни правила и други нормативни документи, регламентиращи материално-техническото осигуряване на дейността по изпълнение на наказанията, организирането и провеждането на обществените поръчки в ГДИН и териториалните и служби;
 - е) изготвя годишен план на обществените поръчки на ГДИН и териториалните и служби;
 - ж) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) организира и провежда процедури по реда и при условията на Закона за обществените поръчки и вътрешните правила на ГДИН;
 - з) осигурява съхраняването на документацията от проведените процедури съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки;
 - и) участва в разработването на проекти на програми за обучение и повишаване квалификацията на лишените от свобода, заети в комунално-битовата и обслужващата дейност в териториалните служби;
11. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) във връзка с международната и учебно-квалификационната дейност:
- а) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) организира и извършва изследвания самостоятелно или съвместно с външни звена и институции;
 - б) (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) разработва методически указания за нуждите на практическата дейност по изпълнение на наказанията и подготовка за акредитиране на специализирани програми;
 - в) участва в изготвянето на проекти за промени в нормативната уредба;
 - г) разработва и реализира учебни планове и програми за професионалната подготовка на служителите;
 - д) организира издаването на бюлетин "Затворно дело";
 - е) участва в международното сътрудничество и осъществява международния обмен на информация;
 - ж) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) участва в организирането и подготовката на заседанията на Съвета по изпълнение на наказанията;
 - з) осъществява методическо ръководство и контрол върху дейността на Учебния център към ГДИН във връзка с първоначалната пенитенциарна подготовка и повишаването на професионалната квалификация на служителите;
12. във връзка с психологическата лаборатория:
- а) извършва психологическо изследване на кандидатите за длъжности в ГДИН и в териториалните и служби;
 - б) извършва ретестиране и дава препоръки на служители в ГДИН и в териториалните и служби;
 - в) (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) организира психолозите и участва в екипи за действие в кризисни ситуации;
 - г) осъществява проучване на параметрите на организационното поведение в местата за лишаване от свобода и пробационните служби и подготвя аналитични доклади с препоръки;

- д) (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) обучава психолозите от местата за лишаване от свобода и контролира тяхната дейност по отношение на работата им със служителите и лишените от свобода;
- е) (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) осъществява психодиагностична, консултативна и тренингова дейност със служителите в ГДИН и в териториалните и служби;
- ж) извършва психологически изследвания по Закона за защита на класифицираната информация;
- з) (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) участва в разработването и провеждането на проекти по проблемите на пенитенциарния персонал и лишените от свобода;
- и) създава, съхранява и отговаря за правилното използване на информационен фонд и архив на психодиагностичната дейност;
- й) (нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) организира и ръководи дейностите по психологическото обслужване на лишените от свобода;
- к) (нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) контролира и оказва подкрепа на психолозите от териториалните служби във връзка с диагностиката, консултирането и специализираните програми с правонарушителите;
- л) (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) провежда дебрифинг на служителите при преживени травматични събития;
13. във връзка с правното обслужване:
- а) осигурява по предвидения в закона ред спазването на законността при осъществяването на дейността на ГДИН и териториалните и служби;
- б) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) участва в процедурите за назначаване на служители в ГДИН и териториалните и служби и следи за законосъобразността на актовете, свързани с възникването, изменянето и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения, както и за прилагането на дисциплинарната практика;
- в) участва в организирането и контрола за правилното, законосъобразното и ефективното ползване на имуществото на Министерството на правосъдието, свързано с дейността на ГДИН;
- г) осъществява процесуалното представителство по въпроси, свързани с дейността на ГДИН и териториалните и служби;
- д) дава мотивирани становища по правни въпроси, свързани с дейността на ГДИН и териториалните и служби, и участва в разработването на проекти на нормативни актове;
14. във връзка с човешките ресурси:
- а) изготвя и актуализира длъжностното разписание на ГДИН, длъжностните характеристики на държавните служители и на лицата, работещи по трудово правоотношение;
- б) подготвя актовете, свързани с възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения;
- в) издава и заверява служебните и трудовите книжки;
- г) образува, оформя и съхранява служебните досиета и личните кадрови дела на работещите в ГДИН;
- д) съхранява делата на напусналите служители;
- е) участва в планирането и организирането на професионалната подготовка на служителите и следи за професионалното развитие на състава;
- ж) анализира и контролира състоянието на дисциплината и прилагането на дисциплинарната практика по отношение на служителите;
- з) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) отговаря за правилното отчитане на отпуските, оформя болничните листове и ги предава на отдел "Финансово-ресурсно осигуряване";
15. във връзка с информационно-аналитичното обслужване:
- а) организира и контролира кореспонденцията на ГДИН;
- б) осъществява информационно-аналитичното обслужване на ГДИН и териториалните и служби, справочната, статистическата и архивната дейност, включително чрез създаване и използване на автоматизирани информационни програми и фондове;
- в) анализира и обобщава дейността на ГДИН и териториалните и служби, изготвя информации и доклади с предложения за отстраняване на слабостите;
- г) изготвя аналитични и статистически справки и доклади;
- д) осъществява взаимодействието с автоматизирани информационни системи на други държавни органи и институции;
- е) отговаря за поддръжката на наличната компютърна техника;
16. (нова - ДВ, бр. 35 от 2021 г.) във връзка с вътрешната сигурност:
- а) осъществява взаимодействието с органите на Министерството на вътрешните работи и ги подпомага по предотвратяване, разкриване и документиране на престъпления, извършени от служители, лишени от свобода, и от задържани под стража лица;

- б) организира и контролира дейностите по Закона за защита на класифицираната информация;
- в) организира и контролира дейността на оперативната дежурна част в ГДИН по събиране на ежедневна информация за обстановката в териториалните служби и оповестяване на служителите в особени случаи;
- г) поддържа и контролира дейностите по бойната, мобилизационната готовност и пожарната безопасност в ГДИН и в териториалните и служби при мирновременни и военновременни условия, аварии и природни бедствия.

Част трета.

ДЪРЖАВНА СЛУЖБА В ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА" И В ТЕРИТОРИАЛНИТЕ И СЛУЖБИ

- Чл. 8.** (1) Численият състав на ГДИН и териториалните и служби се утвърждава от Министерския съвет по предложение на министъра на правосъдието.
- (2) Численият състав включва броя на държавните служители и на лицата, работещи по трудово правоотношение.
- (3) Министърът на правосъдието може да създава извън числения състав по ал. 1 допълнителни щатове за длъжности на лица, работещи по трудово правоотношение, за производствени, ремонтни, социални и обслужващи дейности в рамките на средствата по бюджета на ГДИН.
- (4) Численият състав се разпределя по структурите и службите на ГДИН с щата им.

- Чл. 9.** (1) Назначаването на държавните служители на длъжности в ГДИН и териториалните и служби се извършва след проведен конкурс.
- (2) Спечелилите конкурса за постъпване на служба, подлежащи на първоначално професионално обучение, се назначават като стажанти за периода на обучението за сметка на незаетите щатни бройки от щатовете на съответните структури, за които са обявени конкурсите за първоначално постъпване на държавна служба.

- Чл. 10.** (1) Изпълнението на служебните задължения на държавните служители започва с встъпването им в длъжност, което се удостоверява с акт за встъпване в длъжност.
- (2) Държавните служители встъпват в длъжност не по-късно от 30 дни от датата на издаване на заповедта им за назначаване, освен ако в нея е посочен друг срок.
- (3) Ако държавният служител не подпише акта за встъпване в длъжност в срока по ал. 2 без уважителни причини, органът по назначаването отменя заповедта за назначаване.

- Чл. 11.** Служителите от звената "Човешки ресурси" са длъжни да запознаят всеки назначен служител с неговата длъжностна характеристика. Подписаната от служителя длъжностна характеристика се съхранява в личното кадрово дело.

- Чл. 12.** (1) За служителите от ГДИН и териториалните и служби се съставя и се води лично кадрово дело.
- (2) Редът за водене, ползване и съхранение на личните кадрови дела и помощните такива се определя със заповед на главния директор на ГДИН.
- (3) При преминаване на държавен служител от ГДИН и териториалните и служби на държавна служба в друга администрация на последната може да се изпратят заверени копия от материалите от личното кадрово дело на служителя, в които не се съдържат данни, представляващи класифицирана информация.

Чл. 13. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Кандидатите за държавни служители по чл. 19, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС, за всички длъжности и направления на дейност в ГДИН и териториалните и служби подлежат на изследване на интелектуалните способности и езикова култура и психологическо изследване.

(2) На изследвания по ал. 1 се допускат кандидати с приключено изучаване и утвърдени от комисиите за подбор.

Чл. 14. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Психологическото изследване на кандидатите по чл. 13, ал. 1 за длъжности, изискващи образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" и "професионален бакалавър по", както и кандидатите за държавни служители в арестите, пробационните служби и главната дирекция, се извършва от сектор "Психологическа лаборатория" в ГДИН.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Психологическото изследване на кандидатите по чл. 13, ал. 1 за длъжности в териториалните служби, изискващи средно образование, се извършва от инспекторите психолози в териториалните служби.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Измерването на общите и специфичните, личностни и професионално значими качества и противопоказания за постъпване на държавна служба в ГДИН и териториалните и служби се извършва съобразно психологически критерии за оценяване на личностни и социално-комуникативни качества и умения за съответното направление на дейност.

(2) Резултатът от психологическото изследване се обосновава с тестови данни и се представя в заключение.

Чл. 16. (1) Психологическо ретестиране за определяне на актуалната психологическа съвместимост на държавните служители с изискванията за заеманата длъжност и годността им да изпълняват служебните задължения се извършва от сектор "Психологическа лаборатория" към ГДИН.

(2) Обект на ретестиране са държавни служители, които:

1. имат затруднения и сериозни дефицити в професионалната адаптация, обучението и специализираната подготовка;
2. проявяват демотивация, емоционална неадекватност и рисково поведение;
3. извършват системни дисциплинарни нарушения;
4. злоупотребяват със служебното положение с користна цел.

(3) В случаите по ал. 2 началниците на структурни звена в ГДИН и на териториалните и служби предлагат писмено на главния директор извършването на ретестиране.

(4) Предложението за ретестиране съдържа описание на проблемните поведенчески прояви на служителя, аргументи за необходимостта от провеждане на ретестиране, подробни лични и служебни данни, служебна характеристика.

(5) Ретестирането се извършва от експертите психолози на сектор "Психологическа лаборатория" в двуседмичен срок от депозиране на предложението, след писмено нареждане на главния директор на ГДИН.

(6) Заявителят на ретестирането е длъжен да представи в сектор "Психологическа лаборатория" личното кадрово дело на предложението за ретестиране държавен служител не по-късно от пет дни преди датата на психологическото изследване.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Психологическото ретестиране приключва с психологическо експертно становище, което има задължителен характер за органите, които са го възложили.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При констатиране на психологическа несъвместимост на държавния служител с изискванията за заеманата длъжност и негодност да изпълнява служебните задължения същият се предлага за оценка на изпълнението на длъжността.

Чл. 16а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в ГДИН и териториалните и служби е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.

(2) За дейностите, чието изпълнение изисква непрекъсваем работен процес, работното време се организира в 8-, 12- или 24-часови наряди по утвърден график.

(3) В извънредни ситуации, отдалеченост на обекта или когато численият състав или изпълнението на отделни служебни дейности не позволява организирането на работата на 8- и 12-часови наряди, могат да бъдат установени и 24-часови наряди.

(4) Работното време на служителите, които изпълняват дейности по ал. 2 и 3, се определя със заповед на главния директор на ГДИН съобразно щатната численост и особеностите на охраняемите обекти по предложение на началника на съответната териториална служба или по своя инициатива.

(5) При служебна необходимост със заповед на началника на териториалната служба продължителността на работното време на държавните служители, работещи в наряд, може да бъде удължено, но не с повече от една втора от нормалната дневна продължителност на работното време.

(6) За държавните служители, с изключение на служителите по ал. 2 - 5, се установява ненормиран работен ден.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Държавните служители от ГДИН и териториалните и служби получават компенсация за нощен труд съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 16б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Главният директор издава заповед за организация и разпределение на работното време и почивките в главната дирекция, а началниците на териториалните служби издават такава заповед за съответната териториална служба, която ръководят. В заповедта се определят и времето за хранене, времето за отдых, както и физиологичните почивки.

(2) Когато отделни дейности по време на наряд или дежурство се изпълняват от повече от един държавен служител и характерът на дейността позволява ползването на почивки, при разпределянето на работното време се определя време за една или повече почивки.

(3) Когато дейностите по ал. 2 се изпълняват от един държавен служител или характерът на дейността не позволява ползването на почивки, на държавните служители се осигурява време за хранене, без да се прекъсват изпълняваните задължения.

(4) Времето за хранене или времето за отдых не може да бъде по-малко от 30 минути.

Чл. 16в. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) За държавните служители, които изпълняват дейности, чието осъществяване изисква специфична организация на работа, със заповед на главния директор или на началника на съответната териториална служба може да се установява време на разположение или режим на 12- или 24-часово дежурство.

(2) Времето на разположение за служителите, работещи в наряд, се определя за всеки конкретен случай със заповед по предложение на преките ръководители на съответните служители.

(3) Извън случаите по ал. 2 за държавните служители, работещи в наряд, не може да се установява време на разположение или режим на дежурство.

(4) При определяне на индивидуално дежурство с времетраене повече от 6 часа на служителите се осигурява време за хранене, което не може да бъде по-малко от 30 минути.

Чл. 16г. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Максималната продължителност на времето на разположение не може да превишава:

1. общо за един календарен месец - 100 часа;
2. през почивни дни - 24 часа.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Времето, през което държавният служител е на разположение извън мястото на работа с готовност при необходимост да изпълнява

служебните си задължения, се компенсира съгласно Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 16д. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Работното време на държавните служители, работещи на ненормиран работен ден, се отчита в работни дни - подневно.
(2) Работното време на държавните служители, работещи в наряд, се изчислява и отчита в часове, сумирано за тримесечен период.
(3) Не се допуска сумирано изчисляване на работното време за служители, работещи на ненормиран работен ден.

Чл. 16е. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Отработеното време включва:
1. работните часове в рамките на установеното редовно работно време;
2. удълженото работно време;
3. времето за инструктаж, приемане, сдаване и освобождаване от наряд или дежурство;
4. времето за физиологични почивки;
5. времето за отдих;
6. времето за хранене;
7. фактически извършената работа по време на разположение (активен период на разположение в поделението);
8. времето за провеждане на професионално обучение;
9. времето на дежурство.
(2) Времето за обедна почивка и почивките за хранене не са работно време.
(3) При 12-часов график на наряд или дежурство се отчитат и заплащат 12 часа отработено време по ал. 1.
(4) При 24-часов график на наряд или дежурство се отчитат и заплащат 24 часа отработено време по ал. 1.
(5) Когато служебните задължения по време на наряд или дежурство се изпълняват без прекъсване, за работно време от 8 часа се осигурява половин час почивка, за работно време от 12 часа - 60 минути почивка, и за работно време от 24 часа - 90 минути почивка.

Чл. 16ж. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Участието на държавните служители, работещи в наряд или дежурство, в действия по предотвратяване и овладяване на кризисни ситуации по чл. 325, ал. 1 се отчита за отработено време.

Чл. 17. (1) Служителите в ГДИН и териториалните и служби са длъжни да поддържат и повишават професионалната си квалификация.
(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На първоначално професионално обучение подлежат спечелилите конкурс за постъпване на служба на длъжност по чл. 19, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС извън случаите по чл. 31, ал. 3 ЗИНЗС.
(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Успешното завършване на курс за първоначално професионално обучение е основание за заемане на длъжност от държавната служба в ГДИН и териториалните и служби.
(4) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)
(5) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)
(6) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)
(7) Професионалната подготовка без откъсване от работа се извършва при условия и по ред, определени със заповед на главния директор.

Чл. 17а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Учебните центрове са структурни звена на ГДИН, в които се провежда обучение на държавни служители по чл. 19, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) първоначално професионално обучение на държавни служители - стажанти;
2. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) първоначално професионално обучение на държавни служители, които не са стажанти, но са със задължително такова обучение.
3. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)
4. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)
5. (отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В учебните центрове се провеждат и курсове за професионална специализация, повишаване и актуализация на професионалната квалификация на служители от ГДИН и териториалните и служби.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Длъжностите на държавните служители по ал. 1, т. 1 и 2, както и тези, за които първоначалното професионално обучение не е задължително, се определят със заповед на министъра на правосъдието.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Обучението може да се провежда присъствено и дистанционно.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В учебните центрове може да се провежда обучение и за нуждите на други ведомства и организации след сключване на договор.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Професионалното обучение в учебните центрове се провежда във взаимодействие със структурните звена на главната дирекция и териториалните и служби, както и в сътрудничество с други учебни заведения и организации в страната и в чужбина.

Чл. 17б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Първоначалното професионално обучение по чл. 17а, ал. 1, т. 1 и 2 се провежда въз основа на годишен график, утвърден от главния директор на ГДИН, и по учебно-планова документация за всеки курс, състояща се от: учебни планове, тематични планове и разписания на занятията.

(2) Обучението е с продължителност 3 месеца, от които 40 дни (8 седмици) е теоретична подготовка в учебния център и 45 дни практически стаж в структурното звено, където е назначен служителят.

(3) Оценкаването на знанията и уменията на обучаваните включва:

1. текущ контрол;
2. изпити;
3. оценяване на практическия стаж;
4. заключителен изпит по теория и практика.

(4) Основна форма за оценяване на знанията и уменията е изпитът. Изпитите са редовни и поправителни.

(5) Изпитите се провеждат съгласно учебния план и разписанието от основния преподавател по дисциплината или от комисия, определена със заповед на началника на учебния център.

(6) Знанията и уменията на обучаемите се оценяват по шестобалната система, която включва: отличен (6,00); много добър (5,00); добър (4,00); среден (3,00); слаб (2,00). За успешно положен се счита изпит, оценен най-малко със среден (3,00).

(7) Обучаемите, освободени от физическо натоварване с медицинско удостоверение, присъстват на учебните занятия, като покриват нормативите или полагат изпити след възстановяването си.

(8) Обучаемите имат право на един поправителен изпит по всяка учебна дисциплина в двумесечен срок от получаването на слаба оценка, който се провежда по същите въпросници, изпитни билети и ред като редовния изпит. Поправителните изпити се провеждат по график, утвърден от началника на учебния център, като графикът се предоставя на обучаемите при приключване на редовната изпитна сесия.

(9) Практическият стаж по месторабота приключва с обща оценка по шестобалната система, изготвена от прекия началник и съгласувана с началника на териториалната служба. Оценката се изпраща в учебния център преди заключителния изпит.

(10) До заключителен изпит по теория и практика на професията се допускат държавни служители, които са положили успешно изпитите по учебните дисциплини, включени в учебния план, и са получили обща оценка от практическия стаж не по-ниска от среден (3,00).

(11) При обща слаба оценка от практическия стаж обучаемият не се допуска до заключителен изпит. Нова оценка на практическите умения може да се извърши след допълнителен стаж минимум 40 дни, като същата се изпраща на началника на учебния център.

(12) Заключителният изпит по теория и практика на професията се провежда от комисия, определена със заповед на главния директор на ГДИН, като в нея се включват преподавателите по отделните дисциплини и служители от ГДИН и/или от териториалните и служби.

(13) При получена слаба оценка на заключителния изпит по теория и практика обучаемите имат право да се явят на поправителен изпит по време на следващия теоретико-практически изпит, но не повече от веднъж.

Чл. 17в. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Професионалното обучение по чл. 17а, ал. 2 приключва с издаване на сертификат.

(2) Обучението по ал. 1 се провежда по отделни тематични планове и разписания, утвърдени от главния директор на ГДИН.

Чл. 17г. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Обучаемите се отстраняват от учебния център със заповед на главния директор на ГДИН по предложение на началника на центъра преди завършване срока на обучение поради:

1. слаб успех;
2. допуснати отсъствия без уважителна причина за повече от 6 учебни часа;
3. неявяване за повече от два последователни учебни или работни дни без уважителни причини на учебна практика или стаж;
4. неизпълнение на програмата за учебната практика или стаж;
5. осъждане с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер;
6. при отсъствие по уважителни причини повече от 10 на сто от учебното време.

(2) Обучаемите се отстраняват поради слаб успех при слаба оценка, получена на поправителен изпит или на практически стаж, по една или повече от дисциплините.

Чл. 17д. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Правилата за вътрешния ред, устройството и функционирането на учебните центрове се утвърждават със заповед на главния директор на ГДИН.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За неуредените в част трета на този правилник въпроси за държавната служба в ГДИН и териториалните и служби се прилагат разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи.

Част четвърта. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЕТО ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Глава първа. МЕСТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Раздел I. Създаване и закриване на местата за лишаване от свобода. Видове

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Местата за лишаване от свобода се създават и закриват със заповед на министъра на правосъдието по собствена инициатива или по предложение на главния директор на ГДИН, ако са налице необходимите жилищни, битови и

други помещения за осъществяване на поправително въздействие и отговарят на съответните охранителни и санитарни изисквания.

(2) Външните работни обекти, които нямат необходимите жилищни, комунално-битови и други помещения, не могат да бъдат обособявани като затворнически общежития. Работещите в тях лишени от свобода се настаняват в затворите, поправителните домове или затворническите общежития.

Чл. 20. (*) (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За всеки затвор се определя максималният брой лишени от свобода, които могат да бъдат настанени, съгласно разполагаемата жилищна площ.

(2) В спалните помещения се осигурява пряк достъп на дневна светлина и възможност за естествено проветряване. Количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване се определят в зависимост от изискванията на съответните стандарти за обществени сгради.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На лишените от свобода се осигурява постоянен достъп до санитарен възел и течаща вода. В заведенията от закрит тип и арестите в затворите ползването на санитарен възел и течаща вода се осъществява в спалните помещения.

Чл. 21. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Спалните помещения се обзавеждат с отделни легла за настанените лица, снабдени със спални принадлежности, шкафчета за лични вещи, маса, столове, осветителни и отоплителни тела, като се осигуряват условия за пряк достъп на дневна светлина и възможност за проветряване.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода са длъжни да спазват реда и хигиената в спалните помещения. За всяко спално помещение съответният инспектор по социални дейности и възпитателна работа определя отговорник, който изготвя месечен график за дежурства и следи за поддържането на реда и хигиената.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Редът в помещенията и местата за излагане на информационни материали се определят от съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Във всяка затворническа група се обособяват спални помещения за настаняване на непушачи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В спалните помещения може да се отглеждат цветя, като видовете и редът за отглеждането им се определят от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На лишените от свобода се създават условия за къпане не по-малко от два пъти седмично и за изпиране на дрехите, спалното и личното бельо.

Чл. 22. (1) (Предишен текст на чл. 22 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Райони и помещения за общо ползване са пешеходните и транспортните зони, местата за престой на открито, спортните площадки, клубовете, учебните и други зали, кабинетите, умивалните, тоалетните, коридорите, стълбищата, прилежащите им площадки и др.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Общите помещения се почистват по реда на дежурствата на лишените от свобода по график, изготвен и утвърден от инспектора по социални дейности и възпитателна работа.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Почистването на общите помещения в зоната за повишена сигурност се извършва под непосредствения контрол на служител от надзорно-охранителния състав по график, изготвен от инспектора по социални дейности и възпитателна работа и утвърден от заместник-началника по режимна и надзорно-охранителна дейност.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Стаите за групова работа се обзавеждат с телевизор, маси и столове, съобразени с броя на лишените от свобода в групата.

(2) В стаите за групова работа могат да се провеждат беседи, срещи с представители на обществеността, развива се художествена самодейност с лишените от свобода, като за целта се разрешава ползването на музикални инструменти по ред, определен от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(3) Провеждането на мероприятия с участието на външни лица се съгласува със заместник-началника по режимна и надзорно-охранителна дейност и началника на сектор "Социални дейности и възпитателна работа" и се утвърждава от началника на затвора.

Чл. 23. (1) (Предиден текст на чл. 23 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За помещенията за изолирано настаняване на лишени от свобода се вземат допълнителни мерки и същите се оборудват със средства за повишена сигурност, предотвратяване на самоувреждания и посегателства върху други лишени от свобода или служители.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В помещенията за изолирано настаняване на лишени от свобода леглата, шкафчетата за лични вещи, масата, столовете, осветителните и отоплителните тела се монтират неподвижни.

Чл. 24. (1) Оборудването с технически и други средства за охрана и контрол за предотвратяване на бягства, други престъпления и нарушения в местата за лишаване от свобода е в зависимост от категорията на настанените лишени от свобода.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Раздел II.

Настаняване в местата за лишаване от свобода

Чл. 25. Основанията за настаняване в местата за лишаване от свобода са: приведени в изпълнение по съответния ред съдебни актове с наложено наказание лишаване от свобода или за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража по реда на Наказателно-процесуалния кодекс. Същите се съпровождат с информация за датата и обстоятелствата при задържането на лицето, както и със справка за съдимост.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Във всеки затвор се обособява приемно отделение за настаняване на новопостъпилите лица.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Осъдените, които следва да изтърпяват наказания в затворнически общежития от открит тип и поправителен дом, се настаняват отделно от останалите.

(3) Постъпилите от арестите лица, задържани по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, се настаняват в приемното отделение отделно от осъдените.

(4) По време на престоя в приемното отделение лицата се подлагат на медицински преглед, психологическо изследване и санитарно-хигиенен контрол, запознават се с правилата за вътрешния ред и дисциплината, с основните им права и задължения.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода не могат да откажат провеждането на първоначален медицински преглед, санитарна обработка и психологически изследвания. Те попълват декларация за информираност относно правата, задълженията, забраните и възможността да бъдат използвани охранителни, помощни и технически, включително аудио-визуални, средства за контрол на поведението.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При обиска на новопостъпилите лишени от свобода не подлежат на изземване материалите по делото и документите, свързани с правото им на защита.

Чл. 27. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Настаняването на лишените от свобода в спални помещения се извършва от съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа въз основа на капацитетните възможности на отделните помещения в групата, изискванията на режима и сигурността, личностната характеристика на лишените от свобода, възможността да оказва или да се поддава на отрицателно влияние, психологическата

съвместимост с другите лишени от свобода, здравословното състояние и естеството на възложената работа.

(2) При разпределението на лишените от свобода по спални помещения се отчитат и желанията им за съвместно настаняване, ако те не противоречат на изискванията на ал. 1.

(3) Лишените от свобода чужди граждани могат да се настаняват в помещения съвместно с български граждани.

Чл. 27а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Преместването на лишени от свобода в друго спално помещение се извършва с разпореждане на инспектора по социални дейности и възпитателна работа при възникване на нови обстоятелства или промяна на изискванията по чл. 27, ал. 1 и 2.

(2) За преместването се уведомява дежурният главен надзирател или дежурният командир на отделение.

(3) В извън установеното работно време при необходимост от незабавни действия по ал. 1 преместването се извършва по разпореждане на дежурния главен надзирател при спазване на диференцирания подход за настаняване. За преместването дежурният главен надзирател изготвя писмен доклад.

Чл. 27б. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За основните дейности в затвора, поправителния дом и затворническото общежитие началникът на затвора утвърждава график за разпределение на времето.

Чл. 27в. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Ставането от сън се извършва по сигнал.

(2) През времето, определено за сутрешен личен тоалет, което е не по-малко от 30 минути, лишените от свобода са длъжни да оправят леглата си и да се приведат в подходящ външен вид.

(3) Сутрешната проверка е задължителна и се извършва чрез преброяване на лишените от свобода.

(4) Проверки за наличността на лишените от свобода могат да се извършват от служители от надзорно-охранителния състав по всяко време след ставане от сън до вечерната проверка.

(5) През времето, определено за сън, проверки се разрешават в изключителни случаи от дежурния главен надзирател или дежурния командир на отделение по ред, установен със заповед на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(6) При подаване на сигнал за вечерна проверка задължително се извършва поименна проверка на лишените от свобода.

(7) Задължителните проверки на лишените от свобода, които са настанени изолирано в постоянно заключени помещения, се извършват най-малко от двама служители от надзорно-охранителния състав в присъствието на дежурен главен надзирател или дежурен командир на отделение.

(8) Проверки на изведените за нощуване извън затворническите общежития от открит тип по реда на чл. 72, ал. 2 ЗИНЗС се извършват на мястото за нощуване.

Чл. 28. (1) Данните за личността на новопостъпилите лишени от свобода се записват въз основа на документ за самоличност. Ако такъв не е налице, се отбелязва това обстоятелство и данните за личността се записват въз основа на придружаващите лицето документи.

(2) Личните вещи на новопостъпилия се описват. Описите се изготвят в три екземпляра - един за лишения от свобода, един за затворническото досие и един за склада на затвора или поправителния дом.

(3) Неразрешените вещи и предмети се изземват с протокол и се предават за съхранение в склада, а парите и ценностите - в касата на затвора или поправителния дом.

(4) Документите във връзка с наказателното производство и тези, свързани с упражняване правото на защита, не подлежат на изземване.

(5) Съгласието на лишените от свобода по чл. 56, ал. 1 и 3 ЗИНЗС се изразява писмено.

(6) Данните за следи от наранявания и оплаквания за физическо насилие, както и за здравословното състояние на новопостъпилия се записват от медицински специалист при

спазване на изискването за поверителност. При констатиране на следи от насилие се назначава проверка по случая.

(7) Фотографирането на новопостъпилите е за нуждите на изпълнението на наказанието лишаване от свобода или на мярката за неотклонение задържане под стража.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Документите за самоличност на новопостъпилите се изземват с протокол, който се изготвя в три екземпляра - един за лицето, един за личното досие и един за картотеката за съхраняване на отнетите документи и тяхната отчетност.

(2) При превеждане на лицето в друго място за лишаване от свобода иззетите документи за самоличност го следват и се изпращат заедно с него.

(3) Иззетите документи за самоличност се съхраняват в мястото за лишаване от свобода, където е настанено лицето.

(4) Иззетите документи за самоличност се връщат на притежателя, когато отпаднат основанията за тяхното изземване.

(5) При отнемане и връщане на документите за самоличност незабавно се уведомява писмено съответната структура на Министерството на вътрешните работи, която е издала документът.

Чл. 30. (1) Документите за самоличност на чуждите граждани се изземват с протокол, който се изготвя в четири екземпляра - един за лицето, един за затворническото досие, един за ГДИН и един за съответната служба за контрол върху чужденците по местоизпълнение на наказанието.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора уведомява главния директор на ГДИН за постъпилия чужд гражданин. В уведомителното писмо се отразява волята на лицето относно уведомяване за задържането му на дипломатическото представителство на държавата, чийто гражданин е.

Чл. 31. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В срок до два работни дни за всеки новопостъпил в затвора или поправителния дом се съставя лично досие чрез попълване на формуляр в два екземпляра по образец, утвърден от главния директор на ГДИН. Към досието се прилагат документи и данни, свързани с изпълнението на наказанието лишаване от свобода.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В срок до пет работни дни от постъпването администрацията уведомява прокурора, привел присъдата в изпълнение, военното окръжие и военноотчетното бюро по постоянния адрес на новопостъпилия.

(3) Екземпляр от формуляра за досие с приложен препис-извлечение от присъдата за осъдените се изпраща в ГДИН. За задържаните под стража лица препис-извлечение от присъдата се изпраща след получаването и за изпълнение в затвора или поправителния дом.

(4) Информация за новопостъпилия се съхранява и в електронен вид.

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Извън случаите по чл. 56, ал. 1 ЗИНЗС иззетите вещи при постъпването на лишените от свобода могат да се съхраняват в склада на затвора.

(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При преместване на лишените от свобода в друго заведение вещите по ал. 1 могат да бъдат изпратени по тяхно искане и за тяхна сметка на новото място или на техни близки.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Парите, ценностите и другите вещи на лишените от свобода, непотърсени в срок от шест месеца след освобождаването, а в случай на бягство или смърт - след уведомяването на близките им, се прехвърлят в полза на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" със заповед на началника на затвора.

Раздел III.

Разпределение на лишените от свобода по затвори, поправителни домове и затворнически общежития

Чл. 33. (1) Съдът определя типа на затворническото заведение, в което осъденият трябва да се настави първоначално за изтърпяване на наложеното му наказание.

(2) Когато в съдебния акт не е определен типът на затворническото заведение, администрацията уведомява незабавно съда, постановил акта, и прокурора, привел присъдата в изпълнение, като настанява затворника в съответното заведение съобразно определения първоначален режим за изтърпяване на наказанието по чл. 61 ЗИНЗС.

(3) Лишените от свобода, които са осъдени с две или повече присъди, се настаняват в най-тежкия тип от определените с отделните присъди типове затворнически заведения независимо от това, наказанието по коя от тях се изпълнява.

(4) Ако за лишен от свобода, настанен в затворническо общежитие от открит тип, се получи влязъл в сила съдебен акт, с който е постановено наказанието да се изтърпява в заведение от закрит тип, затворникът се премества в това заведение.

(5) Когато лишеният от свобода вече е бил в заведение от закрит тип и е преместен на основание чл. 64, ал. 1 ЗИНЗС в затворническо общежитие от открит тип, разпоредбата на ал. 4 се прилага, ако за престъпленията не следва да се определи общо наказание на основание чл. 23 - 25 от Наказателния кодекс или размерът на неизтърпяната част от сбора на наказанията е по-голям от пет години.

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Когато администрацията на затвора счита, че типът на затворническо заведение или първоначалният режим за изтърпяване на наложеното наказание са неправилно определени от съда, тя уведомява незабавно окръжния прокурор по местоизпълнение на наказанието и прокуратурата, привела съдебния акт в изпълнение, както и Главна дирекция "Изпълнение на наказанията".

(2) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 35. (1) След престоя в приемното отделение лишените от свобода се разпределят по затворнически общежития, групи и работни обекти от комисия, ръководена от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, в зависимост от определения от съда тип на затворническото заведение, правната и личностната им характеристика и обектите, на които работят.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В състава на комисията участват задължително заместник-началникът по режимна и надзорно-охранителна дейност, началникът на сектор "Социални дейности и възпитателна работа", началникът на поправителния дом, медицински специалист, психолог и представител на териториалното поделение на Държавно предприятие "Фонд затворно дело". Началникът на затвора може да определи и други служители, които да участват в заседанията на комисията.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на поправителния дом или на затворническото общежитие определя състава на комисията съобразно съответната структура и щатно разписание на длъжностите в общежитието.

(4) Решенията на комисията се подписват от началника на затвора, поправителния дом или началника на затворническото общежитие и се вземат въз основа на оценката по чл. 55, ал. 2 ЗИНЗС и изразените становища от членовете и.

(5) Решенията на комисията се изпълняват в деня на постановяването им, а за лишените от свобода, които се настаняват в отдалечени от затвора общежития - до три дни.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По преценка на началника на затвора лишените от свобода от категорията на чл. 59, ал. 1 ЗИНЗС могат да се изпращат в затворническо общежитие от открит тип без охрана.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Осъдените, които трябва да изтърпяват наказанието си в затворническо общежитие от открит тип се преместват от администрацията на затвора, към който е разкрито общежитието, в срок до 14 дни от получаването на влезлия в сила съдебен акт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ако към затвора няма общежитие от открит тип, администрацията е длъжна в същия срок да предложи на ГДИН преместването им и да ги настави отделно от останалите.

(3) Когато за осъдените, които трябва да изтърпяват наказанието си в затворническо общежитие от открит тип, след престоя в приемното отделение се открият данни по чл. 59, ал. 2 ЗИНЗС, които не са били известни на съда по време на постановяване на присъдата, началникът на затвора прави предложение до комисията по изпълнение на наказанията за преместване на лицето в закрит тип по реда на чл. 74, ал. 1, т. 5 ЗИНЗС. До произнасяне на съда лишеният от свобода остава настанен в заведение от закрит тип.

Чл. 37. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 38. (1) Настаняването на лишените от свобода в отделението по чл. 60, ал. 2 ЗИНЗС се извършва със заповед на началника на затвора въз основа на писмен доклад от инспектор психолог и инспектор по социални дейности и възпитателна работа, а когато има данни за психически разстройства или зависимости - и от психиатър или директора на медицинския център.

(2) Заповедта подлежи на обжалване пред главния директор на ГДИН в седемдневен срок от обявяването и на лишения от свобода.

(3) Главният директор се произнася по жалбата с окончателно решение в едномесечен срок.

(4) Дейностите по чл. 152, ал. 2 ЗИНЗС се провеждат с настанените в отделенията по ал. 1 съгласно индивидуален план.

(5) На всеки три месеца с нова заповед се прави преценка за необходимостта от продължаване на мярката по ал. 1. За целта съответните длъжностни лица изготвят писмен доклад и становище относно удължаването или прекратяването на престоя в отделението.

(6) Мярката по ал. 1 се преустановява незабавно, щом отпаднат основанията за нейното налагане.

(7) При прилагане на чл. 60, ал. 2 ЗИНЗС могат да се настаняват в обособени отделения и лишени от свобода рецидивисти по смисъла на § 3 от допълнителните разпоредби на ЗИНЗС, които представляват висока степен на обществена опасност.

Раздел IV.

Преместване на лишените от свобода

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39, изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Конвоирането при преместване на лишени от свобода от един затвор в друг се осъществява със сили и средства на Главна дирекция "Охрана" към Министерството на правосъдието след получаване на следните документи от началника на затвора:

1. писмо до областното звено "Охрана" по местонахождението на затвора с посочване на основанията за преместване;

2. писмо до началника на затвора, в който следва да се премести лишеният от свобода;

3. медицинска справка за здравословното състояние и назначеното лечение;

4. справка с данни за: личността на преместваното лице, извършеното престъпление, размера на наложеното наказание и режима, при който се изтърпява, типа на затворническото заведение, в което следва да бъде настанено лицето, особеностите и поведението му, склонност към бягство и суицидни действия, употреба на алкохол, на наркотични или други упойващи вещества, ползването на правата на свиждане и хранителни пратки.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При изпращане на лишени от свобода за явяване по дела и за процесуално-следствени действия багажът на конвоираното лице не може да надвишава 10

кг. Същият трябва да е компактен и удобен за носене от конвоираното лице на рамо или с една ръка.

Чл. 40. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В деня на преместването на лишения от свобода в друг затвор се изпраща и затворническото му досие с изчисления за изтърпяната част от наказанието към датата на преместването, както и съответната медицинска документация и материали относно социалната дейност и водената корекционна работа с лишения от свобода.

(2) Информацията за предстоящи явявания на лишения от свобода пред органите на досъдебното и съдебното производство се отбелязва изрично в придружителното писмо.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Преместването на лишения от свобода по чл. 62, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС се извършва след проверка и наличие на данни за поддържане на социални контакти с близките му или с посочените от него лица.

Чл. 41. Опасността от влошаване на здравословното състояние по смисъла на чл. 62, ал. 2 ЗИНЗС се удостоверява от лекар.

Чл. 42. В случаите по чл. 62, ал. 1 ЗИНЗС преместването на лишените от свобода от едно заведение в друго от същия тип в рамките на затвора се извършва по реда на чл. 35.

Чл. 43. (1) Когато комисията по изпълнение на наказанията на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС определи строг режим, преместването на лишените от свобода от затворническо общежитие от открит тип в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип се извършва на основание чл. 65, ал. 2 ЗИНЗС от началника на съответния затвор - за затвора и общежитията към него, или от главния директор на ГДИН - за другите затвори и общежитията към тях.

(2) Ако комисията по изпълнение на наказанията на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС определи общ режим и прецени, че лишеният от свобода следва да се настани в затворническо общежитие от закрит тип, се изготвя предложение по чл. 74, ал. 1, т. 5 ЗИНЗС и преместването се извършва с акт на окръжния съд по местоизпълнение на наказанието.

Чл. 44. В случаите на чл. 74, ал. 1, т. 4 ЗИНЗС ведно с предложението за замяна на режима в по-тежък от първоначално определения комисията по изпълнение на наказанията внася в окръжния съд и предложение за преместване на лишения от свобода от общежитие от открит тип в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип.

Чл. 45. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Разпоредбата на чл. 64, ал. 7 ЗИНЗС се прилага, когато това се налага от съображения за опазване на реда и сигурността в общежитието, съхраняване живота и здравето на лишените от свобода и служителите или предотвратяване извършването на престъпление.

Чл. 46. Преместването на лишените от свобода от една група в друга става по нареждане на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие:

1. при включване или освобождаване от участие в трудова дейност или при промяна на местоработата;
2. при включване в обучения, в курсове за придобиване на специалност или за повишаване на квалификацията - при изявено желание от лишения от свобода;
3. при възникване на психологическа несъвместимост, конфликти със служители или други лишени от свобода или при наличието на други важни съображения, свързани с ресоциализацията, с безопасността на лицето и сигурността в местата за лишаване от свобода.

Раздел V.

Режим в местата за лишаване от свобода

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Новопостъпилите лишени от свобода се поставят на определения от съда режим от деня на постъпването в затвора, а тези, които са постъпили като обвиняеми или подсъдими - от деня на получаване на влязлата в сила присъда.

(2) Лишените от свобода, които са осъдени с две или повече присъди, се поставят на най-тежкия от определените с отделните присъди видове режим независимо от това, наказанието по коя от тях се изпълнява.

(3) Ако се получи присъда или определение, с които е определен по-тежък режим от този, на който лишеният от свобода се намира в момента, той се поставя незабавно на по-тежкия режим. Когато лишеният от свобода вече е бил на такъв или на по-тежък режим, тази разпоредба се прилага само ако за престъпленията не следва да се определи общо наказание на основание чл. 23 - 25 от Наказателния кодекс.

Чл. 48. Когато не е определен първоначален режим, администрацията уведомява незабавно съда, постановил съдебния акт, и прокурора, привел го в изпълнение, като поставя затворника на съответния режим съгласно чл. 61 ЗИНЗС.

Чл. 49. (1) Срокът за заменяне на режима с по-лек по реда на чл. 66, ал. 1 и 2 ЗИНЗС по отношение на лишени от свобода, които са били предварително задържани като обвиняеми или подсъдими, се изчислява от деня на поставянето им на определения режим с оглед остатъка от общото наказание към този ден.

(2) При изчисляване на срока за заменяне на режима по реда на чл. 66, ал. 1 и 2 ЗИНЗС предварително се приспада частта от наказанието, с която осъденият е помилван.

(3) Шестмесечният срок по чл. 66, ал. 3 ЗИНЗС се изчислява в календарни месеци независимо от зачитането на работни дни.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При изчисляване на сроковете по чл. 66 ЗИНЗС се взема предвид и времето, през което лишеният от свобода е бил поставен на общ режим на едно от основанията по чл. 67, ал. 3 ЗИНЗС, както и времето, през което лишеният от свобода е бил поставен на неправилно определен от съда режим.

(5) Режимът може да бъде заменен с по-лек, след като е бил заменен с по-тежък, след изтичане на 6 календарни месеца от поставянето на затворника на по-тежък режим. В този случай режимът не може да бъде заменен с по-лек от първоначално определения, преди да е изтекъл срокът по чл. 66, ал. 1 ЗИНЗС.

Чл. 50. Заповедите по чл. 67, ал. 3 ЗИНЗС, с които лишените от свобода се поставят на общ режим или се връщат на строг или специален режим, се издават въз основа на писмено предложение от лекуващия лекар, към което се прилагат съответните медицински документи.

Чл. 51. Лишените от свобода на лек режим:

1. изтърпяват наказания в затворнически общежития от открит тип;
2. се настаняват в помещения, коридорите на които през нощта се заключват;
3. ползват месечен домашен отпуск до две денонощия по право;
4. могат да бъдат наградени с ползване на годишната почивка или част от нея извън затворническото общежитие;
5. могат да работят в обслужващата дейност и на външни работни обекти без охрана.

Чл. 52. Лишените от свобода на общ режим:

1. изтърпяват наказания в затвори и затворнически общежития от открит и от закрит тип;
2. се настаняват в помещения, които в заведенията от закрит тип през нощта се заключват; в общежитията от открит тип се прилага разпоредбата на чл. 51, т. 2;
3. могат да работят в обслужващата дейност, а настанените в затворнически общежития от открит тип - и на външни работни обекти.

Чл. 53. Лишените от свобода на строг режим:

1. изтърпяват наказания в затвори и затворнически общежития от закрит тип;
2. се настаняват в помещения, които през нощта се заключват;
3. могат да работят в обслужващата дейност, на работни обекти в района на затвора и затворническото общежитие и по изключение на обособени външни работни обекти с охрана.

Чл. 54. Лишените от свобода на специален режим:

1. изтърпяват наказания в затвори от закрит тип;
2. се настаняват в постоянно заключени помещения при засилен надзор и охрана;
3. не могат да участват в колективни мероприятия с други лишени от свобода, поставени на общ и на строг режим;
4. могат да работят в отделни помещения при наличие на подходяща работа при засилен надзор и охрана.

Раздел VI.

Комисия по изпълнение на наказанията

- Чл. 55.** (1) Комисията по чл. 73 ЗИНЗС заседава най-малко един път на два месеца.
- (2) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Заседанията са редовни, ако всички членове на комисията са уведомени писмено и присъстват най-малко 2/3 от тях. В изключителни случаи уведомяването може да се извърши и по телефон, телекс, факс, с телеграма или на електронен адрес, което се удостоверява писмено от извършилия го или по друг подходящ начин.
- (3) Решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.
- (4) За заседанията се съставят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове.
- (5) Решенията и предложенията на комисията се мотивират въз основа на оценка на риска от рецидив и сериозни вреди и профила на нуждите в хода на пенитенциарното третиране.
- (6) Главният директор на ГДИН издава Правила за работата на комисията по чл. 73 ЗИНЗС.

Глава втора.

ПРАВНО ПОЛОЖЕНИЕ НА ЛИШЕНИТЕ ОТ СВОБОДА. СРЕДСТВА ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕДА И ДИСЦИПЛИНАТА В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Раздел I.

Права и задължения на лишените от свобода

Чл. 56. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Частта от полагащото се на лишените от свобода възнаграждение за положен труд, която остава, след като се направят съответните удръжки и се заделят полагащите се суми за задоволяване на лични нужди, се внася на личен влог в посочена от тях банка, която има клон по местонахождението на затвора, или с тяхно писмено съгласие и за тяхна сметка се изпраща на близките им или на друго упълномощено от лишения от свобода лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За съхраняваните в касата на затвора суми за задоволяване на личните нужди на лишените от свобода се води специална отчетност.

Чл. 57. (1) Удръжките по член 78, ал. 3 ЗИНЗС се изчисляват по реда на чл. 446 от Гражданско-процесуалния кодекс върху цялото възнаграждение за положения труд, но не могат да надвишават 2/3 от онази негова част, която съгласно заповедта по чл. 78, ал. 2 ЗИНЗС се полага на лишения от свобода, след като от нея се приспадат данъците.

(2) Ограничението по ал. 1 не се отнася за удръжките по задължения за издръжка. В тези случаи присъдената сума за издръжка се удържа изцяло.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Удръжки без наложен по съответния ред запор могат да се правят само за надвзети суми вследствие счетоводно-технически грешки и въз основа на заповед по чл. 124 ЗИНЗС. При преместване от един затвор в друг тези удръжки продължават да се правят и на новото място въз основа на документ, издаден от затвора, на който се дължат сумите, или въз основа на препис от заповедта за имуществена отговорност по чл. 124 ЗИНЗС.

Чл. 58. (1) Лишените от свобода работят на петдневна работна седмица с нормална продължителност на седмичното работно време до 40 часа.

(2) Когато производствените нужди налагат полагане на труд в шестия ден от седмицата при условията на чл. 79, ал. 3 ЗИНЗС, се изготвя график за осигуряване на почивките по чл. 79, ал. 4 ЗИНЗС.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Лишените от свобода, заети в обслужващата дейност, работят и в празнични в почивни дни и по съответен график, съобразен с почивката им по чл. 79, ал. 4 ЗИНЗС.

Чл. 59. (1) Разрешението за полагане на извънреден труд се дава със заповед на главния директор на ГДИН за всеки случай отделно или за определен период, но не по-голям от един месец. По изключение за лишените от свобода, които изпълняват определен вид работа, разрешението може да бъде дадено и за по-продължителен период от време, като се спазват нормите за извънреден труд, установени в трудовото законодателство.

(2) За извънредния труд на всеки лишен от свобода се води специална книга за отчитането му.

Чл. 60. (1) Извънредният труд в почивни и празнични дни се зачита за намаляване на срока на наказанието по реда на чл. 41, ал. 3 от Наказателния кодекс независимо дали за него е получено разрешение от главния директор на ГДИН и дали е в нормите по Кодекса на труда.

(2) Не се разрешава полагането на извънреден труд от бременни и ненавършили 18 години, а също и от ученици в дните, когато имат занятия.

Чл. 61. (1) Лишените от свобода имат право на седмична почивка в размер на два последователни дни, които по начало са събота и неделя. По изключение, когато това се налага от характера на работата, седмичната почивка може да се даде и в други дни.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Заетите в селскостопанска и друга специфична дейност от обслужващата сфера на местата за лишаване от свобода ползват междудневна и седмична почивка по график, утвърден от началника на затвора, съобразен с нормите на трудовото законодателство.

Чл. 62. (1) (Предишен текст на чл. 62 - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Полагането на труд на лишени от свобода по чл. 80, ал. 1, т. 4 ЗИНЗС се осъществява със заповед на началника на затвора по писмено предложение на инспектор по социални дейности и възпитателна работа.
(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Полагащите доброволен неплатен труд по чл. 80, ал. 1 ЗИНЗС се ползват от всички права, с изключение на трудово възнаграждение.
(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Работните обекти за полагане на доброволен неплатен труд извън затвора, поправителния дом и затворническото общежитие се разкриват със заповед на главния директор на ГДИН по писмено предложение на началника на затвора.
(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Работните обекти, които са на територията на затвора, поправителния дом и затворническото общежития и прилежащите им райони, се разкриват от началника на затвора.
(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При разкриване на работните обекти по ал. 3 и 4 се прилагат разпоредбите на чл. 182.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора не може да откаже освобождаването от работа по чл. 81, ал. 1 ЗИНЗС.
(2) През времето, когато са освободени от работа, лишените от свобода ученици получават храна по нормите за работещи и им се зачитат работни дни, равни по брой на присъствените.

Чл. 64. (1) Лишените от свобода придобиват право на годишна почивка, след като са работили осем месеца (170 дни) през последните десет месеца.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) За всяка следваща почивка те трябва да са работили 170 дни в продължение на 10 месеца, след като са придобили правото на предшестващата почивка, независимо кога тя им е била дадена.
(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Почивката се разрешава от началника на затвора в рамките на календарната година, но не по-късно от четири месеца, след като е придобито правото.
(4) По изключение, когато правото на почивка е придобито в края на годината или важни съображения налагат това, ползването и може да бъде разрешено и през следващата календарна година, но в рамките на четиримесечния срок. В тези случаи затворниците могат да ползват две почивки в една календарна година.
(5) Времето, през което лишеният от свобода е бил в домашен отпуск, не се приспада от годишната почивка.
(6) През време на годишната почивка на лишените от свобода се зачитат работни дни, равни по брой на присъствените дни.
(7) На лишените от свобода, които не ползват годишната си почивка в домашни условия, им се дава храна по нормите, по които са получавали преди това, по едно допълнително свиждане и хранителна пратка и по възможност им се осигурява по-продължителен престой на открито. В този период от време те могат да бъдат включвани в работа само по реда на дежурството и в доброволен неплатен труд.
(8) Началникът на затвора въз основа на мотивирани молби, които се съхраняват в личните досиета, може да разреши на отделни затворници да не ползват годишната си почивка. В тези случаи те ползват правата на свиждане, хранителната пратка и престой на открито по ал. 7.
(9) Разрешение да не се ползва годишна почивка не се дава два пъти поред.

Чл. 65. (1) На лишените от свобода, които не работят поради трудова злополука, професионално заболяване или са в почивка поради бременност и раждане, се зачитат работни дни, равни по брой на присъствените дни.

(2) Неработещите поради трудова злополука или болест, когато няма предписание на лекаря за диетична храна, получават храна за работещи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Умишленото самоувреждане на здравето по чл. 83, ал. 2 ЗИНЗС се установява от медицински специалист, който докладва на началника на затвора в писмена форма.

Чл. 66. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За всеки констатиран случай на трудова злополука началникът на затвора съставя протокол и декларация по Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, приета с ПМС № 263 от 1999 г. (ДВ, бр. 6 от 2000 г.), екземпляр от които изпраща в ГДИН. Когато лишените от свобода работят на обекти на юридически и физически лица, трудовата злополука се отчита като настъпила в тези работни обекти.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Лекарствата в амбулаторна обстановка се отпускат само по предписание на съответния медицински специалист.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Бременните жени се трудоустрояват на подходяща работа и се настаняват в подходящо обзаведени и отговарящи на необходимите хигиенни изисквания помещения.

(3) Разходите за издръжка на децата на лишените от свобода, които остават при майките си в детската ясла към затвора, са за сметка на този затвор.

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Храненето на лишените от свобода се извършва съгласно утвърдения график за разпределение на времето.

(2) Храната на лишените от свобода се разпределя в присъствие на служител от надзорно-охранителния състав и представител на самодейните органи.

(3) По предписание на медицински специалист се осигурява диетична храна на лишените от свобода.

(4) Отказът от прием на храна като форма на протест против действията на администрацията или други органи се документира от служител от надзорно-охранителния състав.

(5) На лишените от свобода по ал. 4 се предлага полагащата им се храна, която, ако не бъде консумирана, се прибира обратно след изтичане на времето за хранене.

(6) С лишените от свобода по ал. 4 се провеждат разговори от инспектор по социални дейности и възпитателна работа, психолог и медицински специалист, като им се обясняват последиците от взетото решение и предвидения в закона ред за решаване на проблемите, мотивирали ги за отказа.

(7) Ако протестът продължава, лишеният от свобода се поставя под медицинско наблюдение.

(8) Решение за принудително хранене на протестиращия се взема от медицински специалист и се провежда под негов контрол.

Чл. 69. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 70. Администрацията съдейства за настаняване на децата на лишените от свобода, които нямат близки да се грижат за тях, в детски ясли, социални домове и интернати.

Чл. 71. (1) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Престоят на открито се провежда под надзора на служители от надзорно-охранителния състав на специално определени места в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, като по възможност същите предлагат защита при лошо време.

(3) По време на престоя на открито администрацията на затвора осигурява подходящи условия - съоръжения, екипировка и организирани дейности, насърчаващи поддържането на добро физическо здраве.

(4) На лишените от свобода по време на престой на открито се разрешава да се обединяват за участието им във физически упражнения или спортни игри.

(5) Лишените от свобода, чиято работа е свързана с достатъчно движения или които по здравословни причини не могат или не желаят да участват в предлаганите дейности, прекарват времето за престой на открито на определените за отдих и разходки места.

(6) За бременните жени, кърмачките и заетите в подземен и вреден труд престоят на открито е не по-малко от 2 часа на ден, а през зимния сезон - не по-малко от един час.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При неблагоприятни атмосферни условия и вредни за здравето на лишените от свобода и служителите условия престоят на открито може да бъде прекратен или отменен от медицински специалист, от дежурния главен надзирател или от дежурния командир на отделение. В тези случаи времето за престой на открито при възможност се компенсира през следващите дни.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По време на престоя на открито не се разрешава да се пее или говори на висок глас, да се предизвикват словесни спорове, да се установява контакт с лишени от свобода, които не участват в престоя на открито.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По желание на лишените от свобода през слънчевите дни може да им бъде разрешено да провеждат престоя на открито съблечени до кръста, а за жените - в подходящо горно лятно облекло.

(10) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Престоят на открито с изолираните в наказателна килия и с настанените в зоните за повишена сигурност се провежда отделно от останалите. Извеждането и прибирането на лишените от свобода става под контрола на дежурния главен надзирател или дежурния командир на отделение.

(11) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Предложения за удължаване престоя на открито се правят от медицински специалист и/или от инспектора по социални дейности и възпитателна работа.

(12) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Индивидуален отказ от престой на открито се прави с писмена декларация.

(13) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Във времето, определено за престой на открито, лишените от свобода могат да закупуват желаните от тях стоки в лавката на затвора.

(14) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Престоят може да бъде прекратен от постовия надзирател след предупреждение по отношение на лишен от свобода или група лишени от свобода, които нарушават реда за провеждането му.

Чл. 71а. (1) (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предишен текст на чл. 71а - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Лишените от свобода могат да се движат в района на затворническото общежитие от открит тип самостоятелно или на групи без придружител, а в заведенията от закрит тип придвижването се извършва с придружител от надзорно-охранителния състав.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода, които могат да се движат в заведенията от закрит тип без охрана и поединично, се обявяват със заповед на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие. Те носят пропуски или отличителни знаци по установен образец.

Чл. 72. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Администрацията на затвора съдейства активно на лишените от свобода за поддържане и съхраняване на семейните връзки и контакти с външния свят - свиждания, кореспонденция и телефонни разговори, като осигурява подходящи условия за това.

Чл. 73. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свижданията се провеждат в предварително определени дни и в специално обзаведени помещения под контрола на служители от надзорно-охранителния състав. Те са с продължителност до 40 минути.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свиждането се провежда по график, утвърден от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(3) Свижданията по чл. 86, ал. 1, т. 2 ЗИНЗС могат да се обединяват по писмено искане на лишените от свобода и с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ограничения, свързани с реда за провеждане на свижданията, се допускат във връзка с изисквания на сигурността и безопасността. Не се допускат на свиждане посетители без документ за самоличност, с оръжие, мобилни телефони, личен багаж, във видимо нетрезво или друго неадекватно състояние.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Посетителите подлежат на проверка с технически средства за контрол. При отказ от проверка и при опит за внасяне на неразрешени вещи свиждане не се разрешава.

(6) (Предидшна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По време на свиждането се забранява предаването и приемането на каквито и да е предмети между лишените от свобода и посетителите им.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода, желаещи да предадат на близките си по време на свиждане свои лични вещи, съхранявани при тях или оставени на отговорно пазене при домакина, заявяват писмено това до началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(8) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При положително становище на заявлението по ал. 7, дадено от инспектора по социални дейности и възпитателна работа, и разрешение от съответния началник вещите се предават на близките под контрола на служител от надзорно-охранителния състав.

(9) (Предидшна ал. 6 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На свижданията се допускат не повече от четирима посетители. Това ограничение не важи за низходящите и възходящите роднини, за съпрузите, братята и сестрите и за партньора при доказано съвместно съжителство - идентична адресна регистрация по настоящ адрес и наличие на деца.

(10) (Предидшна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свиждания между лишени от свобода, които са съпрузи, роднини по права линия, братя и сестри, се разрешават от главния директор на ГДИН, а когато са в един затвор - от началника на затвора. Разноските по транспорта са за сметка на лишените от свобода.

(11) (Предидшна ал. 8 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свиждането може да бъде прекратено, ако не се спазва редът за провеждането му.

(12) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предидшна ал. 9 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Настанените в заведения от закрит тип и в арести провеждат свиждане в помещения, оборудвани с преградни стени, недопускащи пряк контакт, чрез телефонна връзка и с непосредствено наблюдение на физическа охрана.

(13) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предидшна ал. 10, доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Настанените в заведения от открит тип и жените провеждат свиждане в помещения, оборудвани с видеонаблюдение, с допускане на пряк контакт с посетителите и по възможност с достъп до затворническата лавка.

(14) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Хранителните продукти и други разрешени вещи, които носят посетителите, подлежат на проверка и се предават на лишените от свобода преди започване на свиждането. Видимо негодните и опасни за консумация продукти се връщат на посетителите.

(15) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Не се приемат хранителни продукти, вещи и предмети, които не могат да бъдат проверени.

(16) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Възражения за липсващи продукти или вещи се правят до приключване на свиждането.

(17) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свиждането по чл. 98, ал. 1, т. 5 ЗИНЗС се провежда в специално обособени помещения, обзаведени с подходящи мебели, без заграждения, с допускане на пряк контакт между лишения от свобода и посетителите.

(18) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В заведенията от закрит тип помещенията по ал. 17 се оборудват със системи за видеонаблюдение. Свиждането се провежда под контрола на служители от надзорно-охранителния състав.

(19) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Преди започване на свиждането по ал. 17 на посетителите се разрешава:

1. закупуването на храни и напитки от служебните бюфети по ред, определен от съответния началник;

2. внасянето на домашно приготвена храна след проверка от служители от надзорно-охранителния състав; закупените храни и напитки и внесената домашно приготвена храна се допускат в количества, непревишаващи възможността за консумирането им от лишения от свобода и посетителите по време на свиждането.

(20) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Отказът от свиждане се прави в писмена форма и се обявява на посетителя. Отказът се съхранява в личния картон или личното затворническо досие на лишения от свобода.

Чл. 74. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Срещите между лишените от свобода и техните защитници по чл. 91, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс и повереници се провеждат в специално обзаведено помещение в съответния затвор, поправителен дом или затворническо общежитие, в рамките на работното време, а с адвокати - по всяко време на денонощието, след представяне на заверена адвокатска карта за съответната година.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Защитниците и поверениците по ал. 1 се допускат от дежурния главен надзирател или от дежурния командир на отделение след проверка на съответните документи, като лицата се придружават от надзирател до напускане на мястото за лишаване от свобода.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Среци в извънработно време, в почивни или празнични дни могат да бъдат провеждани само с разрешение от съответния началник, което се отбелязва в картоната за свиждане или в дневника за посещения на лица.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Разговорите по време на срещите между лишените от свобода и техните защитници или повереници не могат да бъдат слушани или записвани.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Срещите могат да бъдат провеждани в присъствието на служител от надзорно-охранителния състав, по искане на защитника или повереника, въз основа на изрична заповед на съответния началник.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По време на срещите защитниците или поверениците могат да предават на лишените от свобода само материали във връзка с делото, които не подлежат на копиране или изземване.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Не се разрешава на защитниците и поверениците да носят и предават хранителни продукти, предмети, вещи или пари при срещите си с лишените от свобода.

(8) (Предишна ал. 7, изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Защитниците по чл. 91, ал. 2 от Наказателно-процесуалния кодекс могат да провеждат срещи с лишените от свобода след представяне на документ за самоличност, оригинал или заверен препис на пълномощно и документ от съответния досъдебен или съдебен орган, удостоверяващ правото им да участват в наказателното производство. Тези срещи се провеждат по ред, определен от началника на затвора.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След приключване на срещите лишените от свобода се подлагат на обиск за проверка наличието на неразрешени предмети или пари.

(10) (Предишна ал. 9, доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Срещите със защитници и повереници могат да бъдат прекратявани, ако не се спазва редът за провеждането им. В тези случаи се изготвя писмен доклад от служителя, установил нарушението.

(11) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За допуснатите нарушения от страна на защитниците или поверениците по време на срещите или за поведение, уронващо престижа и достойнството на професията и Етичния кодекс на адвоката, се сезира съответният адвокатски съвет или Висшият адвокатски съвет.

Чл. 75. (1) Осъдените на лишаване от свобода имат право на кореспонденция без ограничение в броя на писмата, които изпращат или получават.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Получаваната и изпращаната кореспонденция на лишените от свобода се контролира в интерес на сигурността, като се цели предотвратяване извършването на престъпления и внасянето на неразрешени вещи, предмети и вещества. Писменото съдържание на кореспонденцията не подлежи на проверка.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Писмата на и до лишените от свобода се изпращат и получават от инспектор по социална дейност и възпитателна работа.

Пликът се запечатва или разпечатва по начин, който да убеди служителя, че не съдържа неразрешени вещи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При наличие на данни, от които може да се направи основателно предположение, че писмото е със съдържание, което може да осуети разкриване или да доведе до извършване на тежко престъпление, същото се спира с разпореждане на началника на затвора и се уведомява прокурорът, упражняващ надзор за законност по местоизпълнение на наказанието.

Чл. 76. Лишените от свобода имат право да кореспондират с органите на съда, прокуратурата, Президентството, Народното събрание, министерствата, политическите партии в страната, представителни органи, дружества, обществени организации и средства за масово осведомяване.

Чл. 77. (1) Молбите и жалбите на лишените от свобода се завеждат в специална книга, в която се отбелязват датата на получаването и изпращането, името на затворника, органът, до който са адресирани, предметът и полученият отговор.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Сроктът за изпращане на молбите и жалбите е тридневен. Когато срокът изтича в неприсъствен ден, молбите и жалбите се изпращат в първия работен ден на администрацията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Пощенските разходи за молбите и жалбите са за сметка на лишените от свобода освен за лицата, за които е установено, че нямат средства, набрани от полагащото им се възнаграждение или получени по установения ред от близки, познати или трети лица. Редът и начинът за тяхното изпращане се определят от началника на затвора.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Към молбите за прекъсване на изпълнение на наказанието се прилага справка за правното положение на затворника и становище на началника на затвора.

(5) Когато молбите и жалбите са адресирани до главния директор на ГДИН, той се произнася по тях в двуседмичен срок, а когато са с усложнена фактическа обстановка и се налага извършване на проверка - в едномесечен срок.

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Отговорите на молбите и жалбите, адресирани лично до лишените от свобода или до тях чрез администрацията, им се предават, а съдържащите се в писма до затвора им се съобщават срещу подпис.

Чл. 79. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода провеждат телефонни разговори за своя сметка чрез телефонен апарат от доставчик на телефонни услуги.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По изключение с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие на лишените от свобода се предоставя безвъзмезден достъп до служебен телефон във връзка с тежки семейни проблеми или спешни правни основания. Разрешението за използване на служебен телефон се записва в специален дневник.

(4) Характерът и съдържанието на телефонните разговори не може да заплашва или нарушава сигурността и реда в пенитенциарното заведение.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Характерът и съдържанието на телефонните разговори на лишените от свобода не подлежат на контрол от администрацията на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(7) Телефонният разговор може да бъде прекъснат, ако не се спазва редът за провеждането му.

Чл. 80. За забраните по чл. 86, ал. 2 ЗИНЗС началникът на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие издава мотивирана писмена заповед.

Чл. 81. (1) В местата за лишаване от свобода се поощрява ползването на суми за задоволяване на лични нужди, получени като възнаграждение от трудова дейност или като награда на основание чл. 98, ал. 1, т. 4 ЗИНЗС.

(2) В случаите, когато лишените от свобода не работят или не са изпълнили трудовите си норми по независещи от тях причини или ако след като са направени всички удръжки, остатъкът е по-малък от размера на една минимална работна заплата, установена за страната, сумата или разликата може да бъде покрита от влога (личната сметка) на затворника или чрез изпратени отвън пари.

Чл. 82. (1) Лишените от свобода получават храни и предмети, които имат право да ползват и държат при себе си, само по време на свиждане.

(2) Извънредна хранителна пратка се разрешава като награда, при ползване на свиждане или домашен отпуск.

(3) За новогодишните, коледните и великденските празници, както и за празниците на регистрираните в Република България религиозни общности, обявени с решение на Министерския съвет за календарната година, лишените от свобода имат право да получат по една допълнителна хранителна пратка.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода чужди граждани - осъдени, подсъдими и обвиняеми, могат да получават и колетни пратки по пощата от чужбина с храни и предмети, които имат право да ползват и държат при себе си.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Хранителните пратки могат да съдържат до 5 кг хранителни продукти и до 5 кг сурови плодове и зеленчуци, които подлежат на проверка и се предават на лишените от свобода преди започване на свиждането. Пратки, които надвишават установеното количество, по желание на лишения от свобода му се предават за следващ период или се връщат обратно на подателя за негова сметка. Получените хранителни пратки се отразяват в личните картони на лишените от свобода.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода могат да съхраняват при себе си до 50 кутии цигари на месец.

(7) Разрешените лични вещи и хранителни продукти, които могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за целта места лишените от свобода, се определят със заповед на министъра на правосъдието.

Чл. 83. (1) (Предишен текст на чл. 83, изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода имат право да слушат радиопредавания и да гледат телевизия по ред, установен от началника на затвора.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ползването на лични телевизионни и радиоприемници се разрешава до 22,00 ч., след което електрозахранването на спалните помещения се изключва.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По писмено предложение на председателя на съвета на общността началникът на сектор "Социални дейности и възпитателна работа" съгласувано с началника на затвора може да разреши ползването на телевизионни и радиоприемници до по-късно. Разрешението се дава еднократно за всеки конкретен случай.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Администрацията на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие няма задължение да осигурява достъп до различни телевизионни канали и програми.

Чл. 83а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) На лишени от свобода изявени специалисти, на които е разрешено да се занимават само с творческа дейност, се зачитат работни дни по реда на чл. 178 ЗИНЗС, като 16 часа творческа дейност се зачитат за три дни лишаване от свобода.

- (2) Разрешението се мотивира въз основа на постигнати трайни резултати и получени признания в обществото и професионалната общност.
- (3) Работните дни за извършване на творческа дейност се отчитат ежемесечно от инспектора по социални дейности и възпитателна работа.

Чл. 84. (1) Мястото за сключване на граждански брак между лишените от свобода се определя от главния директор на ГДИН. Пътните разноски са за сметка на сключващите брак.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След като са набавени необходимите документи, главният директор, началникът на затвора не може да отложи сключването на брак от затворник за повече от един месец.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Служителите от затвора не могат да бъдат свидетели при сключване на брак на лишени от свобода.

Чл. 85. (1) За предотвратяване на престъпления и нарушения в местата за лишаване от свобода се извършват обиск на затворниците и претърсване на жилищните, производствените и сервизните помещения.

(2) Обиските и претърсванията се извършват от надзорно-охранителния състав, а при необходимост се привличат и други служители.

Чл. 86. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Претърсване се извършва задължително най-малко един път месечно по предварително утвърден от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие график.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По заповед на началника на затвора, на поправителния дом, на затворническото общежитие, на заместник-началника на затвора по режимна и надзорно-охранителна дейност, на инспектора по надзорно-охранителна дейност, а в тяхно отсъствие на ръководителя на дежурната част, при необходимост се извършват допълнителни обиски и претърсвания по всяко време на денонощието.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Претърсванията, които се извършват по график, се провеждат в присъствието на инспектора по социални дейности и възпитателна работа, а тези на помещенията за изолирано настаняване - в присъствието и на дежурния главен надзирател или дежурния командир на отделение.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При извършване на претърсвания или обиски лишените от свобода се поканват да предадат доброволно вещите, които нямат право да държат и ползват.

Чл. 87. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При извършване на обиск и претърсване, както и при проверка на личните вещи на лишените от свобода се съставя протокол от служителите, които са ги извършили, независимо дали са намерени или не неразрешени вещи и предмети. Изключение се допуска само в случаите по чл. 92, ал. 1 ЗИНЗС и по чл. 95, ал. 3 ЗИНЗС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Екземпляр от протокола се предоставя на обискираното лице или на обитателите на претърсеното помещение.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Намерените при извършване на обиск и претърсване пари и вещи, чието държане не е разрешено, или не е установено чия собственост са се описват в протокола и се изземват. Лицата, които са извършили обиска или претърсването, съставят протокол за изземването в четири екземпляра и в присъствието на поемни лица. Единият от екземплярите се предава на лишения от свобода, вторият се прилага към иззетите пари и вещи, третият - към досието, а оригиналът остава към кочана.

(4) Лишените от свобода, настанени в заведения от закрит тип, не могат да държат в себе си пари.

Чл. 88. (1) По отношение на служителите от ГДИН и териториалните и служби и гражданите, които влизат в местата за лишаване от свобода, се използват технически средства за контрол, включително аудио-визуални системи.

(2) Обиск на служители и посетители се извършва по заповед на началника на съответното място за лишаване от свобода, когато съществува достатъчно основание да се предполага, че носят опасни и/или неразрешени за внасяне или притежание предмети.

(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Обискът се извършва от определени от съответния началник служители от същия пол.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Преди обиска се обявява писмената или устната заповед за извършването му и лицата се поканват да предадат доброволно неразрешените за внасяне или държане предмети, което обстоятелство се отразява изрично в протокола.

(5) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Служителите, които извършват обиска, имат право да забранят на обискираните лица да влизат във връзка с други лица или помежду си, както и да напускат помещението, докато завърши обискът.

(6) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При обиска не могат да се извършват действия, които не се налагат от неговата цел, както и такива, уронващи достойнството на лицата. Когато при обиска се разкрият обстоятелства от интимния живот на лицата, се вземат необходимите мерки те да не се разгласяват.

(7) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Откритите неразрешени за внасяне предмети се изземват. Когато е необходимо, те се опаковат и запечатват на мястото на откриването и изземването им.

(8) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) За всеки обиск се оформя протокол в съответствие с чл. 95, ал. 2 ЗИНЗС.

(9) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Ако установените при обиска предмети не са разрешени за държане или опитът за внасянето им представлява престъпление, администрацията уведомява компетентните за това органи.

Чл. 88а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Лишените от свобода са длъжни да спазват реда в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, да изпълняват разпорежданията на служителите и да полагат грижи за опазване на имуществото и за поддържане на хигиената в помещенията.

(2) На лишените от свобода не се разрешава:

1. да заменят леглата и шкафчетата си и да се настаняват в други спални помещения без съответното разпореждане на инспектора по социални дейности и възпитателна работа;
2. да препятстват наблюдението в помещенията, където пребивават, като закриват направените за целта отвори на вратите или се барикадират, както и да затрудняват по всякакъв друг начин дейността на служителите от надзорно-охранителния състав по наблюдение поведението на лишените от свобода;
3. да влизат в служебни кабинети и помещения без предварително съгласие от съответното длъжностно лице;
4. да драскат, рисуват по стените или да окачват снимки и други материали с порнографско съдържание, материали, подбуждащи към расова и етническа нетърпимост;
5. да отглеждат домашни любимци в спалните помещения.

Раздел II.

Мерки за поощрения и дисциплинарни наказания

Чл. 89. (1) За всяка награда и за всяко дисциплинарно наказание се издава мотивирана писмена заповед.

(2) Преди издаване на заповедта наказващият лично се запознава с докладната записка на констатиращия нарушение служител, писмените обяснения на затворника, другите материали от дисциплинарната преписка и изслушва лишения от свобода. Когато е необходимо, се събират сведения и от други служители и лишени от свобода.

(3) Със заповедта за наказание лишения от свобода се запознава срещу подпис върху нея, като се отбелязва и датата. Тя може да бъде обявена и пред съответната затворническа общност.

- (4) Екземпляр от всяка заповед се връчва на лишения от свобода. По един екземпляр се прилага към досието му, към класьорите за награди и наказания и към досието в ГДИН.
- (5) В случаите по чл. 98, ал. 1, т. 3 и т. 5 ЗИНЗС заповедта се вписва в картон за свижданията, а в случаите по чл. 98, ал. 1, т. 4 ЗИНЗС се изпраща в счетоводството.

Чл. 90. При подаване на жалба по чл. 110, ал. 2 ЗИНЗС органът, наложил дисциплинарното наказание, може сам да отмени или измени заповедта. Когато не намери основание за пререшаване на въпроса, в 3-дневен срок той изпраща преписката на главния директор на ГДИН с приложено становище.

Чл. 91. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

- Чл. 92.** (1) Свиждането по чл. 98, ал. 1, т. 6 ЗИНЗС се провежда в светлата част на денонощието само в населеното място по местонахождението на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.
- (2) Близките са роднини по права линия, братя и сестри, съпруг, съпруга и партньор при доказано съвместно съжителство - идентична адресна регистрация по настоящ адрес и наличие на деца.
- (3) Ако по време на свиждането по ал. 1 се получат данни за извършване на престъпление или други нарушения, се прилага разпоредбата на чл. 99, ал. 3 ЗИНЗС.

- Чл. 93.** (1) Отпускът по чл. 98, ал. 1, т. 7 ЗИНЗС и правото по чл. 98, ал. 6, изр. 2 ЗИНЗС се ползват в почивните дни през текущия месец.
- (2) Началникът на затвора може да разреши ползването на месечния отпуск и в други дни или през следващия месец ако важни причини от семеен или друг характер налагат това или когато лишеният от свобода е в годишна почивка.
- (3) Възможността за ползване на месечния домашен отпуск до две денонощия възниква от първо число на следващия месец от датата на постъпване в затворническото общежитие от открит тип.

- Чл. 94.** (1) Администрацията е длъжна да осигури на затворника възможност за ползване на наградата по чл. 98, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС не по-късно от два месеца след издаване на заповедта.
- (2) Наградата заличаване на наложено дисциплинарно наказание може да бъде дадена в едногодишния срок по чл. 109, ал. 1 ЗИНЗС, но не по-рано от три месеца след неговото изтърпяване.
- (3) Наградата отменя на наложено дисциплинарно наказание може да бъде дадена, когато изпълнението на наказанието не е започнало.

Чл. 95. Дисциплинарното наказание по чл. 101, т. 4 ЗИНЗС се налага за срок до три месеца.

- Чл. 96.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Наказателните килии се разполагат в зони за повишена сигурност, като се осигурява изолация от останалите помещения.
- (2) Помещенията, устроени като наказателни килии, трябва да отговарят на всички хигиенни и здравни изисквания - да нямат влага, да имат пряк достъп на дневна светлина, да се заключват добре, да се отопляват, да имат условия за проветряване и обезопасено легло.

(3) Лишените от свобода се настаняват в наказателна килия от дежурния главен надзирател въз основа на писмена заповед за наложено наказание по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС.

(4) Наказаните по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС лишени от свобода могат да държат при себе си следните вещи:

1. от 1 май до 15 октомври - постелъчни принадлежности, от които едно одеяло само за през нощта, долно бельо, тенис фланелки, панталон, пуловер или жилетка, шапка, чорапи, обувки, чехли или джапанки, носна кърпа, кърпа за лице, сапун, четка и паста за зъби, самобръсначка, сапун и четка за бръснене, тоалетна хартия, очила за корекция на зрението, брачна халка, пощенски пликосе, марки, листове и химикал, материали за четене;

2. от 16 октомври до 30 април - освен вещите по т.1 още: едно одеяло и зимна горна дреха; за този период едното одеяло им се оставя и през деня.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) На наказаните по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС лишени от свобода задължително се осигурява сутрин, на обяд и вечерта необходимото съобразно конкретния случай време за личен тоалет, ако в килията няма самостоятелен санитарен възел.

(6) Храненето се извършва в наказателната килия, за което се осигуряват необходимите условия.

(7) На наказаните по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС се осигуряват условия за къпане най-малко два пъти седмично и задължителна смяна на личното и постелъчното им бельо най-малко веднъж седмично.

(8) Наказаните по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС ползват правото си на престой на открито по график, отделно от останалите лишени от свобода.

(9) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

(10) Наказаните по чл. 101, т. 7 ЗИНЗС се настаняват по възможност отделно от тези по чл. 101, т. 8 ЗИНЗС.

(11) На наказаните на основание чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС не се налагат допълнителни ограничения, освен законоустановените.

(12) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Настаняването в наказателна килия от началниците на затворнически общежития за срок до пет денонощия се извършва въз основа на заповед, при спазване на правилата по ЗИНЗС за налагане на дисциплинарни наказания.

(13) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

(14) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По време на официалните празници в Република България изпълнението на наказанието по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС може да бъде прекъснато със заповед на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

Чл. 97. При лишаване от право на хранителна пратка периодът, за който се предоставя това право, се удължава с толкова време, колкото е продължителността на наказанието.

Чл. 98. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Изпълнението на наказанието може да се отложи и започнато да се прекъсне до оздравяването на лишения от свобода със заповед на началника на затвора след освидетелстване от лекар.

(2) Жалбата до съда не спира изпълнението на наложеното наказание по чл. 101, т. 7 и 8 ЗИНЗС, освен ако съдът не постанови друго.

Чл. 99. Органът, издал заповедта за дисциплинарно наказание, може да упълномощи друго длъжностно лице от администрацията за участие в съдебното заседание по чл. 111, ал. 3 ЗИНЗС.

Чл. 100. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Най-малко веднъж на шест месеца досиетата на лишените от свобода се преглеждат и заповедите, по които дисциплинарни наказания са заличени на основание чл. 107, ал. 2, изр. второ и чл. 109 ЗИНЗС, се изваждат от досието и се унищожават.

Чл. 101. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора може да приложи разпоредбата на чл. 108 ЗИНЗС след изтърпяване на не по-малко от половината от размера на наложеното наказание. Това става с писмена заповед.

Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато извършеното нарушение съдържа признаци на престъпление, независимо от дисциплинарната отговорност материалите се изпращат на съответната прокуратура по местонахождение на затвора.

Чл. 103. (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Заповедта за отнемане по чл. 122, ал. 2 ЗИНЗС се издава само при наличие на протокол за изземване на парите и вещите, държането на които не е разрешено или не е установено чия собственост са.

Раздел III.

Засилени предпазни мерки. Употреба на сила, помощни средства и оръжие

Чл. 104. Към лишените от свобода и задържаните под стража лица не могат да се прилагат мерки, които имат за цел причиняване на физически страдания или унижаване на човешкото им достойнство.

Чл. 105. Засилените предпазни мерки, употребата на сила, помощни средства и оръжие се използват само по реда и в случаите, посочени в глава девета, раздел III ЗИНЗС.

Чл. 106. За обучение и използване на засилени предпазни мерки, употреба на физическа сила, помощни средства и оръжие, както и за извършване на обиски и претърсвания се използват тактическите способности, разработени и утвърдени в Министерството на вътрешните работи.

Раздел IV.

Имуществена отговорност на лишените от свобода

Чл. 107. (1) Лишените от свобода носят имуществена отговорност за вредите, които са причинили виновно, умишлено или по непредпазливост.

(2) Отговорността на лишения от свобода е намалена, когато щетата:

1. е причинена при или по повод изпълнение на възложена работа;
2. не е резултат на престъпление.

Чл. 108. (1) Възложена по смисъла на чл. 123 ЗИНЗС е всяка работа, определена от администрацията, включително и тази по самообслужването.

(2) Когато има достатъчно данни, че деянието, с което е причинена щетата, е престъпление, началникът не издава заповед по чл. 124 ЗИНЗС, а изпраща материалите на прокурора. Заповед в такива случаи се издава, ако прокурорът прекрати преписката или съдът оправдае затворника поради това, че деянието не е престъпление. Срокът за издаване на заповедта тече от получаването на акта на прокурора или съда.

Чл. 109. Максималният размер на обезщетението по чл. 123 ЗИНЗС не може да надминава полагащата се на затворника част от месечната тарифна заплата или от месечното възнаграждение, предвидено в щатните таблици за работата, която той е извършил при причиняване на щетата. При изчисляване на тази сума не се вземат предвид действително заработеното през месеца възнаграждение и полагащите се допълнителни възнаграждения.

Чл. 110. Щетата се определя в зависимост от стойността на вещта по цени на дребно към момента на унищожаването и, като се приспадне съответното овехтяване, а при повреждане - в зависимост от разходите за поправянето и. В размера на щетата не се включват пропуснатите ползи.

Чл. 111. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Заповедта по чл. 124 ЗИНЗС се издава от началника на затвора, включително и когато лишеният от свобода работи в предприятие на друго министерство или ведомство.

(2) Заповедта по ал. 1 трябва да съдържа:

1. трите имена на затворника;
2. описание и оценка на увреденото имущество и начина на увреждането;
3. посочване на доказателства;
4. размер на основното месечно възнаграждение на затворника и полагащата му се от него част;
5. разпореждане за сумата, която трябва да се удържи;
6. уведомление за правото на затворника да оспори заповедта;
7. дата на издаване на заповедта и подпис на началника;
8. дата на връчване на заповедта и подпис на лишения от свобода.

(3) При удържане на сумата се спазва разпоредбата на чл. 78, ал. 3 ЗИНЗС.

Чл. 112. (1) Преди издаване на заповедта за удържки се изслушват задължително лишеният от свобода и лицата, които той посочи. Ако е необходимо, извършват се и други действия за събиране и проверка на доказателства.

(2) Сроковете по чл. 124, ал. 1 ЗИНЗС спират, докато траят действията на прокурора, наказателното или гражданското производство във връзка с увреждането.

Чл. 113. Когато лишеният от свобода в срока по чл. 124, ал. 2 ЗИНЗС оспори заповедта за удържки, началникът може да я отмени или измени, ако сметне, че възражението е основателно. В противен случай се предявява иск пред съответния съд.

Чл. 114. (1) По реда на чл. 125 ЗИНЗС лишеният от свобода отговарят за повреда на всяко имущество, предоставено им за лично ползване - индивидуално или колективно.

(2) Дължимото обезщетение по чл. 125 ЗИНЗС е равно на размера на причинената щета независимо от полагащата се на лишения от свобода част от основното месечно възнаграждение за съответния вид работа. При определяне размера на щетата и в тези случаи се прилага чл. 110.

(3) Ако вещите по ал. 1 са увредени при условията на чл. 123 ЗИНЗС, прилага се той.

Чл. 114а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато лишеният от свобода не получава възнаграждение от трудова дейност, обезщетението се удържа от личната му сметка при изразено писмено съгласие от него.

Глава трета.

МЕДИЦИНСКО ОБСЛУЖВАНЕ В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Чл. 115. (1) Лишените от свобода се преместват за лечение в специализираните болници за активно лечение в местата за лишаване от свобода със заповед на главния директор на ГДИН по предложение на началника на затвора и лекарско предписание.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода се изпращат за лечение в лечебни заведения извън местата за лишаване от свобода от началника на затвора по предложение на директора на специализираната болница за активно лечение на лишените от свобода, директора на медицинския център или друг медицински специалист от съответното място за лишаване от свобода.

(3) Лишените от свобода от затворническите общежития от открит тип могат да се настаняват за лечение в лечебните заведения по ал. 2 без охрана.

(4) За лишените от свобода, настанени в заведения от закрит тип, степента на охраната се преценява с оглед размера на наложеното наказание, неизтърпяната част от него, личностната характеристика и поведението на лишения от свобода.

(5) След приключване на лечението лишените от свобода се връщат в затвора, от който са били преведени или изпратени.

Чл. 116. (1) Поименният състав на медицинската комисия по чл. 138 ЗИНЗС се определя със заповед на министъра на правосъдието или оправомощен от него заместник-министър, съгласувана с министъра на здравеопазването.

(2) Медицинската комисия към ГДИН се състои от председател и от 5 до 9 членове.

(3) Председател на комисията е началникът на сектор "Медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода" към ГДИН.

(4) Членове на комисията са представители на Министерството на здравеопазването и на ГДИН, които се предлагат от министъра на здравеопазването и от главния директор за срок от 3 години.

(5) Комисията избира с тайно гласуване и с мнозинство от 2/3 от членовете си заместник-председател от членовете на комисията.

(6) Секретар на комисията е служител от сектор "Медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода" към ГДИН, който не е неин член. Той координира работата на комисията и води нейната документация.

(7) Освобождаването или замяната на член от състава на медицинската комисия се извършва по реда на ал. 1 и 4.

(8) По решение на медицинската комисия могат да се привличат консултанти от лечебни заведения извън местата за лишаване от свобода, които да подпомагат работата и. Консултантите са със съвещателен глас.

Чл. 117. (1) Заседанията на медицинската комисия се свикват при необходимост от нейния председател, а в негово отсъствие - от заместник-председателя.

(2) Дневният ред на заседанията се изготвя от секретаря на комисията, одобрява се от нейния председател и се изпраща на членовете на комисията седем работни дни предварително, като в него се определят и датата и часът на заседанието.

(3) Заседанията се считат за редовни, ако в тях участват 2/3 от членовете на комисията. Решенията се вземат с обикновено мнозинство.

(4) За всяко заседание се води протокол, който се съхранява в ГДИН.

Чл. 118. Участието в медицинската комисия не се заплаща.

Чл. 119. (1) Медицинската комисия към ГДИН по изрично искане:

1. на прокуратурата дава становища за наличието или липсата на условия за лечение на лица със здравословни проблеми, по отношение на които предстои да бъде приведено в изпълнение наказание лишаване от свобода;
2. на прокуратурата или съда дава заключения по жалби на лишени от свобода за лечение извън лечебните заведения към местата за лишаване от свобода срещу откази да се предложи или продължи прекъсване на изпълнението на наказанието лишаване от свобода или изменение на мярката за неотклонение задържане под стража по здравословни причини;
3. на администрацията на Президента на Република България прави предложения за помилване на лишени от свобода по здравословни причини.

(2) Извън случаите по ал. 1 медицинската комисия може да се произнесе по конкретен въпрос във връзка с медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода само след предварително взето от нея решение.

Чл. 119а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Дейността по държавния здравен контрол в ГДИН и териториалните и служби се осъществява съобразно Закона за здравето, Закона за храните и подзаконовите им нормативни актове.

(2) Дейността по държавния здравен контрол се осъществява от сектор "Медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода" в следните основни направления:

1. предварителен здравен контрол за въвеждане на нови обекти на ГДИН и териториалните и служби в експлоатация;
2. текущ здравен контрол при извършване на строително-ремонтни дейности в обекти на ГДИН и териториалните и служби;
3. даване на становище за готовността на строежите в ГДИН и териториалните и служби за въвеждането им в експлоатация;
4. здравен контрол в хранителни обекти, лечебни заведения и учебни заведения на ГДИН и териториалните и служби, извършване на проверки по спазване на хигиенните изисквания в обекти на ГДИН и териториалните и служби;
5. съгласуване на инвестиционни проекти на ГДИН и териториалните и служби;
6. здравен контрол по спазване на изискванията за защита на лишените от свобода от въздействието на йонизиращи лъчения;
7. предоставяне информация на лишените от свобода за профилактика на инфекциозни заболявания;
8. контрол по спазване забраната за тютюнопушене в обектите на ГДИН и териториалните и служби;
9. противоепидемичен контрол - регистрация на заразените заболявания, профилактични и противоепидемични мерки спрямо контактите на инфекциозно болните;
10. провеждане на мерки при възникване на епидемични взривове;
11. контрол на извършваните дезинсекционни и дератизационни обработки в териториалните служби на ГДИН.

Чл. 119б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Държавният здравен контрол в ГДИН и териториалните и служби се извършва от медицинските специалисти в сектор "Медицинско обслужване в местата за лишаване от свобода" и лечебните заведения в местата за лишаване от свобода. Те имат право на достъп до обектите, продуктите, стоките и дейностите в ГДИН и териториалните и служби, подлежащи на здравен контрол, както и на предоставяне на сведения, документи и копия от тях.

(2) Медицинските специалисти при осъществяване на контрола:

1. предписват провеждане на медицински прегледи и изследвания за оценка на здравословното състояние на работещите в хранителни обекти на ГДИН и териториалните и служби;
 2. предписват временно отстраняване от работа на служители в обектите за обществено хранене на ГДИН и териториалните и служби, които са заразно болни или заразноносител и представляват опасност за здравето на околните;
 3. предписват провеждане на задължителни профилактични и протиепидемични мерки, като посочват срокове за тяхното изпълнение;
 4. вземат проби за лабораторен анализ в присъствието на длъжностно лице;
 5. оказват методическа помощ по въпроси за контрола на заразните болести;
 6. участват в дейности по превенция на здравето;
 7. осъществяват взаимодействие с регионалните здравни инспекции и другите структури на Министерство на здравеопазването, Българската агенция по безопасност на храните и със звеното за здравен контрол към Министерството на вътрешните работи.
- (3) Здравните инспектори могат да бъдат включвани за участие в състава на приемателни комисии, да съгласуват при необходимост устройствени схеми, планове и проекти, както и да дават становище по готовността на обектите за въвеждането им в експлоатация.
- (4) При установяване на нарушения на здравните изисквания здравният инспектор съставя протокол и прави предложение за търсене на административна отговорност.
- (5) За установено неспазване на здравните изисквания при извършване на дейности със значение за здравето на лишените от свобода здравният инспектор издава задължително предписание и определя срок за отстраняване на нарушенията.
- (6) При неизпълнение на задължителните предписания в определения срок здравният инспектор, съгласувано с началника на съответната териториална служба на ГДИН, издава предписание за незабавно спиране експлоатацията на обекта или на части от него или на съответната дейност, предлага мерки за отстраняване на нарушенията.
- (7) В случаите, когато е налице непосредствена опасност за живота и здравето на лишените от свобода при разпространение на заразни болести или при възникване на хранителни отравяния, здравният инспектор издава предписание за незабавно спиране експлоатацията на обекта или на части от него, или на съответната дейност, предлага мерки за отстраняване на нарушенията и уведомява началника на съответната териториална служба на ГДИН. При изпълнение на задължителните предписания може да се разрешава възстановяването на дейността или на експлоатацията на обекта.

Чл. 119в. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) При съмнение за безопасността на продукти и стоки в обекти на ГДИН и териториалните и служби със значение за здравето на лишените от свобода здравният инспектор:

1. издава писмено предписание за спиране реализацията на продукти и стоки в обекти на ГДИН и териториалните и служби със значение за здравето на лишените от свобода;
 2. взема проби и ги представя за изследване в определената за целта лаборатория;
 3. уведомява началника на териториалната служба на ГДИН за резултатите от изследванията.
- (2) Когато продуктите и стоките по ал. 1 са явно негодни за употреба и началникът на териториалната служба на ГДИН няма писмени възражения по това заключение на здравния инспектор, лабораторни анализи не се извършват.
- (3) Ако резултатите от лабораторните изследвания потвърждават съответствието на продуктите и стоките със здравните изисквания, здравният инспектор извършва проверка за настъпили промени по време на спирането и писмено отменя даденото предписание за спиране на реализацията.
- (4) Когато от лабораторните изследвания се установи, че продуктите и стоките не съответстват на здравните изисквания, здравният инспектор издава предписание за извършване на преработката, използването за други цели в преработен или непреработен вид или унищожаването на тези продукти по установения за това ред.

Чл. 119г. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) При постъпили оплаквания за упражнено насилие, констатирани видими следи от насилие и в случаите на употреба на физическа сила или помощни средства по реда на глава девета, раздел III ЗИНЗС длъжностните лица осигуряват незабавен достъп на лишения от свобода до медицински специалист, обслужващ съответното място за лишаване от свобода.

(2) В случаите по ал. 1 се извършва щателен медицински преглед. Данните се вписват в специален формуляр съгласно приложение № 1 и се маркират върху "Схема на човешкото тяло за маркиране на травматичните увреждания" съгласно приложение № 2. Прегледът се осъществява в условията на конфиденциалност, освен в изключителни случаи и при изрично желание на лишения от свобода, което се отбелязва. Формулярът се представя на лишения от свобода за запознаване и подпис.

(3) При изявено съгласие на лишения от свобода установените наранявания се фотографират от медицинския специалист, извършващ прегледа.

(4) При констатиране на травматични увреждания медицинските специалисти предприемат незабавни действия за уведомяване на съответната прокуратура и за изпращане на относимите документи и фотоснимки.

(5) При изявено желание на лицето или разпореждане на прокурора се осигурява и незабавно допълнително освидетелстване от независим специалист във външно лечебно заведение.

(6) Изготвените от прегледите документи се прилагат в медицинското досие на лишения от свобода.

Чл. 119д. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При наличие на следи от наранявания и оплаквания за упражнено физическо насилие при настаняване на лишените от свобода в приемното отделение се прилага чл. 119г.

Чл. 119е. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Медицинските специалисти в местата за лишаване от свобода водят регистър за травматични увреждания на лишените от свобода и задържаните под стража, в който вписват всички постъпили оплаквания за упражнено насилие и установени травматични наранявания.

(2) Регистърът съдържа пореден номер, име на пациента, анамнестични данни, диагноза на травмата и предписано лечение.

Глава четвърта. СОЦИАЛНА ДЕЙНОСТ И ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА

Раздел I. Диагностична дейност, индивидуална корекционна работа и консултиране (Загл. изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Раздел I. Диагностична дейност и индивидуална корекционна работа

Чл. 120. (1) В местата за лишаване от свобода се извършва индивидуална и групова диагностична дейност, която включва:

1. изследване на отделен случай и оценка на риска от рецидив и вреди;
2. психологическо изследване;

3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) проучване на затворнически групи и общности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Дейността по ал. 1 се осъществява от инспекторите по социални дейности и възпитателна работа, инспекторите по пробация, инспекторите психолози и инспекторите педагози по утвърдени методики и във взаимодействие с останалите служители на затвора.

Чл. 121. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Индивидуалната корекционна работа с осъдените е насочена към преодоляване на поведенчески проблеми и адаптивни кризи, както и към информирането им относно техния правен и социален статус и условията за изтърпяване на наказанията.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(3) Индивидуално и групово се осъществяват програмите за усъвършенстване на уменията за мислене, овладяване на гнева, адаптация на новопостъпилия към условията за живот и реда в институцията и подготовката за живот на свобода.

(4) Индивидуалната работа с осъдените е съобразена с оценката на риска от рецидив и вреди при тях, както и с данните от проведената психодиагностика. Тя съдейства за мотивирането на осъдените при включването им в специализирани програми за въздействие, общообразователно и професионално обучение.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) За планирането на индивидуалната корекционна дейност и отчет на резултатите се използва единна форма, утвърдена от главния директор на ГДИН.

Чл. 122. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 122а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) В приемното отделение на всеки новопостъпил осъден се изготвя цялостна оценка на риска, първоначален доклад и препоръки за бъдещата работа.

(2) На осъдените с наказание до 6 месеца лишаване от свобода и на обвиняеми и подсъдимите се изготвя оценка на риска от вреди.

(3) След постановяване на окончателна присъда на обвиняемите и подсъдимите се изготвя анализ на риска от рецидив, с който се представя в комисията по разпределение.

Чл. 122б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 123. (1) Социалната дейност с лишените от свобода е насочена към индивидуално и групово професионално консултиране по възникнали проблеми от личен, семеен, здравен, имуществен или друг характер, свързани с третирането и пребиваването в пенитенциарното заведение.

(2) Социалната дейност има за цел подпомагане на осъдените за решаване на различни проблемни ситуации и изграждане на умения за справяне с трудностите.

Раздел II.

Програми за въздействие, за намаляване на риска от рецидив и риска от вреди (Загл. изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 124. (1) Програмите за въздействие са форма на професионална намеса, насочена към промяна в поведението и на личността на осъдения.

(2) Участието на лишените от свобода в програми за въздействие е доброволно.

Чл. 125. (1) На лишените от свобода се предлагат специализирани програми за индивидуална и групово работа в съответствие с профила на регистрираните нужди, целите в индивидуалния план за изпълнение на присъдата и наличните ресурси.

(2) Специализираните програми съдържат:

1. описание на методите, които ще доведат до промени в нагласите, уменията или поведението на осъдените;
2. описание на всяка сесия (всяко занятие) от програмата;
3. оценъчна скала за измерване на промените;
4. ръководство по администриране и супервизиране на програмата;
5. формуляр за обратна връзка.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Инспекторите по социални дейности и възпитателна работа, инспекторите психолози и инспекторът по пробация в затвора, водещи специализирани програми, преминават обучителен курс.

(4) Всяка програма за групова работа започва след строг подбор на участниците и се води от двама служители, а по време на реализирането и тя задължително се супервизира от трети служител. Водещите на специализирана програма за групова работа се супервизират най-малко един път в годината.

(5) Всяко групово занятие се провежда въз основа на предварително изготвен план и се протоколира след приключването.

(6) При специализираната групова работа с наркозависими лишените от свобода участници в програмата се настаняват в обособени помещения.

(7) След приключване на програмата се изготвя доклад, включващ анализ и оценка на постигнатите резултати за участниците в специализираната групова работа.

(8) На лишените от свобода, които успешно са приключили специализирана програма за въздействие, се зачитат работни дни по реда на чл. 178, ал. 4 ЗИНЗС, като 16 часа групови занятия се зачитат за три дни лишаване от свобода.

Чл. 126. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 127. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 128. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Всеки новопостъпил лишен от свобода се включва в задължителна програма за адаптация към условията за изтърпяване на наложеното наказание, за участието в която не се зачитат работни дни по реда на чл. 178, ал. 4 ЗИНЗС.

(2) С програмата по ал. 1 лишените от свобода се информират за техните права и задължения, за правно-административните процедури в институцията, за установените правила за контакти с другите лишени от свобода, с персонала и външния свят, за предлаганите дейности и програми за въздействие.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В рамките на програмата за адаптация с лишените от свобода се извършват диагностичните и оценъчни процедури по чл. 122 и 122а, а при необходимост и психиатрично изследване.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Дейностите по ал. 3 започват в приемното отделение и се осъществяват от инспекторите по социални дейности и възпитателна работа в срок до три месеца от постъпването на лишения от свобода в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие съвместно с инспектор психолог и/или лекар психиатър.

Чл. 129. (1) На базата на оценката на осъдения се изготвя индивидуален план за изпълнение на присъдата, по който се провежда социално-възпитателната работа.

(2) Планът на присъдата съдържа:

1. описание на рисковите нужди/проблемни зони, във връзка с които ще се работи;
2. точно определяне на целите, съответстващи на конкретни нужди;
3. конкретно определяне на трудовите, образователните, обучителните, културно-информационните, спортните и корекционните мероприятия за постигане на целите;
4. отговорният служител за извършване на мероприятията;
5. сроковете за изпълнение на мероприятията.

(3) В индивидуалния план за изпълнение на присъдата се набелязват мерки за реализация с други длъжностни лица в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие и от представители на самодейните органи.

(4) За всеки лишен от свобода се извършва препланиране въз основа на срока на наказанието и настъпилите промени в хода на поправителното въздействие.

- (5) В случаите на много висок, висок и среден към висок риск от увреждане първоначалното индивидуално планиране и препланиране на изпълнението на присъдата се извършва от съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа съвместно с други служители, както и с конкретния осъден.
- (6) При нисък риск и среден риск към нисък препланирането на присъдата се осъществява само с осъдения.
- (7) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Резултатите от работата по плана на присъдата се отразяват в текущ доклад за осъдения.

Чл. 130. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Последваща цялостна оценка на риска се извършва веднъж годишно в случаите, когато в първоначалната оценка са изведени следните проблеми:

1. обща оценка на риска - висок и среден към висок риск;
 2. извършители на сексуални престъпления;
 3. престъпления, свързани с употреба на насилие и принуда, включително битово насилие;
 4. злоупотреба с наркотици и/или злоупотреба с алкохол;
 5. психични и емоционални проблеми;
 6. опасни и остри личностни разстройства;
 7. ниско ниво на основни умения (социални, комуникативни, липса на образование или професионална квалификация).
- (2) Последваща оценка на риска, извън случаите по ал. 1, се извършва при аргументиране на положително становище в комисията по изпълнение на наказанията в случаите на чл. 74, ал. 1, т. 2, 5, 6 и 7 ЗИНЗС.
- (3) В останалите случаи по чл. 74, ал. 1 ЗИНЗС предложенията за отделни осъдени пред комисията по изпълнение на наказанията се аргументират въз основа на текущ доклад, включващ преценка на настъпилите промени в поведението.
- (4) Във всички останали случаи на осъдени с наказание над една година се прави преглед на оценката и анализ на поведението в срока по ал. 1. Резултатите се включват в доклада по чл. 129, ал. 7.
- (5) Ако при прегледа по ал. 4 се установи значителна промяна на риска, се извършва последваща цялостна оценка.
- (6) Значителна промяна по смисъла на ал. 5 е налице, когато изменението на първоначалната оценка поставя правонарушителя в друга по-висока/по-ниска категория риск.
- (7) При последващата оценка по ал. 1 и 2 се извършва пълно проучване по всички фактори, като се акцентира върху промените в целия профил на риска и нуждите в сравнение с първоначалната оценка на осъдения.

Чл. 131. Аргументираните предложения пред комисията по изпълнение на наказанията за или против едно или повече правни основания по чл. 74, ал. 1 ЗИНЗС се изготвят от инспекторите по социални дейности и възпитателна работа, отговарящи за конкретни затворнически групи.

Чл. 132. За лишени от свобода, изолирани по чл. 120, ал. 1 ЗИНЗС, екип от инспектор по социални дейности и възпитателна работа, инспектор психолог и служител от надзорно-охранителния състав осъществява наблюдение и периодична оценка на случая, която се оформя като доклад.

Раздел III.

Образование, обучение и квалификация на лишените от свобода

Чл. 133. (1) Лишените от свобода имат право да участват в общообразователно, професионално и социално обучение и огромотителни курсове.
(2) С участие в образователни дейности те могат да получат или да повишат съответната образователна степен.
(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода се включват в организираните образователни и квалификационни дейности в съответното място за лишаване от свобода, където са настанени. Изключение правят случаите, когато учебното заведение не предлага съответната образователна степен или професионална квалификация.
(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Постъпилите като обвиняеми или подсъдими се включват в организираните образователни и квалификационни дейности в съответното място за лишаване от свобода, където са настанени. При промяна на правния им статус и при изявено от тяхна страна желание се преценява възможността за продължаване на образованието, като лицата депозират молба до главния директор на ГДИН.

Чл. 134. (1) Участието на лишените от свобода в образователни дейности и курсове за огромотяване се зачита за намаляване срока на наказанието.
(2) На лишените от свобода, включени в общообразователно обучение и квалификация, се зачитат работни дни по реда на чл. 178 ЗИНЗС, като 16 учебни часа се зачитат за три дни лишаване от свобода.
(3) При допуснати три и повече неизвинени отсъствия и/или нарушение на дисциплината не се зачитат работни дни за седмицата, в която са допуснати отсъствията или е извършено нарушението.
(4) Времето за подготовка и явяването на срочни, годишни и квалификационни изпити се зачита по 5 работни дни за всеки успешно положен изпит.
(5) Ако лишените от свобода учат и работят или са включени в други дейности, в това число и специализирана групова работа, работните дни се зачитат сумарно, но не повече от 22 дни за месец.
(6) Работните дни за учениците се отчитат ежемесечно по предложение на педагогическия съвет, за курсовете за професионална квалификация - предложение от преподавателите, а за специализираната групова работа - от водещия програмата.

Чл. 135. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода ученици могат да полагат труд в училищните работилници до четири часа дневно в съответствие с нормативната уредба на Министерството на образованието и науката, като им се зачитат работни дни по реда на чл. 178 ЗИНЗС.

Чл. 136. Постигнатите резултати относно степента на позитивна поведенческа промяна и реални постижения в образованието, обучението и квалификацията на лишените от свобода се документират в текущите пенитенциарни доклади.

Чл. 137. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Отказът на лишения от свобода да участва в планирано общообразователно обучение и квалификация или да посещава учебните занятия се проучва внимателно от инспекторите по социални дейности и възпитателна работа, от учителите и преподавателите, които провеждат с него систематична и целенасочена консултативна работа.

Чл. 138. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Директорите на училищата към местата за лишаване от свобода се назначават от министъра на образованието и науката съгласувано с главния директор на ГДИН.
(2) Учителите в училищата към местата за лишаване от свобода се назначават от директора на училището след съгласуване с началника на затвора.

Чл. 139. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Освен в училищата лишените от свобода могат да придобиват професионална квалификация и в курсове, провеждани от лицензирани фирми и училища по програми, утвърдени от министъра на образованието и науката.

(2) Курсовете за професионална квалификация в затворите, поправителните домове и затворническите общежития се организират под ръководството на началника на сектор "Социални дейности и възпитателна работа" в съответствие с материалната база и възможностите за пълноценно усвояване на професията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато е необходимо да се подготвят работници специалисти и за целите на подготовката за живот на свобода, главният директор на ГДИН може да разреши провеждането на курсове за професионална квалификация с участието на лишени от свобода от всички затвори, в поделение с подходяща за обучението материална база.

Чл. 140. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 141. Своевременното издирване, информиране и мотивиране на желаещите за обучение и професионална квалификация, набавянето на документи за завършено образование, медицинското им освидетелстване и включването им в учебни занятия се организират и ръководят от началниците на сектори "Социални дейности и възпитателна работа" с помощта на директорите на училищата.

Чл. 142. (1) Лишените от свобода, които притежават необходимата квалификация и умения, могат да водят групови занятия за огромяване, чуждоезиково обучение, професионална квалификация и хоби дейности.

(2) На водещите занятията по ал. 1 се зачитат 16 учебни часа за три дни лишаване от свобода.

Чл. 143. Изпитите за завършено образование, както и за придобита квалификация се провеждат от учебното заведение в местата за лишаване от свобода или лицензирана обучаваща фирма, които издават съответните документи.

Чл. 144. В затворите, към които има училища, началникът на сектор "Социални дейности и възпитателна работа" и инспекторите по социални дейности и възпитателна работа, отговарящи за лишени от свобода ученици, са членове на педагогическия съвет на училището.

Чл. 145. Включените в общообразователната и професионалната подготовка се назначават на работа, свързана по възможност с изучаваната специалност и която да не възпрепятства посещението на занятията. През време на обучението те могат да бъдат премествани в други затвори или затворнически общежития само в изключителни случаи и при условие, че там ще продължат обучението си.

Чл. 146. (1) Инспекторите по социални дейности и възпитателна работа в края на всяка календарна година проучват нуждите на лишените от свобода от професионално обучение.
(2) Обобщените заявки за нуждите от обучение на всеки затвор се консултират със специалисти от бюрата по труда на общините с оглед отчитане нуждите на регионалния пазар на труда и се изпращат в ГДИН.
(3) Заявките от затворите се обсъждат от ръководството на ГДИН, като се определят приоритетните нужди и размерът на тяхното финансиране.
(4) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Курсовете за професионална квалификация в затворите, поправителните домове и затворническите общежития се финансират от бюджета на ГДИН.

Чл. 147. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В местата за лишаване от свобода може да функционират обучително-консултативни клубове и се организира цялостна обучителна система, която включва:

1. програми за ограмотяване на лишени от свобода;
2. професионално обучение;
3. обучение в ключови компетентности - компютърна грамотност, чуждоезиково обучение и работа в екип;
4. социално образование за повишаване на компетентностите на лишените от свобода;
5. просветно-образователна дейност.

Раздел IV.

Творчески, културни и спортни дейности. Упражняване на свободата на вероизповедание

Чл. 148. На лишените от свобода се осигурява възможност за упражняване на творчески дейности и участие в културни, спортни и религиозни мероприятия за осмисляне на свободното време.

Чл. 149. Творческите и културните дейности на лишените от свобода включват:

1. самодейни изяви чрез представяне на театрални постановки, художествени програми, музикални концерти, спектакли, свързани с празници или други важни събития, и др.;
2. организиране на художествени и приложни изложби както от творчески изяви на лишени от свобода, така и на външни представители;
3. организирана клубна дейност по интереси;
4. организирани посещения на културни и религиозни мероприятия, спортни прояви, музеи, изложбени зали, исторически и други забележителности извън местата за лишаване от свобода;
5. провеждане на разнообразни културни програми от външни представители.

Чл. 150. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 151. (1) В съответствие с индивидуалния план за изпълнение на присъдата за отделни лишени от свобода или за цели групи от тях се организират подходящи програми за физкултура, спорт и други възстановителни дейности.
(2) Под ръководството на медицински специалист се създават специални условия за лечебна физкултура за лишени от свобода, които имат нужда от това.

(3) За лишените от свобода непълнолетни, жени и отделни категории мъже се организират физкултурни и спортни занимания, съобразени с възрастовите, физическите им особености и техния пол.

(4) Лишените от свобода могат да разполагат с лични екипи и спортни пособия, включени в списъка на разрешените вещи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) На всеки лишен от свобода освен престоят на открито се осигурява по възможност физическа или спортна активност.

(6) За подпомагане и стимулиране на физическото възпитание на лишените от свобода могат да бъдат привлечени на доброволни начала външни представители - спортисти, треньори, спортни дейатели, инструктори и др.

Чл. 152. (1) За подготовка на художествени програми могат да се привличат и специалисти отвън.

(2) С разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие лишените от свобода могат да изнасят художествени програми пред обществеността или други затвори.

Чл. 153. (1) На лишените от свобода се осигурява гледане на телевизионни и видеопрограми до 22,00 ч., а с разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие за всеки конкретен случай - и до по-късно.

(2) Лишените от свобода могат да държат при себе си и да ползват лични телевизионни и радиоприемници.

(3) Личните телевизионни и радиоприемници се ползват във времето, определено от дневния режим, по общо съгласие на настанените в помещението и по начин, осигуряващ непрекъсната осемчасова междудневна почивка.

Чл. 154. (1) В затворите, поправителните домове и затворническите общежития се поддържат библиотеки съгласно установения ред и практика на гражданските библиотеки.

(2) Лишените от свобода имат право на достъп до библиотеките най-малко един път седмично и се насърчават да се включват и участват в разнообразни културно-информационни дейности, като:

1. читателски и дискуссионни клубове;

2. семинари или конференции, посветени на бележити български и чуждестранни писатели, поети, учени и т. н.;

3. дни или конкурси, посветени на личното творчество на лишени от свобода в областта на поезията, разказа, есето, фейлетона и др.;

4. други дейности, с които се популяризира книгоиздаването в различни области на познанието и културата.

(3) Администрацията на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие съдейства на лишените от свобода за извършване на личен абонамент.

Чл. 155. (1) Достъпът на религиозни общности до местата за лишаване от свобода се осъществява след представяне на документ за регистрация.

(2) Религиозните общности представят списък на духовните лица, които ги представляват в местата за лишаване от свобода.

(3) Достъпът на духовните лица от религиозните общности в местата за лишаване от свобода се осъществява по утвърден график, съгласуван с ръководството на съответните места за лишаване от свобода.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Духовни лица от различни вероизповедания могат да осъществяват редовни служби и обреди и религиозни посещения групово и индивидуално с лишени от свобода от своята религия в подходящо за това време, съгласувано с администрацията на затворническото заведение.

(5) Задоволяването на религиозните потребности не може да противоречи на изискванията на режима и сигурността в местата за лишаване от свобода.

Раздел V.

Самодейни органи на лишените от свобода

Чл. 156. За осъществяване на задачите по чл. 168 и 169 ЗИНЗС се създават самодейни органи на лишените от свобода:

1. съвет на общността, включващ представител на всяка група;
2. групови съвети в състав най-малко 3 души;
3. общоучилищен съвет, при наличие на училище, в състав най-малко 5 души.

Чл. 157. Съвети на общността се създават в затворите, поправителните домове и затворническите общежития, в които има две или повече групи.

Чл. 158. (1) Съставът на самодейните органи на лишените от свобода се избира чрез тайно гласуване при алтернативни кандидатури.

(2) Кандидатурите за състава на груповите и общоучилищните съвети се издигат на общо събрание на съответния колектив, а за съвета на общността - на събрание на делегати, избрани от групите.

(3) Председателят на съвета на общността и председателите на груповите съвети се избират по реда на ал. 1 и 2.

(4) Резултатите от проведения избор се отразяват в протокол от комисия по избора.

Чл. 159. (1) Към съвета на общността се създават следните секции: за вътрешен ред; хигиенно-битова; културно-масова; за общообразователно и професионално обучение; за физкултура и спорт; производствена; редколегия; религиозна подкрепа.

(2) Към груповите съвети се създават следните секции: за вътрешен ред; хигиенно-битова; културно-масова; за физкултура и спорт; производствена.

(3) Освен изброените в ал. 2 при необходимост могат да се създават и други секции.

Чл. 160. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Съветите на общността се ръководят от началника на сектор "Социални дейности и възпитателна работа", в поправителните домове - от началника на поправителния дом, а в затворническите общежития - от началника на общежитието.

(2) Груповите съвети се ръководят от инспекторите по социални дейности и възпитателна работа.

(3) Общоучилищните съвети се ръководят от директорите на училищата.

(4) Плановите и решенията на самодейните органи на лишените от свобода се утвърждават от длъжностните лица, които ги ръководят.

Чл. 161. Самодейните органи на лишените от свобода развиват инициативността на осъдените и съдействат на администрацията при организирането и провеждането на различни дейности в местата за лишаване от свобода, като:

1. внасят пред администрацията на затвора, поправителния дом, затворническото общежитие или училището актуални предложения за подобряване на условията, хигиената и вътрешния

ред в местата за лишаване от свобода или информират за възникнали практически трудности и наредили проблеми в групите и общностите;

2. предлагат идеи и оказват практическо съдействие при организирането, подготовката и провеждането на планирани дейности с лишените от свобода, като спортни състезания и турнири, културно-масови мероприятия, организиране на художествени и приложни изложби, провеждане на местни радиопредавания, списване на вестници, стенвестници, бюлетини и др.;

3. инициират допълнителни форми на работа с групите и общностите за по-пълноценно осмисляне свободното време на лишените от свобода;

4. планират и отчитат дейността си пред общо събрание на полугодие.

Чл. 162. Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода се утвърждават от главния директор на ГДИН.

Глава четвърта "а". ПСИХОЛОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА (НОВА - ДВ, БР. 14 ОТ 2017 Г.)

Раздел I.

Психодиагностични изследвания и оценка (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 162а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) В периода на изпълнение на наказанието инспектор-психологът извършва психодиагностични изследвания на лишени от свобода при възникване на поведенчески кризи или личностни проблеми и експертна оценка относно актуално психично и емоционално състояние, потенциални рискове, възможности за пенитенциарно третиране и поправително въздействие.

(2) Психологически изследвания на лишените от свобода се извършват при:

1. първоначална оценка на новопостъпилите в приемно отделение;
2. завишен риск от агресия или автоагресия;
3. наличие на индикации за личностни и психологични отклонения;
4. наличие на индикации за зависимости;
5. предложения за промяна в правното положение на лишения от свобода;
6. планиране на психологическите интервенции и проследяване на ефекта от тях.

Чл. 162б. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Диференцирано психологическо изследване на новопостъпилите в приемно отделение лица се извършва, когато:

1. са осъдени на доживотен затвор или доживотен затвор без замяна;
2. имат наложено наказание над 10 години лишаване от свобода.

(2) За провеждане на диференцираното психологическо изследване се прилага "Интегрална система за диференцирано психологическо изследване" - ИС - ДПА, и набор от психодиагностични методики и съответни практически ръководства, обезпечени от психологическата лаборатория и утвърдени от главния директор на ГДИН.

(3) Извън случаите по ал. 1 на новопостъпилите в приемно отделение лишени от свобода с влязла в сила присъда се извършва скринингово психологическо изследване за оценка на нивото на стрес, степента на суициден риск, риск от агресивно поведение, вероятност от наличие на зависимости и съмнения за наличие на тежка психопатология.

(4) Заключението във връзка с психологическото изследване по ал. 1 и 3 включва прогнози и препоръки за бъдеща индивидуална или групова работа и общопенитенциарно третиране.

Раздел II.

Консултативна дейност (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 162в. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) За оказване на психологическа помощ инспектор-психологът извършва психологическо консултиране и кризисни интервенции, резултатите от които се отразяват в писмен доклад за отделния случай.

(2) Индивидуалното консултиране помага за намаляване на вътрешното напрежение и афекти, за преодоляване на готовността към насилие и деструктивни реакции, за посредничество при възникнали конфликти, както и за понижаване на риска от суицид и самонараняване.

Чл. 162г. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Основание за насочване на случая към психолог и провеждане на консултация и психологическо изследване има при системно наблюдавано проблемно поведение, изразяващо се във:

1. загуба на интерес или удоволствие към дейности, които преди това са били приятни - хоби, развлечения и др.;
 2. понижено настроение, тъга, безпокойство, празнота, безнадеждност и песимизъм, чувство на вина, безпомощност и безполезнаост, неудовлетвореност, нетърпимост и раздразнителност без обяснение, безсъние, ранно събуждане или склонност към преспиване, загуба на апетит и на тегло или обратното, отказ от храна;
 3. мисли за смърт и самоубийство или заявяване на самоубийствено намерение, ритуално сбогуване и завещаване на вещи;
 4. проблеми с концентрацията, запомнянето или нарушени познавателни (когнитивни) способности, но само в случаите, когато тази промяна е настъпила по време на изтърпяване на наказанието;
 5. системни конфликти с лишени от свобода и със служители от надзорно-охранителния състав с изразено импулсивно и агресивно поведение;
 6. системни автоагресивни прояви, водещи до тежки наранявания и опасност за здравето и живота на лицето.
- (2) Всяка заявка, която не отговаря на критериите по ал. 1, се връща на началника на сектор "Социални дейности и възпитателна работа" като неоснователна за психологична намеса.
- (3) Когато са налице индикации на проблемно поведение, отговарящо на критериите по ал. 1, инспектор-психологът осъществява консултиране - интервю, скрининг или психологическо изследване, в зависимост от тежестта на случая.

Чл. 162д. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Инспектор-психологът планира управлението на случая, включващо снемане на психичен статус, формулировка на случая, предприемане на действия за повлияване на негативната симптоматика, прогноза и препоръки.

Чл. 162е. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Инспектор-психологът изготвя и предлага на началника на затвора план на интервенциите, в който се описват и определят конкретните отговорности на различните категории служители, ангажирани със случая, включително и на външни специалисти (психиатър).

- (2) Началникът на затвора ръководи и контролира екипа по ал. 1 и изпълнението на плана.
- (3) Инспектор-психологът оценява напредъка на лицето и прави корекции в плана за интервенции.

Чл. 162ж. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При всяка психологическа интервенция инспектор-психологът изготвя психологическо заключение.

Глава пета. **РАБОТА В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА**

Чл. 163. (1) Участието на лишените от свобода в трудова дейност има за цел тяхното превъзпитание, придобиване и повишаване на професионална квалификация и ресоциализацията им.

(2) Обвиняемите и подсъдимите се включват в трудова дейност по възможност и при изрично писмено изявено желание от тях. За целта те подават молба до началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, която се съхранява в досието.

(3) Непълнолетните лишени от свобода могат да участват в трудова дейност по реда на ал. 2 и при спазване условията на чл. 189 ЗИНЗС.

Чл. 164. (1) Възможностите за участие в трудова дейност се определят от администрацията на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие в рамките на разкритите работни места в Държавно предприятие "Фонд затворно дело" и в обслужващата и комунално-битова дейност на затворническите заведения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ежегодно министърът на правосъдието, по предложение на главния директор на ГДИН, утвърждава щат на длъжностите, заети от лишените от свобода в обслужващата и комунално-битова дейност, който не може да надвишава 12% от средносписъчния състав на лишените от свобода в затворите и поправителните домове.

(3) Включването на лишените от свобода в трудова дейност се извършва след установяване на работоспособността им и въз основа на преценка относно здравословното им състояние, възрастта, пола, професионалната квалификация, техните интереси и предпочитания, оценката на риска и изискванията на режима и охраната.

(4) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Списък със свободните работни места се обявява на общодостъпни за лишените от свобода места.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Кандидатите за заемане на свободните работни места подават заявление до съответния началник чрез инспектора по социални дейности и възпитателна работа, който дава мотивирано писмено становище.

(6) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Към заявлението и писменото становище се прилага съответният документ, удостоверяващ притежаването на специална правоспособност, квалификация и здравен статус, ако такива са необходими за извършването на дадени дейности.

(7) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За заемане на длъжности в обслужващата и комунално-битовата дейност приоритетно се разглеждат заявленията на лишените от свобода, които спазват реда и дисциплината и са с доказани трудови качества.

(8) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато работата изисква да се провери годността на лишения от свобода да я изпълнява, може да се определи срок за изпитване до 3 месеца. Ако в срока за изпитване лишения от свобода покаже, че не се справя с работата, изпълнението на заповедта за възлагането и се прекратява с нова заповед на съответния началник. В противен случай възлагането на работата се смята за окончателно.

Чл. 165. (1) Лишените от свобода се разпределят по работни обекти от комисията по чл. 35.

(2) В състава на комисията по ал. 1 участва и инспектор "Труд и работна заплата".

Чл. 166. (1) Решенията на комисията се вземат въз основа на оценката по чл. 55, ал. 2 ЗИНЗС при първоначално назначаване на новопостъпилите или по предложение на съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа, отговарящ за групата, в която е настанен лишения от свобода.

(2) За назначаването на работа на лишените от свобода и в случаите, в които се налага преместване в друга група, началникът на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие издава писмена заповед.

Чл. 167. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Всички работоспособни лишени от свобода са длъжни да изпълняват възложената им от администрацията работа и да спазват правилата за

охраната на труда и пожарната безопасност, трудовата и технологичната дисциплина и установения ред на работните места.

(2) Болните и по-възрастните от 63 години за мъжете и 60 години за жените се преглеждат задължително от лекар за определяне на работоспособността им.

(3) Бременните, кърмачките и непълнолетните не могат да бъдат ангажирани в тежък физически и в нощен труд.

Чл. 168. (1) (Предишен текст на чл. 168 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При организиране труда на лишените от свобода се спазват изискванията за предприятията от съответния отрасъл, които се съчетават с установените правила за охраната, изолацията, режима и възпитателната работа, характерни за съответния тип място за лишаване от свобода.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За режещите инструменти се води отчетност и същите се предават на лишените от свобода по ред, определен от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

Чл. 169. (1) Всички правила за здравословни и безопасни условия на труд, отнасящи се за работниците и служителите, се прилагат и по отношение на лишените от свобода.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора сключва за сметка на бюджета договор със служба по трудова медицина за оценка на условията на труд за лишените от свобода, заети в комунално-битовата и обслужващата дейност.

(3) Договор по ал. 2 за сметка на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" се сключва и за лишените от свобода, работещи в цехове или работилници на предприятието.

Чл. 169а. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По време на работа на лишените от свобода не се разрешава:

1. да напускат определените от администрацията работни места;
2. да извършват дейности, които са извън необходимите за изпълнение на определената работа;
3. да осъществяват контакт с външни лица извън кръга, определен от служителите, осъществяващи организацията, контрола и охраната на съответния вид работа;
4. да приемат и предават пари, вещи и неразрешени предмети;
5. да изработват предмети и детайли, които не са включени в производствената програма.

Чл. 170. (1) Активното участие в трудова дейност се стимулира и отчита при определяне степента на поправяне и превъзпитание на лишените от свобода.

(2) Негативното отношение към трудовата дейност, като системно неизпълнение на трудовите норми, неупълнтяване на работното време, отклонение от работното място, отказ от работа и други тежки нарушения на трудовата дисциплина, се считат за утежняващо обстоятелство при разглеждане на правното положение на лишените от свобода.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случаите по ал. 2 или при обективна невъзможност за изпълнение на възложената работа участието в трудова дейност се прекратява с писмена заповед на съответния началник.

Чл. 171. (1) За отказ от работа се съставя протокол, който се подписва от лишения от свобода. При нежелание за подпис от негова страна документът се подписва най-малко от двама свидетели.

(2) Лишените от свобода, които са отказали да работят, се включват в трудова дейност по тяхна писмена молба и при условията на чл. 172 ЗИНЗС.

(3) Молбите на отказалите да работят два или повече пъти се удовлетворяват по преценка на администрацията.

(4) На отказалите да работят се препланира индивидуалният план за изпълнение на присъдата и се подлагат на индивидуална корекционна работа за проучване на техните интереси и мотивирането им към трудова дейност.

Чл. 172. (1) Продължителността на работния ден, продължителността на работната седмица, минималната междудневна и междуседмична почивка се определят съобразно нормите на трудовото законодателство.
(2) Лишените от свобода имат право на намален работен ден наравно със съответните категории работници и служители.

Чл. 173. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Разрешението по чл. 79, ал. 3 ЗИНЗС се дава въз основа на писмено предложение от началника на затвора. То се придружава от заявление за преминаване на лишените от свобода на 6-дневна работна седмица от физическите или юридическите лица, с които Държавното предприятие "Фонд затворно дело" има сключени договори за отдаване на труд, или заявление от началника на сектор "Финансово-ресурсно осигуряване" за лишените от свобода, които ще работят на 6-дневна работна седмица в обслужващата и комунално-битова дейност.
(2) Съгласието на лишените от свобода за работа на 6-дневна работна седмица се оформя в писмена декларация, която се съхранява в затворническото досие.

Чл. 174. (1) Исканията за полагане на извънреден труд се подават до главния директор на ГДИН от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.
(2) Когато главният директор на ГДИН уважи предложението за извънреден труд, той издава писмена заповед.
(3) Извънредният труд се възлага, отчита и заплаща по установения в трудовото законодателство ред и не може да надвишава нормите за календарната година и установените междудневна и междуседмична почивка.
(4) При преместване на лишен от свобода от един затвор в друг или в затворническо общежитие заедно със съпроводителните документи се изпраща справка за положения извънреден труд.

Чл. 175. (1) Доброволният труд по чл. 80 ЗИНЗС се възлага от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.
(2) Предложение за труд по ал. 1 се прави от съответния инспектор по социални дейности и възпитателна работа. Към предложението се прилага списък на лишените от свобода, изразили писмено съгласие за полагането на доброволен труд.
(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В случаите на чл. 80, ал. 1, т. 2, 3 и 5 ЗИНЗС доброволният труд се възлага по писмено искане на заинтересованите лица или организации.
(4) Организацията и контролът по полагането на доброволен труд се осъществява от инспектор по социални дейности и възпитателна работа и инспектор "Труд и работна заплата".
(5) При полагането на доброволен труд лишените от свобода имат право на непрекъсната междудневна и междуседмична почивка в размер не по-малък от установения в чл. 79, ал. 4 ЗИНЗС.
(6) Доброволният труд не се заплаща и не се счита за извънреден труд. За неговото полагане се води отчетност.

Чл. 176. (1) Извън посочените по-горе случаи лишените от свобода и задържаните под стража лица са длъжни да полагат труд за поддържане на хигиената в спалните помещения и прилежащите части към тях, в помещенията за общо ползване и в района на съответния затвор, поправителен дом, затворническо общежитие или арест.
(2) Положеният по реда на ал. 1 труд е безвъзмезден и не може да надвишава 2 часа дневно.

(3) Трудът на лишените от свобода за поддържане на хигиената в спалните помещения и прилежащите части към тях се организира от инспектор по социални дейности и възпитателна работа и се контролира от служителите от надзорно-охранителния състав.

Чл. 177. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Работните обекти в местата за лишаване от свобода се създават и управляват от началника на затвора. В дейността си той се подпомага от представител на териториалното поделение на Държавно предприятие "Фонд затворно дело".
(2) Юридически лица и еднолични търговци могат да създават цехове и работилници в района на затворите, поправителните домове и затворническите общежития или да наемат съществуващи работни помещения в тези места.
(3) В случаите по ал. 2 се сключва договор между ръководителя на териториалното поделение на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" и юридическото лице или едноличния търговец.

Чл. 178. Работните обекти извън затворите и затворническите общежития се разкриват със заповед на главния директор на ГДИН след преценка на изискванията за сигурност.

Чл. 179. (1) Договорите за отдаване на труд се сключват между Държавно предприятие "Фонд затворно дело" и съответния работодател - юридическо или физическо лице или едноличен търговец, въз основа на заповедта по чл. 178 и в съответствие с подходящите здравословни и безопасни условия на труд.
(2) Договорите включват задължителни клаузи относно реда за оказване на спешна медицинска помощ, за уведомяване и взаимодействие с дежурната част на затвора или затворническото общежитие при демонстративно неподчинение от страна на лишените от свобода, бягство, самонараняване, трудова злополука или друга извънредна ситуация.
(3) В договорите не може да се предвижда нощуване на лишените от свобода извън затворите и затворническите общежития, без да е налице заповед съгласно чл. 72, ал. 2 ЗИНЗС и осигурен денонощен контрол от надзорно-охранителния състав.
(4) Преди сключване на договора съответният работодател отправя предложение, което съдържа:
1. идентификационните му данни;
2. информация за осигурените за негова сметка здравословни и безопасни условия на труд, хигиенно-битови условия и условия за охрана на лишените от свобода;
3. място, характер и срок за изпълнение на работата;
4. брой на лишените от свобода, необходими за изпълнение на работата;
5. размер и начин на заплащане на положения труд;
6. нуждата от охрана и нейното осигуряване;
7. транспортирането на лишени от свобода от и до работните обекти;
8. начините за оказване на спешна медицинска помощ;
9. начините за връзка със затвора или затворническото общежитие при възникнали извънредни ситуации;
10. информация за работни облекла и индивидуални средства за защита, съобразени със спецификата на полагания труд.
(5) Мениджърът на Държавното предприятие "Фонд затворно дело" установява контакт с работодателя и преценява условията за работа съобразно предложението по ал. 5, наличието на подходяща работна ръка, икономическата изгода от сключването на договор и други.
(6) При положителна преценка мениджърът внася предложение до началника на затвора за разкриване на работния обект.
(7) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора възлага на заместника по режимна и надзорно-охранителна дейност изготвянето на писмено становище относно условията за транспортиране, възможностите за контрол на работното място от служители на надзорно-охранителния състав, какви клаузи да бъдат включени в договора за действие при особени случаи и други.
(8) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В предложението си до главния директор на ГДИН началникът на затвора обобщава становищата на мениджъра и заместник-началника, като изразява своето мнение за разкриването на работния обект.

Чл. 180. (1) След издаване на заповедта по чл. 178 се договаря сключването на конкретния договор.

(2) При договарянето се преценяват допълнително:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) предметът на дейност на фирмата работодател, лицето, което я представлява;
2. разполага ли работодателят с транспортни средства и лицензирана фирма, на която да се възложи охраната на лишените от свобода по време на работа;
3. възможността за договаряне на други условия - даване на допълнителна храна на работещите, организиране на курсове за придобиване на специалност или професионална квалификация, наемането на работа на лишени от свобода след изтърпяване на наказанието и други.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Процесът на договаряне се провежда с едновременно с проучване на оперативните работници от Министерството на вътрешните работи, обслужващи местата за лишаване от свобода.

Чл. 181. Управителният съвет на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" определя лицата, които имат право да сключват договори от името и за сметка на държавното предприятие.

Чл. 182. (1) Лишените от свобода, които изтърпяват наказание в затворнически общежития от открит тип и са поставени на лек режим, работят предимно на обекти извън района на затворническите общежития без охрана.

(2) Контролът на лишените от свобода, изтърпяващи наказание в затворническо общежитие от открит тип, които са поставени на общ режим и работят на външни работни обекти, се осъществява от служители на надзорно-охранителния състав по график, утвърден от началника на затворническото общежитие.

Чл. 183. (1) Лишените от свобода, които изтърпяват наказание в затвори и затворнически общежития от закрит тип, работят в предприятия, цехове и работилници на територията на съответните затвори, поправителни домове и затворнически общежития.

(2) Лишените от свобода по ал. 1 могат да бъдат извеждани на работа извън затвора или затворническото общежитие по изключение на обособени външни охраняеми обекти само при осигурена охрана от държавни служители с полицейска подготовка.

(3) Държавните служители с полицейска подготовка от ГДИН и Главна дирекция "Охрана" могат да охраняват външни работни обекти по тяхно желание. В тези случаи те подават молба със съгласието на прекия си ръководител до съответния началник на затвор, поправителен дом или затворническо общежитие.

(4) За одобрените държавни служители в съответния затвор, поправителен дом или затворническо общежитие се води регистър.

(5) Охраната по ал. 3 се поема въз основа на заповед на началника на затвора или затворническото общежитие след сключване на договор със съответния работодател. В договора се уговарят разходите за охрана, които се превеждат по сметка на Министерството на правосъдието.

Чл. 184. Ако срокът на договора за отдаване на труд е по-дълъг от 3 месеца и групата на лишените от свобода е по-голяма от 10 души, могат да бъдат договаряни курсове за придобиване на специалност, за повишаване на квалификацията или стимулиращи социални мероприятия, които са за сметка на работодателя.

Чл. 185. (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Глава шеста. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Чл. 186. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишените от свобода се освобождават от затворите само след писмено нареждане от началника, което се изпълнява от дежурния главен надзирател след проверка на самоличността на лицето.

Чл. 187. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато съществува съмнение, че лишеният от свобода е изпаднал в състояние на невменяемост, началникът на затвора уведомява окръжния прокурор по местоизпълнението на наказанието с оглед прилагането на чл. 427 от Наказателнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 89 от Наказателния кодекс.

Чл. 188. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Лишен от свобода, за когото са констатирани дефицити, които ще възпрепятстват успешната му реинтеграция, се включва в програма за подготовка за живот на свобода, за която не се зачитат работни дни по реда на чл. 178, ал. 4 ЗИНЗС.

(2) Три дни преди освобождаването лишеният от свобода се спира от работа. През това време му се предават собствените дрехи, а той връща зачислените му вещи, като му се изплащат заработените суми. Тези дни му се зачитат за работни и получава храна за работещ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато не е възможно да се изчислят работните дни и трудовото възнаграждение за времето, непосредствено предшествашо освобождаването, зачитат се работни дни и се заплаща като за изпълнение на трудови норми 100 на сто. Изплатените в повече или неизплатените в тези случаи суми остават за сметка на Държавно предприятие "Фонд затворно дело" или затвора.

Чл. 189. (1) Изчисляването на изпълнението на трудовите норми и преценката за уплътняване на работното време с оглед зачитане на работни дни се извършва ежедневно.

(2) Когато ежедневното изчисляване на работните дни е фактически невъзможно, то се извършва в края на седмицата или на месеца, а за заетите в селскостопанска дейност и други специфични производства - и за по-дълги периоди.

(3) При престой се зачитат работни дни съобразно фактически извършената работа.

(4) Ежемесечно след изчисляването на подлежащите на зачитане работни дни администрацията уведомява лишените от свобода.

(5) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Уведомяването се извършва чрез връчване на отрязъци от разчетна платежна ведомост и полагане на личен подпис.

Чл. 190. Зачитането по чл. 179, ал. 2 ЗИНЗС се извършва със заповед на главния директор на ГДИН.

Чл. 191. (1) При освобождаването се издават удостоверения за изтърпяване на наказанието, които са освободени от държавна такса.

(2) Удостоверението за изтърпяно наказание съдържа данни за зачетеното предварително задържане, изтърпяното фактически наказание, срока на постановеното помилване,

зачетените работни дни или остатъка от наказанието, от изтърпяването на който лишеният от свобода е освободен условно предсрочно.

Чл. 192. (1) За изтърпяното наказание по всяка присъда или определение се изготвя сведение по установен образец, препис от което се изпраща в ГДИН и се уведомяват прокурорът, привел присъдата или определението в изпълнение, и бюрото за съдимост към районния съд по месторождение на лицето.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случай на неоснователно задържане на осъдения в затвора след изтичане срока на наказанието заедно със сведението по ал. 1 се изпраща и справка за причините за задържането.

(3) За всеки случай на неоснователно задържане се уведомяват прокурорът, упражняващ надзор за законност, и Върховната касационна прокуратура.

Чл. 193. (1) Един месец преди освобождаването на лишения от свобода администрацията уведомява общинския съвет или кметството по постоянния му адрес и съответната наблюдателна комисия за деня на освобождаването.

(2) За освобождаването на лишените от свобода се уведомяват регионалното поделение на Министерството на вътрешните работи, военното окръжие и военноотчетното бюро по постоянния адрес на осъдения.

Чл. 194. При условно предсрочно освобождаване на лишени от свобода за взетото отношение от съда по наложените допълнителни наказания по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7 от Наказателния кодекс и за постановената пробационна мярка в изпитателния срок се уведомява прокурорът, привел присъдата в изпълнение, и съответната пробационна служба.

Глава седма.

ОСОБЕНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЕТО ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА ПО ОТНОШЕНИЕ НА НЕПЪЛНОЛЕТНИ

Чл. 195. Разпоредбите на предходните глави на този правилник се прилагат и по отношение на непълнолетните, доколкото в тази глава не се предвижда друго.

Чл. 196. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Новопостъпилите непълнолетни се приемат от началника на затвора, началника на поправителния дом, психолога и лекаря. Те се настаняват в приемно отделение, където престояват от 14 денонощия до един месец. Постъпилите за втори и последващ път или от арест престояват от 10 до 14 денонощия. През това време се запознават с обстановката и реда в поправителния дом, проучват се техните личностови качества, криминална заразеност, образование, педагогическа занемареност, семейно положение и причини за извършеното престъпление.

(2) Въз основа на оценка на лекаря и психолога и предложение от инспектор-приемна след изтичане срока на престоя в приемното отделение непълнолетните се разпределят по групи, учебни класове и работни места.

Чл. 197. Непълнолетните, постъпили за втори и последващ път, се настаняват отделно от останалите. Изоляцията се осъществява по време на работа и други общи мероприятия с изключение на обучението.

Чл. 198. (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В общообразователното обучение се включват всички непълнолетни, които са постъпили в затвора един месец преди завършване на първия учебен срок.

(2) Постъпилите по-късно се включват в учебен процес само ако имат оформен успех за първия учебен срок и не са прекъсвали обучението си през текущия срок за повече от два месеца.

Чл. 199. В състава на педагогическия съвет се включват началникът на сектор "Социални дейности и възпитателна работа", директорът на училището и инспектор-педагозите, които са служители на ГДИН.

Чл. 200. (1) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Дейността на училищата в поправителните домове се финансира от държавния бюджет чрез ГДИН.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Учебно-възпитателната работа в училищата при поправителните домове и професионално-техническото обучение се провеждат по учебни планове, програми и методически указания, утвърдени от Министерството на образованието и науката.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Инспектор-педагозите подпомагат непълнолетните при подготовката им за явяване на изпити като ученици на самостоятелна форма на обучение.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора или на поправителния дом може да освобождава от работа ученици еднократно за срок до 30 дни за подготовка и полагане на изпити за:

1. завършване на клас в самостоятелна или индивидуална форма на обучение;
2. завършване на степен на образование и/или придобиване на професионална квалификация.

Чл. 201. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Участниците в художествената самодейност с разрешение на началника на затвора могат да участват в местните прегледи и състезания и да изнасят програми пред жителите на близките селища.

Чл. 202. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Администрацията на затвора поддържа връзка с родителите и близките на непълнолетните и инспекторите от детските педагогически стаи и съдейства за осъществяването на периодични срещи с тях.

Чл. 203. Непълнолетните се подлагат на медицински преглед, в т.ч. и психиатричен, най-малко веднъж на три месеца. Резултатите се вписват в здравна карта.

Чл. 204. Непълнолетните, поставени на общ и строг режим:

1. се настаняват в помещения, които през нощта се заключват;
2. имат неограничено право на свиждане и право на една хранителна пратка на месец извън свиждането;
3. имат право на два часа престой на открито;
4. могат да ползват парични суми по сметка до една минимална работна заплата за страната;

5. движат се в района на поправителния дом с придружител.

Чл. 205. Непълнолетните, поставени на лек режим:

1. се настаняват в помещения, които през нощта се заключват;
2. имат неограничено право на свиждане и право на две хранителни пратки на месец извън свиждането;
3. имат право на два часа престой на открито;
4. могат да ползват парични суми по сметка до една минимална работна заплата за страната;
5. движат се в района на поправителния дом без придружител;
6. провеждат свидания по реда на чл. 192, ал. 3 ЗИНЗС само на територията на населеното място, където се намира поправителният дом.

Чл. 206. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свижданията са с продължителност до 90 минути, а с разрешение на началника на затвора за всеки отделен случай - и повече. По време на свижданията непълнолетните могат да получават хранителни продукти, плодове и зеленчуци извън предвидените по режима норми.

Чл. 207. (1) В поправителните домове се създават следните самодейни органи на лишените от свобода:

1. съвет на колектива от 5 до 9 души;
2. етажни съвети от 3 до 5 души.

(2) Съветът на колектива се ръководи от началника на сектор "Социални дейности и възпитателна работа".

(3) Към съвета на колектива се създават следните секции: училищна, културно-масова и спортна, за вътрешен ред и дисциплина, санитарна и др. Те се ръководят от служители.

Чл. 208. (1) (Предишен текст на чл. 208 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В случаите на чл. 195 ЗИНЗС разрешение да бъдат оставени в поправителния дом дава главният директор на ГДИН.

(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Главният директор на ГДИН може да разреши на навършилите пълнолетие да бъдат оставени в поправителния дом за доизтърпяване на наказанието лишаване от свобода за работа към обслужващата дейност.

Чл. 209. С награда по чл. 98, ал. 1, т. 7 и 8 ЗИНЗС могат да бъдат поощрявани непълнолетни, изтърпяващи наказание в затворническо общежитие от открит тип и поставени на общ режим.

Чл. 210. Сроковете по чл. 192, ал. 1 и 2 ЗИНЗС се изчисляват в календарни месеци независимо от зачитането на работни дни.

Чл. 211. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора може да отмени правото на домашен отпуск за срок до две денонощия на непълнолетни лишени от свобода от открит тип заведение и поставени на лек режим, когато:

1. непълнолетният има възможност да се укрие или извърши престъпление;
2. родителите или настойниците нямат постоянен адрес на местоживеене или са извън пределите на страната.

Чл. 212. В комисията по изпълнение на наказанията се включва и представител на комисията за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

Глава осма. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЕТО ДОЖИВОТЕН ЗАТВОР И ДОЖИВОТЕН** **ЗАТВОР БЕЗ ЗАМЯНА**

Чл. 213. Осъдените на доживотен затвор се настаняват в отделни затвори или в отделения на другите затвори в обособени зони с повишена сигурност. Те се държат в постоянно заключени помещения при засилен надзор и охрана. Участието им в колективни мероприятия е само с осъдени от същата категория.

Чл. 214. Изоляцията на осъдените на доживотен затвор от останалите лишени от свобода се спазва и при конвоиране, лечение, свиждане, престой на открито и други случаи на напускане на помещението.

Чл. 215. За работата с лишените от свобода, осъдени на доживотен затвор, се разработват национални стандарти, които се утвърждават от главния директор на ГДИН.

Чл. 216. (1) Осъдените на доживотен затвор могат да работят в помещенията, в които са настанени, или в специално оборудвани работни места в работилници и цехове при наличието на подходяща работа.

(2) По време на изтърпяване на наказанието доживотен затвор се води отчетност на работните дни.

Чл. 217. Осъдените на доживотен затвор могат да бъдат настанявани в общи помещения с останалите лишени от свобода с условие за съвместно участие в трудови, възпитателни, образователни, спортни и други дейности с решение на комисията по изпълнение на наказанията, ако са поставени на строг режим и въз основа на оценка за тяхната личност.

Чл. 218. Първоначалният режим на осъдените на доживотен затвор може да бъде заменен със следващия по-лек след изтърпяване на не по-малко от 5 години и при наличието на добро поведение. При изчисляването на този срок предварителното задържане под стража не се зачита.

Чл. 219. (1) За срок от 5 години след влизане на присъдата в сила осъдените на доживотен затвор могат да се настаняват в специално обособено отделение в един от затворите или в отделен затвор, определени със заповед на министъра на правосъдието.

(2) В срока по ал. 1 с осъдените на доживотен затвор работи специализиран екип от служители.

(3) След изтичане на срока и след цялостна оценка на осъдения се взема решение за настаняването му в друг затвор и условията, при които ще изтърпява наказанието.

Чл. 220. Разпоредбите за осъдените на доживотен затвор се прилагат и за осъдените на доживотен затвор без замяна, доколкото не е предвидено друго специално за тях.

Част пета. **ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЕТО ПРОБАЦИЯ**

Чл. 221. Разпоредбите относно изпълнението на наказанието лишаване от свобода се прилагат и при изпълнението на наказанието пробация и мерките за пробационен надзор, доколкото в тази част не се предвижда друго.

Чл. 222. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Пробационните служби се създават и закриват със заповед на министъра на правосъдието.

Чл. 223. (1) Пробационните служби изпълняват наказанието пробация и мерките за пробационен надзор.
(2) При изпълнение на пробационните мерки се зачитат правата на осъдения и не се допуска унижаване на човешкото му достойнство.

Чл. 224. При изпълнение на наказанието пробация основната задача на пробационните служби е постигането на целите по чл. 36 от Наказателния кодекс чрез:

1. ефективно изпълнение на наложените от съда пробационни мерки - упражняване на контрол и въздействие върху осъдения, реализиране на корекционно-възпитателна работа, насочена към намаляване влиянието на криминогенните фактори;
2. създаване и поддържане на междуинституционални контакти с всички заинтересовани държавни и неправителствени институции и организации, имащи отношение към изпълнението на наказанието пробация, с оглед намаляване на риска от рецидив;
3. оптимизиране качеството на предлаганите корекционно-възпитателни и социални дейности за осъдени на пробация чрез реализирането на проектни дейности, изграждането на доброволческа мрежа и провеждането на програми за обществено въздействие;
4. популяризиране на дейността и функциите на пробационната служба пред обществеността.

Чл. 225. (1) Пробационните служби подпомагат съда при избора на подходящо наказание и съответен вид пробационни мерки, като:

1. изготвят предсъдебни доклади, по негово искане;
2. информират го за утвърдените корекционно-възпитателни и развиващи програми и ресурса на пробационната служба за прилагането им;
3. предоставят и друга информация.

(2) Пробационните служби организират и контролират изпълнението на пробационните мерки чрез:

1. призоваване на осъдения по реда на Наказателно-процесуалния кодекс след получаване на влезлия в сила съдебен акт от съответната прокуратура;

2. уведомяване на прокурора, упражняващ надзор, кмета на населеното място по местоизпълнение на наказанието и съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи за приведения в изпълнение съдебен акт;
3. определяне на длъжностно лице за контрол по изпълнението на пробационните мерки задължителна регистрация по настоящ адрес, ограничение в свободното придвижване, безвъзмезден труд в полза на обществото и поправителен труд;
4. извършване на проверки на осъдените.

Чл. 226. (1) Пробационните служители изготвят предсъдебен доклад по конкретно наказателно производство по искане на съдията докладчик.

(2) Предсъдебният доклад съдържа: данни, отнасящи се до личността на лицето, материално и семейно положение, обкръжение, среда и условия на живот, поведение преди и след извършване на деянието, произход, социално положение, съдебно минало, както и оценка на риска от рецидив и вреди, включваща ресурси, проблемни зони и потребности, на базата на които да се подберат ефективни пробационни мерки.

(3) Предсъдебният доклад може да бъде разширен и кратък. Разширеният съдържа цялостна информация за правонарушителя. Краткият се изготвя според изискванията на съда.

(4) След получаване на искането на съдията докладчик пробационният служител събира необходимите данни по ал. 2 чрез информация от обвиняемия, от държавните органи и други източници.

(5) Подсъдимият се призовава на адреса, посочен в искането на съдията докладчик по реда на чл. 230, ал. 1 и 2. При отказ да се яви или да съдейства пробационният служител съставя протокол, в който се удостоверява това обстоятелство. Протоколът се подписва от един свидетел.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Пробационните служители в местата за лишаване от свобода, по искане на съда, изготвят доклади във връзка с чл. 70, ал. 6 от Наказателния кодекс, съгласувано с пробационната служба, която ще изпълнява надзора.

Чл. 227. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Местоизпълнението на пробационните мерки може да бъде променено по реда на чл. 205, ал. 2 и 3 ЗИНЗС след представяне на удостоверение за нов настоящ адрес на осъдения или друг официален документ, удостоверяващ промяна на адреса и извършена проверка от пробационен служител на новия адрес.

(2) Заповедта за промяна на местоизпълнението на пробационните мерки съдържа:

1. правно и фактическо основание за издаването и;
2. новия адрес на местоизпълнение на наказанието;
3. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) разпоредителна част относно уведомяването на прокуратурата, кмета на населеното място и съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи по новото местоизпълнение.

(3) Заповедта по ал. 2 се връчва на осъдения срещу подпис.

(4) В 3-дневен срок от връчването на заповедта осъденият е длъжен да се яви в пробационната служба по новото местоизпълнение.

(5) След връчване на заповедта пробационният служител по старото местоизпълнение:

1. уведомява прокурора, привел присъдата в изпълнение, кмета на населеното място и началника на районното управление на Министерството на вътрешните работи;
2. изпраща досието на осъдения и кореспонденцията по опис на пробационната служба по новото местоизпълнение на наказанието пробация в тридневен срок.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Пробационният служител от пробационната служба по новото местоизпълнение уведомява съответния прокурор, който ще упражнява надзор за законност при настъпилата промяна, кмета на населеното място и съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 228. (1) Получените за изпълнение съдебни актове се вписват в дневника за регистриране на присъдите по реда на тяхното получаване.

(2) За всеки осъден на пробация или с наложени мерки за пробационен надзор се съставя лично досие, което съдържа: опис, формуляр за досие, прокурорско разпореждане със

съдебен акт, с който е наложено наказанието, и актуално свидетелство за съдимост, карта на осъдения, документи и кореспонденция, издадени по повод и във връзка с изпълнението на пробационните мерки.

(3) Личното досие се води от пробационния служител.

Чл. 229. (1) Съдебните актове, с които са наложени пробационни мерки, се изпълняват след получаването им в пробационната служба по реда на тяхното влизане в сила.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато на едно и също лице са наложени две или повече наказания пробация, се уведомява и прокурорът, който е привел наказанието в изпълнение, ако са налице условия за определяне на общо наказание.

(3) Не се започва изпълнение на съдебен акт за наложено наказание пробация или мерки за пробационен надзор, когато:

1. не са посочени задължителните пробационни мерки, както и периодичността за осъществяване на мярката задължителна регистрация по настоящ адрес;
2. не са индивидуализирани отделните пробационни мерки;
3. не са определени сроковете на всяка от пробационните мерки.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случаите по ал. 3 началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" уведомява прокурора, наредил привеждането в изпълнение на съдебния акт.

Чл. 230. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В тридневен срок от получаването на съдебния акт пробационният служител призовава по реда на Наказателнопроцесуалния кодекс осъдения да се яви в срок до 7 дни за изпълнение на наказанието.

(2) В случаите на чл. 180, ал. 4 от Наказателнопроцесуалния кодекс осъденият се счита за редовно призован.

(3) Ако след изтичане на три дни след указания в известието срок осъденият не се яви в пробационната служба, се уведомява съответният прокурор с оглед принудителното му довеждане.

(4) Когато осъденият не е открит на посочения адрес, след провеждане на необходимите действия за установяване на лицето пробационният служител уведомява съответната прокуратура за обявяването му за национално издирване и за налагане на принудителни административни мерки по Закона за българските лични документи.

(5) При липса на актуални данни за настоящ адрес или когато се установи, че осъденият е извън страната, той се призовава по постоянния му адрес и се уведомява прокурорът.

Чл. 231. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато настоящият адрес на осъдения не е в района на действие на съответната областна или районна служба "Изпълнение на наказанията", съдебният акт се връща на прокурора, който го е изпратил за привеждане в изпълнение.

Чл. 232. (1) (Предишен текст на чл. 232, доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За начало на изпълнение на наказанието се смята денят на явяването на осъдения пред пробационния служител и съставянето на протокол по чл. 208, ал. 3 ЗИНЗС, за което се уведомяват съответният прокурор, военното окръжие по постоянния адрес на осъдения, кметът на населеното място по местоизпълнение на наказанието и съответният началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При получаване в пробационната служба на влязъл в сила съдебен акт за определяне на общо наказание пробация за престъпления, наказани с отделни присъди или за замяна на една пробационна мярка с друга, се изготвя нов протокол по чл. 208, ал. 3 ЗИНЗС. В тези случаи за начало на изпълнение на наказанието се счита началната дата на изпълняването до момента наказание.

Чл. 233. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ако по време на изтърпяване на наказанието пробация се приведе в изпълнение съдебен акт за наложено наказание лишаване от свобода, или се постанови мярка за неотклонение задържане под стража или домашен арест, или лицето бъде обявено за общонационално издирване, изпълнението на пробационните мерки се преустановява. Пробационният служител уведомява прокурора, привел в изпълнение наказанието пробация, и началника на съответния затвор, като им представя справка за размера на изтърпяното наказание пробация.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След освобождаване на осъдения от мястото за лишаване от свобода началникът на затвора незабавно уведомява съответната пробационна служба и продължава изпълнението на остатъка на пробационните мерки.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случаите на ал. 1 и 2 началниците на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" и на затвора изпращат заверени копия от документите за оценка на осъдения, доклад за оценка на поведението или диагностиката, изготвена в ареста, както и заключителен доклад.

Чл. 234. Когато на осъдения е наложено наказание лишаване от свобода, след изтърпяване на което предстои да бъде приведено в изпълнение наказание пробация, се уведомява прокурорът, привел в изпълнение лишаването от свобода, с цел определяне на общо наказание при условията на чл. 23 - 25 от Наказателния кодекс.

Чл. 235. При отмяна на присъда, по която е започнало изпълнение на наказание пробация и последващо ново осъждане на лицето на същото наказание за същото престъпление, периодът на частично изпълнение по отменената присъда се приспада от новото наказание.

Чл. 236. (1) Дейността на пробационния съвет се подготвя, координира и ръководи от неговия председател.

(2) Пробационният съвет включва от 5 до 9 членове.

(3) Представителите по чл. 202, ал. 3, т. 2, ал. 4 и 5 ЗИНЗС се съгласуват с ръководителя на съответната институция.

(4) При неучастие на член от пробационния съвет в три поредни заседания с ръководителя на съответната институция се съгласува определянето на нов представител.

(5) Освобождаването или замяната на член на пробационния съвет се извършва по реда на чл. 202, ал. 6 ЗИНЗС.

Чл. 237. (1) Заседанията на пробационния съвет се свикват от председателя, като членовете се уведомяват за дневния ред седем работни дни по-рано.

(2) Всеки член на съвета може да прави предложения за включване на въпроси в дневния ред.

(3) Председателят може да покани за участие в заседанието на пробационния съвет лица, които не са негови членове.

(4) Участието на лицата по ал. 3 се допуска с решение на пробационния съвет.

(5) При непровеждане на заседание на пробационния съвет поради липса на кворум се насрочва ново заседание.

Чл. 238. (1) Заседанията на пробационния съвет са открити, освен ако съветът не реши друго.

(2) Членовете на пробационния съвет участват в заседанията лично.

(3) В заседанията на пробационния съвет инспекторът по пробация внася лично своите предложения и участва в обсъждането с право на съвещателен глас.

Чл. 239. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) За всяко заседание на пробационния съвет се води протокол, който се съхранява в съответната пробационна служба. Към протокола се прилагат всички документи, разгледани по време на заседанието.
(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Препис от протокола се изпраща на окръжния и районния прокурор.

Чл. 240. С осъдените на пробация се осъществяват групова и индивидуална социална дейност и възпитателна работа в зависимост от постановените пробационни мерки и регистрираните проблемни зони и ресурси на осъдените.

Чл. 241. (1) Социалните дейности и възпитателната работа с осъдените на пробация включва:
1. индивидуална консултативна и корекционна дейност;
2. програми за обществено въздействие;
3. обучение и квалификация на осъдените.
(2) Индивидуалната работа с осъдените на пробация е насочена към:
1. информиране относно правния и социалния статус и възможностите за облекчаване на условията за изтърпяване на наказанието;
2. подпомагане за решаване на проблемни ситуации и изграждане на умения за преодоляване на трудности;
3. насочване и посредничество към външни организации за решаване на конкретни проблеми;
4. мотивиране към активно участие и сътрудничество при изпълнение на индивидуалния план на присъдата;
5. корекционни дейности, насочени към зоните с дефицити.
(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Програмите за обществено въздействие са насочени към намаляване на риска от рецидив и от вреди. Реализират се по утвърдени методики в индивидуален и групов формат.

Чл. 242. (1) Оценката на осъдения и индивидуалният план за изпълнение на пробационните мерки се изготвят от пробационния служител в срок от 14 работни дни след привеждане в изпълнение на наказанието.
(2) Оценката се изготвя след проведено интервю с осъдения, като се идентифицират нуждите, свързани с правонарушението, и се набелязват дефицитните зони за корекционна дейност.
(3) Повторна оценка на осъдения се извършва след изтичане на шест месеца от срока на наказанието, като се отчита промяната в параметрите и поведението му по време на изпълнение на пробационните мерки.
(4) Оценката на осъдения е основа за изготвяне на индивидуалния план.

Чл. 243. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Индивидуалният план за изпълнение на пробационните мерки е неразделна част от системата за оценката на осъдения и съдържа вида и срока на постановените пробационни мерки, регистрирани дефицитни зони от оценката на риска, задачи, цели, дейности, форми за въздействие, срок за реализиране и отговорници.
(2) Индивидуалният план се съгласува с осъденото лице срещу подпис.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) След изтичане на шест месеца от срока на наказанието се изготвя повторна оценка на риска, резултатите се отразяват в доклада по чл. 225 ЗИНЗС и се изготвя индивидуален план за следващия период.

(4) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Докладът за оценка на поведението се изготвя съгласно утвърдени методически указания на главния директор на ГДИН.

Чл. 244. (1) Индивидуалният план по чл. 209 ЗИНЗС включва:

1. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) част, която се изготвя в тридневен срок от привеждане в изпълнение на наказанието и съдържа индивидуален план за задължителната регистрация по настоящ адрес и за ограниченията в свободното придвижване;

2. част, която се съставя след изготвяне на оценката на риска в срок 14 работни дни от привеждане в изпълнение на наказанието и съдържа:

а) описание на рисковите зони, във връзка с които ще се работи;

б) набелязване на целите, съответстващи на конкретни нужди;

в) дейности и видове въздействие за постигане на целите;

г) срокове за извършване на дейностите и за преглед на плана.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Планът по ал. 1 се изготвя и реализира от инспектора по пробация, подпомаган от младши инспектора, и с активното участие на осъдения. Планът се съгласува със съответния началник на районното управление на МВР в частта му за задължителната регистрация по настоящ адрес и за ограниченията в свободното придвижване.

(3) За резултатите от работата по индивидуалния план за всеки осъден се изготвя доклад съгласно утвърдени методически указания от главния директор на ГДИН.

Чл. 245. (1) Пробационната мярка задължителна регистрация по настоящ адрес се извършва чрез полагане на подпис на осъдения в отчетен картон в съответствие с определената от съда периодичност.

(2) В плана по чл. 210, ал. 4 ЗИНЗС пробационният инспектор с участие на осъдения определя дните за регистрация.

(3) Когато задължителната регистрация се извършва по месторабота на осъдения, длъжностното лице, пред което се полага подписът, се определя след съгласуване с работодателя.

(4) Отчетният картон се предава срещу подпис на длъжностното лице, което е задължено своевременно да уведомява пробационния служител при нарушение изпълнението на пробационната мярка.

(5) Контролът по изпълнението на пробационната мярка задължителна регистрация по настоящ адрес се извършва от пробационен служител и се отразява в отчетния картон. При установено нарушение се съставя констативен протокол.

(6) При облекчаване на режима на регистрация:

1. се уведомява определеното длъжностно лице;

2. коригира се планът за задължителна регистрация;

3. отразява се промяната в отчетния картон и в досието на осъденото лице.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При започване на стационарно или домашно лечение осъденият или близките му са длъжни незабавно да уведомят пробационния служител. Времето за стационарно или домашно лечение се удостоверява пред пробационния служител с официални медицински документи, издадени от личния или лекуващия лекар, от лекарска консултативна комисия или от лекар по дентална медицина, в тридневен срок от издаването им и се зачита за изтърпяване на мярката задължителна регистрация.

(8) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато лечението по ал. 7 продължи над 30 календарни дни, началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" сигнализира окръжния прокурор по местоизтърпяване на наказанието за прилагане на чл. 447, т. 3 НПК.

(9) (Предишна ал. 8 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След приключване срока на изпълнение на пробационната мярка задължителна регистрация по настоящ адрес отчетният картон се връща в пробационната служба и прилага към личното досие на осъдения.

(10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В плана, който се съгласува със съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи, се включва и задължение за уведомяване на пробационния служител при констатирани правонарушения.

Чл. 246. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Освобождаването на осъдения от задължението да полага подпис за срок до 10 дни се извършва въз основа на своевременно подадено мотивирано заявление до пробационния служител с приложени към него удостоверителни документи, а в случаите по чл. 211, ал. 1, т. 2 ЗИНЗС - с официални медицински документи, издадени от личния или лекуващия лекар, от лекарска консултативна комисия или от лекар по дентална медицина.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Пробационният служител се произнася с писмен акт по образец, за което уведомява началника си. Копие от акта връчва на осъдения срещу подпис и изпраща на прокурора по местоизпълнение на пробационната мярка за сведение.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 247. При освобождаване на осъдения от задължението да полага подпис за повече от 10 дни се прилага процедурата по чл. 246. Преписката се изпраща на прокурора за съгласуване. Копие от съгласуваното разрешение остава в прокуратурата, а друго се връчва на осъденото лице срещу подпис.

Чл. 248. (1) За задължителните периодични срещи пробационният служител с участие на осъдения изготвя график, като определя дата, място, време и тема за провеждането им.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Честотата на планираните срещи се определя от пробационния служител в зависимост от личностната и общата оценка на осъдения, съгласно утвърдени от главния директор на ГДИН методически указания за индивидуална работа с осъдени на пробация, но не по-малко от веднъж на месец.

(3) При изпълнение на пробационната мярка задължителни периодични срещи с пробационен служител се прилага разпоредбата на чл. 245, ал. 7.

(4) Извънредните срещи се провеждат при необходимост.

Чл. 249. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Изпълнението на пробационната мярка ограничения в свободното придвижване се контролира чрез проверки по план и график, изготвени от пробационния служител и съгласувани със съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи или с оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Проверките по ал. 1 се извършват от пробационен служител или определено от него длъжностно лице, при необходимост с участието на представител/и на съответното районно управление на Министерството на вътрешните работи.

(3) Забраната за посещаване на индивидуализираните в присъдата места, райони и заведения се обявява на собствениците или длъжностните лица чрез представяне на снимки или по друг подходящ начин. За уведомяването им се съставя протокол, който се подписва от собственика или отговорното длъжностно лице със задължение да уведоми пробационния служител при нарушение на пробационната мярка.

(4) За всяка контролна проверка се изготвя докладна записка, а при установени нарушения на забраните се съставя и констативен протокол.

(5) Разрешенията за напускане на населеното място се дават по реда на чл. 246 и 247.

(6) При необходимост от ползване на спешна медицинска помощ в болнично заведение и извън настоящия адрес на осъдения пробационният служител уведомява писмено районния прокурор, като изпраща копие от акта, с който е разрешил отсъствието.

(7) Времето за лечение, за което има издадено разрешение, се зачита за изтърпяване на мярката ограничаване на свободното придвижване.

Чл. 249а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 249б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 249в. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 250. (1) Програмите за обществено въздействие се утвърждават от главния директор на ГДИН.

(2) Средствата за реализиране на курсове за професионална квалификация и програми за обществено въздействие се утвърждават от министъра на правосъдието по предложение на главния директор на ГДИН.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Изборът на изпълнител на курсовете и програмите се извършва от областната служба "Изпълнение на наказанията" по реда на Закона за обществените поръчки.

(4) Изпълнители на курсове и програми могат да бъдат:

1. училища към местата за лишаване от свобода;
2. лицензирани обучаващи фирми;
3. лицензирани неправителствени организации с предмет на дейност организиране на курсове за професионална квалификация или програми за обществено въздействие и разполагащи с необходимите експерти;
4. училища и професионални гимназии;
5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) териториални органи на Министерството на труда и социалната политика и на Министерството на образованието и науката;
6. пробационните служби.

(5) Когато реализирането на програми за обществено въздействие предполага специализирани знания и умения, могат да се използват услугите на центрове за работа с деца от рискови групи; центрове за работа с правонарушители със зависимости или с психични проблеми; центрове за ресоциализация; специализирани неправителствени организации; специализирани лечебни заведения.

Чл. 251. (1) При изпълнение на пробационната мярка включване в курсове за професионална квалификация или програми за обществено въздействие пробационният служител взема предвид оценката на риска, квалификацията, дефицитите в поведението, личностните особености, степента на образование, необходимостта от снижаване на риска от повторно извършване на правонарушение и желанието на осъдения.

(2) С осъдените на пробация се реализира поне една от утвърдените задължителни програми.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Пробационните служители могат да провеждат групови и индивидуални програми за подпомагане ресоциализацията на осъдени, на които не е наложена пробационна мярка по чл. 42а, ал. 2, т. 4 от Наказателния кодекс, след писмено декларирано желание от тях.

(4) За реализиране на програмите за обществено въздействие могат да се сформират специализирани екипи.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В пробационните служби могат да се прилагат и други програми за групова работа, които се утвърждават от главния директор на ГДИН.

Чл. 252. (1) В 7-дневен срок от привеждане на съдебния акт в изпълнение пробационният служител уведомява работодателя на осъдения за наложената от съда пробационна мярка поправителен труд.

(2) Уведомителното писмо съдържа данни за: съдебния акт, продължителността на мярката и незачитането на периода за трудов стаж, размера на удържките и номера на сметката, по която трябва да се превеждат удържаните суми.

- (3) Работодателят ежесечно писмено уведомява пробационния служител за направените удържки, като изпраща заверено копие от платежния документ.
- (4) Когато осъденото лице е самоосигуряващо се, удържките се изчисляват на база представен официален документ за размера на дохода, върху който са внасяни осигурителните вноски.
- (5) Осъденият в 3-дневен срок информира пробационния служител за невъзможността да се изпълнява пробационната мярка в случаите на чл. 219, ал. 4 ЗИНЗС.

Чл. 253. След изтичане срока на пробационната мярка поправителен труд работодателят изпраща на пробационния служител удостоверение за периода, който не се зачита за трудов стаж.

Чл. 254. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Със заповед на началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" се определя обектът за полагане на безвъзмездния труд в полза на обществото.

(2) Копие от заповедта се връчва на осъдения и се изпраща на ръководителя на обекта.

(3) Обектите на Държавно предприятие "Фонд затворно дело", на които може да се полага безвъзмезден труд в полза на обществото, се определят със заповед на изпълнителния директор на предприятието.

Чл. 255. (1) Пробационният служител с участието на осъденото лице изготвят ежесечен график, в който се определят дните и часовете за полагане на безвъзмезден труд в полза на обществото, съобразен с изискванията на чл. 221, ал. 3 и 4 ЗИНЗС.

(2) Полагането на безвъзмезден труд в полза на пострадали от престъплението става с изрично тяхно и на осъдения съгласие, изразено писмено, като месечният график се съгласува с двете страни.

(3) При определяне на обекта и изготвяне на ежесечния график се отчитат трудовата заетост, умения, здравословно състояние, квалификация и работоспособност на осъдения, както и други обстоятелства, имащи отношение по изпълнение на мярката.

Чл. 256. (1) Работодателят, при когото се полага безвъзмезден труд в полза на обществото, е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд и да извърши инструктаж съгласно чл. 26 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, като това се удостоверява с подписа на осъденото лице в книгата за инструктаж.

(2) Осъденият на безвъзмезден труд е длъжен да спазва правилата за вътрешния ред на обекта, където се полага, и да се отнася добросъвестно към възложената му работа.

(3) Осъденият писмено декларира пред пробационния служител, че е запознат с условията за полагане на безвъзмезден труд в полза на обществото, спазването на правилата за здравословни и безопасни условия на труд, вътрешния ред на обекта и добросъвестно отношение към изпълнение на наложената мярка.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При настъпване на трудова злополука работодателят, при когото се полага безвъзмезден труд в полза на обществото, съставя акт за трудова злополука и го изпраща в пробационната служба. Началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" уведомява ГДИН и организира процедурите по Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

Чл. 257. (1) Пробационният служител или определеното от него длъжностно лице регистрира полагането на безвъзмезден труд в отчетна книжка, в която се отразяват мястото, видът и продължителността на положения труд.

(2) Пробационният служител осъществява контрол по изпълнение на мярката безвъзмезден труд в полза на обществото относно: провеждането на инструктаж, осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, спазването на ежемесечния график и изпълнението на възложената работа от осъдения.

(3) Всяка извършена проверка се документира, а при установяване на нарушение се съставя констативен протокол.

(4) Не се допуска предварително отработване на часове, включени в следващи календарни години.

Чл. 258. (1) Когато осъденият не изпълнява наложената пробационна мярка безвъзмезден труд в полза на обществото по уважителни причини, удостоверени с документи, пробационният служител в едномесечен срок от установяване на причината за неизпълнение внася в пробационния съвет предложение за замяна на безвъзмездния труд с друга пробационна мярка.

(2) Председателят на пробационния съвет внася в съответния окръжен съд предложението за замяна на мярката безвъзмезден труд в полза на обществото с друга пробационна мярка в 7-дневен срок от заседанието, на което е прието предложението.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След приемане от пробационния съвет на предложението за замяна на безвъзмездния труд с друга пробационна мярка при условията на чл. 223, т. 1 ЗИНЗС изпълнението на пробационната мярка безвъзмезден труд в полза на обществото се спира.

Чл. 259. Пробационният служител в затвора:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) осъществява взаимодействието с пробационните служби и събира информация за лицата, които преминават от пробационен надзор в затвора;

2. участва в заседанията на комисията по чл. 73 ЗИНЗС;

3. изготвя доклад за осъдените лица, които ще бъдат предложени за условно предсрочно освобождаване с пробационен надзор в изпитателния срок;

4. (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) уведомява условно предсрочно освободените с наложен пробационен надзор лица за задължението им в тридневен срок от освобождаването им от затвора да се явят в съответната пробационна служба по местоживеенето им съобразно декларирания от тях адрес, на който ще пребивават;

5. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предишна т. 4, доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) уведомява съответната областна или районна служба "Изпълнение на наказанията" за лицата по т. 3 и изпраща документацията за тях в съответствие с рамката за взаимодействие със затворната администрация.

Чл. 260. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Заверено копие от съдебния акт, с който в срока на условното предсрочно освобождаване е наложена мярка за пробационен надзор, се изпраща незабавно след получаването му от началника на затвора в съответната пробационна служба, както и всички данни, касаещи личността и поведението на осъдения по време на изпълнение на наказанието лишаване от свобода. За започване на изпълнението се уведомява съответния прокурор.

Чл. 261. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Пробационният служител запознава членовете на пробационния съвет с доклада за оценка на поведението по чл. 225, ал. 1 ЗИНЗС и с плана за индивидуално изпълнение на пробационните мерки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Преразглеждане на доклада по ал. 1 се извършва в зависимост от регистрираната степен на риска, плана за изпълнение и размера на наложените пробационни мерки не по-малко от веднъж на шест месеца.

Чл. 262. (1) Предложението по чл. 226, ал. 1 ЗИНЗС се изготвя в писмена форма от пробационния служител, работещ с конкретния осъден, и материалите се предоставят на членовете на пробационния съвет.

(2) Предложението съдържа пълна информация за осъдения, конкретни доказателства за регистрираната положителна промяна и прогноза за поведението му.

(3) В случаите по чл. 226, ал. 2 ЗИНЗС пробационният служител, работещ с конкретното осъдено лице, изготвя и внася в пробационния съвет писмен доклад, който съдържа описание на нарушението и събраните доказателства, както и становище за това, дали да бъде възстановено първоначалното съдържание на пробационните мерки.

Чл. 263. (1) За всяко наказание се издава мотивирана писмена заповед.

(2) Заповедта се издава от началника на областната служба "Изпълнение на наказанията" по предложение на пробационния служител след изслушване на нарушителя или приемане на писмените му обяснения.

(3) Със заповедта за наказание осъденият на пробация се запознава срещу подпис върху нея, като се отбелязва и датата.

(4) Екземпляр от заповедта се прилага към досието на осъдения.

Чл. 264. При подаване на жалба по чл. 227, ал. 3 ЗИНЗС главният директор на ГДИН може да отмени или измени заповедта. Когато същият не намери основание за пререшаване на въпроса, потвърждава заповедта.

Чл. 265. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Председателят на пробационния съвет внася в съда предложение за замяна на една пробационна мярка с друга или на пробацията с лишаване от свобода при условията на чл. 43а от Наказателния кодекс в 7-дневен срок от заседанието, в което е взето решението. Към предложението се прилагат справка за изтърпяната част от наказанието изчислено съгласно чл. 228, ал. 1 ЗИНЗС и други доказателства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Когато предложението за замяна на пробацията с лишаване от свобода е отхвърлено от съда, времето, през което изпълнението на пробационните мерки е било спряно - от датата на приемане на предложението от пробационния съвет до датата на получаването на съдебното решение, не се зачита за изтърпяване на наказанието.

Чл. 266. Молбите, жалбите, сигналите и предложенията се подават от осъдените на пробация в писмен вид. Те се регистрират в специален дневник.

Чл. 267. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Изпълнението на наказанието пробация приключва след изтичане срока на пробационната мярка с най-дълъг срок. Ако срокът изтича в неработен ден, на осъдения се издава удостоверение в първия работен ден, като в него се отразява реалната дата за приключване на изпълнението на наказанието.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За приключване изпълнението на наказанието писмено се уведомяват прокурорът, привел в изпълнение наказанието, съответното районно управление на Министерството на вътрешните работи, военното окръжие, кметът на населеното място по последното местоизпълнение на наказанието, а в случаите по чл. 213, ал. 3 и чл. 219, ал. 1 ЗИНЗС - съответните длъжностни лица.

(3) На изтърпелия наказание пробация се издава удостоверение, а по негова молба - и характеристика.

Чл. 267а. (1) (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г., предишен текст на чл. 267а - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Пробационните служби изпълняват постановените от съда мерки за пробационен надзор по чл. 67, ал. 3 и чл. 70, ал. 6 от Наказателния кодекс.

(2) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Изпълнението на мярката за пробационен надзор, постановена през изпитателния срок по чл. 70, ал. 6 от Наказателния кодекс, започва от датата на съдебното заседание. Когато изпитателният срок е различен от срока на постановената мярка за пробационен надзор по чл. 70, ал. 6 от Наказателния кодекс, за начало се счита денят на явяване на осъдения в пробационната служба.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Изпълнението на мярката за пробационен надзор, постановена през изпитателния срок по чл. 67, ал. 3 от Наказателния кодекс, започва от деня на явяване на осъдения в пробационната служба.

Чл. 267б. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) При неизпълнение на мярка за пробационен надзор, постановена през изпитателния срок по чл. 67, ал. 3 от Наказателния кодекс, председателят на пробационния съвет сезира първоинстанционния съд, постановил съдебния акт.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При неизпълнение на мярка за пробационен надзор, постановена през изпитателния срок по чл. 70, ал. 6 от Наказателния кодекс, началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" сезира окръжния съд, постановил съдебния акт.

Част шеста.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЯРКАТА ЗА НЕОТКЛОНЕНИЕ ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА

Чл. 268. Разпоредбите относно осъдените на лишаване от свобода се прилагат и по отношение на задържаните по реда на Наказателно-процесуалния кодекс лица, доколкото в тази част не се предвижда друго.

Чл. 269. (1) По смисъла на чл. 242, ал. 1 ЗИНЗС никое лице не може да бъде прието в ареста без:

1. постановление за задържане за срок до 72 часа от съответния прокурор;
 2. определение за вземане на мярка за неотклонение задържане под стража от съответния съд;
 3. телеграма за обявяване за национално издирване, придружена с документ за основанията за задържане, издаден от съответния прокурор или съд;
 4. съпроводителни писма за етапно конвоираните;
 5. присъда - до приемане в затвора на осъдения за изтърпяване на наказанието;
 6. писмено разпореждане на съда или прокурора за явяване на обвиняеми и подсъдими по съдебни дела или за участие в действия по разследването и други процесуални действия.
- (2) Осъдените на лишаване от свобода, преведени по разпореждане на съда или прокурора за явяване по съдебни дела, за участие в действия по разследването и други процесуални действия или осъдените с взета мярка за неотклонение задържане под стража като обвиняеми и подсъдими за други престъпления, се настаняват в ареста само когато в същото населено място няма затвор или затворническо общежитие от закрит тип.
- (3) Задържаните в арестите лица се настаняват в постоянно заключени помещения.
- (4) Разпоредбата на чл. 257, ал. 7 ЗИНЗС се прилага за обвиняемите и подсъдимите, настанени в затворите и поправителните домове.

Чл. 270. (1) Незабавно след настаняването в ареста на задържаното под стража лице се съставя лично арестантско досие, което се води по опис и съхранява следните документи:

писмено нареждане за задържането, протокол за личен обиск, резултат от медицински преглед на лицето, диагностична оценка на лицето и план за намаляване на рисковете, разписки за получени и предадени пари и вещи, разписка-сметка разход, разписки за извеждане на разпит и други документи, касаещи престоя на задържаното лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Копие от това досие се изпраща, когато лицето бъде осъдено на лишаване от свобода или на пробация, на съответния началник на мястото за лишаване от свобода или на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията". Копие от досието се изпраща и при преместване на обвиняемия или подсъдимия в затвор в случаите по чл. 244 ЗИНЗС.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато се установи, че постъпилото в ареста лице е лишено от свобода, ползващо отпуск или прекъсване на изпълнението на наказанието, незабавно се уведомява главния директор на ГДИН и началника на съответния затвор.

(4) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При установяване на данни, че постъпилото в ареста лице изпълнява наказание пробация или мярка за пробационен надзор, незабавно се уведомява началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" по местоизпълнението им.

Чл. 271. Протоколът за иззетите документи, пари и вещи по чл. 242, ал. 4 ЗИНЗС се съставя в присъствието на поемни лица.

Чл. 272. На настанените в арестите се осигуряват:

1. самостоятелно легло и спални принадлежности;
2. безплатна храна;
3. ползване на лекарства и диетична храна по предписание на лекар.

Чл. 273. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 274. При преместване на задържано под стража лице по чл. 250 и 251 ЗИНЗС се осигурява суха храна в достатъчно количество съобразно разстоянието и времето на конвоиране.

Чл. 275. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случаите по чл. 255, ал. 2, предл. 2 ЗИНЗС служителите от надзорно-охранителния състав в ареста и затвора незабавно конвоират задържания до специализирано лечебно заведение, след което се уведомява разследващият орган, съответният прокурор или съдия.

Чл. 276. (1) Престоят на открито се провежда на специално определени места в района на ареста.

(2) Продължителността на престоя е не по-малко от един час на ден, а за бременни жени и непълнолетни - не по-малко от два часа дневно.

(3) Престоят на открито може да бъде прекратен, ако задържаното в ареста лице нарушава реда за провеждането му.

Чл. 277. (1) Задържаните под стража имат право на свиждане не по-малко от два пъти месечно.

- (2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Свижданията са с продължителност до 40 минути. Те се провеждат в специално обзаведени помещения в ареста по ред, определен от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или от началника на арестите в съответната териториална служба, под наблюдението на служител от надзорно-охранителния състав.
- (3) По време на свиждането се забранява предаването и приемането на каквито и да са предмети извън разрешените между задържаните лица и посетителите им.
- (4) На свижданията се допускат не повече от четирима посетители. Това ограничение не важи за низходящите и възходящите роднини, за съпрузите, братята и сестрите.
- (5) Свиждането може да бъде прекратено, ако не се спазва редът за провеждането му.
- (6) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 277а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Адвокатите ползват правата си по чл. 34 от Закона за адвокатурата.

- Чл. 278.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Задържаните под стража имат право на кореспонденция без ограничения, писменото съдържание на която не подлежи на проверка.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Писмата на и до обвиняемите и подсъдимите, настанени в затворите, се изпращат и получават от инспектор по социална дейност и възпитателна работа. Пликът се запечатва или разпечатва по начин, който да убеди служителя, че не съдържа пари или други неразрешени вещи.
- (3) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При констатирани случаи на опити за внасяне на неразрешени вещи се уведомява съответният наблюдаващ прокурор и ГДИН.

- Чл. 279.** (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Задържаните под стража могат да получават хранителни пратки и други разрешени вещи само по време на свиждане.
- (2) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)
- (3) Хранителните пратки могат да съдържат до 5 кг хранителни продукти и до 5 кг сурови плодове и зеленчуци.
- (4) Ползвалите полагащите им се за периода хранителни пратки не получават такива при свиждане освен в случаите на чл. 98, ал. 1, т. 3 ЗИНЗС.
- (5) За новогодишните, коледните и великденските празници, както и за празниците на регистрираните в Република България религиозни общности, обявени с решение на Министерския съвет за календарната година, задържаните под стража имат право да получат по една допълнителна хранителна пратка.

Чл. 279а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Задържаният може да откаже получаването на определена пратка, като отказът се прави в писмена форма.

Чл. 280. Задържаните под стража могат да разполагат на месец с парични суми за задоволяване на лични нужди в размер до една минимална работна заплата, установена за страната.

Чл. 281. Задържаните под стража имат право на телефонни разговори при условията и по реда, определен за осъдените.

Чл. 282. Задържаните под стража могат да получават дрехи, обувки, тоалетни принадлежности, до 50 кутии цигари на месец и други разрешени предмети независимо от ограниченията за броя и теглото на хранителните пратки.

Чл. 283. Задържаните под стража имат право да получават вестници, списания и книги на български и чужд език.

Чл. 284. Задържаните под стража и преведените в ареста на друго основание са длъжни:

1. да се грижат за опазване на имуществото;
2. да спазват установените за тях правила;
3. да изпълняват точно разпорежданията и заповедите на съответните длъжностни лица;
4. да изпълняват възложената им от администрацията работа, свързана с поддържането на чистотата и хигиената в килиите, санитарните и домакинските помещения в района на ареста.

Чл. 285. На задържаните под стража е забранено:

1. да внасят и държат при себе си пари и предмети, които не са разрешени;
2. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) да получават, дават, продават, купуват, даряват, вземат и заменят помежду си вещите, с които разполагат, както и да си правят възмездни услуги;
3. да употребяват спиртни напитки и наркотични средства, а на непълнолетните - и да пушат;
4. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да играят хазартни и други забранени от администрацията игри, които нарушават вътрешния ред, добрите нрави или правата на другите задържани лица;
5. да получават и притежават печатни и други материали с порнографско съдържание, проповядващи фашистка или друга антидемократична идеология, национална, етническа, расова или религиозна омраза;
6. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да провеждат групови протести и митинги;
7. да установяват връзка с други лица по нерегламентиран начин;
8. (нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да притежават, ползват или държат при себе си оръжие, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия, включително самоделно изработени такива, мобилен телефон, фотоапарат, звуко- и видеозаписващи устройства или части от тях;
9. (нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да упражняват физическо или психическо насилие, включително за решаване на възникнали конфликти помежду им;
10. (нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да се придвижват не по определения ред във и извън района на местата за лишаване от свобода.

Чл. 286. (1) За предотвратяване на престъпления и на други нарушения задържаните под стража могат да бъдат подлагани на обиск, а обитаваните от тях помещения - на претърсване.

(2) Обиските и претърсванията се извършват от надзорно-охранителния състав.

(3) Обиск на задържаните под стража се извършва задължително:

1. при постъпването и освобождаването им от ареста;
2. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) във всички случаи на влизане или излизане от килията или района на ареста;
3. при изолиране в наказателна или единична килия.

(4) Претърсването на килиите и другите помещения в ареста се извършва по план, изготвен от младши инструктора по охрана или командира на отделение.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) По заповед на началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или на началника на арестите в съответната териториална служба се извършват обиски и претърсвания, извън тези по ал. 4.

(6) При извършване на обиск и претърсване, както и при проверка на личните вещи на задържаните под стража се съставя протокол от служителите, които са ги извършили, независимо дали са намерени или не неразрешени вещи и предмети.

(7) Екземпляр от протокола се предоставя на обискираното лице и на обитателите на претърсеното помещение, които присъстват на претърсването.

(8) Намерените при извършване на обиск и претърсване пари и вещи, чието държане не е разрешено, се изземват. Лицата, които са извършили обиска или претърсването съставят протокол за изземването в три екземпляра и в присъствието на поемни лица. Единият от екземплярите се предава на задържания под стража, вторият се прилага към иззетите пари и вещи, а третият - към досието.

(9) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За обиски и претърсвания на задържаните под стража в затворите се прилагат разпоредбите на чл. 85 - 87.

Чл. 287. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Молбите и жалбите на задържаните под стража в арестите се завеждат в отделни книги, като се отбелязват датата на получаването и изпращането, името на задържания, органът, до който са адресирани, предметът и датата на получения отговор.

(2) Всички молби и жалби, адресирани до съда и прокуратурата, се изпращат в срок до 24 часа, а в почивни и празнични дни - в първия работен ден на администрацията.

Чл. 288. Отговорите на молбите и жалбите, адресирани лично до задържаните под стража или до тях чрез администрацията, им се предават, а съдържащите се в писма до администрацията на ареста им се съобщават срещу подпис.

Чл. 289. (1) Разрешените лични вещи и хранителни продукти, които могат да получават, ползват и държат при себе си или на определените за целта места задържаните под стража лица, се определят със заповед на министъра на правосъдието.

(2) Задържаните под стража могат да държат при себе си и да ползват лични телевизионни и радиоприемници със захранване до 12 волта, които подлежат на задължителна проверка.

(3) Личните телевизионни и радиоприемници се ползват във времето, определено от дневния режим в ареста, със съгласие на настанените в килията и по начин, осигуряващ непрекъсната осемчасова междудневна почивка.

Чл. 289а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) За дисциплинарни нарушения на задържаните под стража в арестите се налагат дисциплинарни наказания по чл. 101, т. 1, 2, 4 и 5 ЗИНЗС.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Дисциплинарните наказания се налагат от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията", а на задържаните под стража в затворите - от началника на затвора. При налагането им се спазват разпоредбите на чл. 102, 105 - 109 ЗИНЗС.

(3) Заповедите за дисциплинарно наказание подлежат на обжалване по реда на чл. 110 ЗИНЗС.

Част седма.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ДЕЙНОСТ НА ОХРАНАТА В МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА

Глава девета.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 290. (1) Надзорът, охраната и конвойната дейност в местата за лишаване от свобода се осъществява от надзорно-охранителен състав.
(2) Надзорно-охранителният състав се състои от главни надзиратели, младши инструктори по охраната, командири на отделения и надзиратели.
(3) За обезпечаване на сигурността в местата за лишаване от свобода министърът на правосъдието утвърждава и други длъжности извън надзорно-охранителния състав.

Чл. 291. Надзорно-охранителният състав в местата за лишаване от свобода има следните основни задачи:

1. осъществява постовата служба в местата за лишаване от свобода и работните обекти;
2. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) конвоира затворниците и задържаните в арестите лица само от и до затворническите общежития, поправителните домове, работните обекти и лечебните заведения по нареждане на началника на затвора, поправителния дом, затворническото общежитие, на началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или началника на арестите в съответната териториална служба;
3. предотвратява, пресича и ликвидира опитите на затворниците и на задържаните в арестите лица за извършване на нарушения и престъпления;
4. осигурява реда и дисциплината в местата за лишаване от свобода;
5. осигурява защитата, безопасността и сигурността на затворниците и на задържаните в арестите лица, на служителите, на водещите разследването по тяхно искане и на имуществото;
6. обезпечават и подпомагат провеждането на ресоциализационните и други дейности в местата за лишаване от свобода.

Чл. 292. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Надзорно-охранителният състав е основна сила на постовата и конвойната служба в местата за лишаване от свобода. При необходимост по нареждане на главния директор на ГДИН, на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, на началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или на началника на арестите в съответната териториална служба за помощна сила могат да се използват и други служители.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В усложнена обстановка по нареждане на главния директор на ГДИН могат да се прехвърлят сили и средства от едно поделение в друго. Те се поставят в оперативно подчинение на началника на съответния затвор, поправителен дом, затворническо общежитие, на началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или на началника на арестите в съответната териториална служба.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При необходимост с мотивирана заповед на началника на затвора или на областната служба "Изпълнение на наказанията" могат да се прехвърлят служители на надзорно-охранителния състав от едно структурно звено в друго в рамките на утвърдената щатна численост на съответния затвор или областна служба. Копие от заповедта се изпраща в ГДИН. При отпадане на необходимостта служителите се връщат в звеното, от което са прехвърлени.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Средствата за постова и конвойна служба са: въоръжението и помощните средства по чл. 114, ал. 2 ЗИНЗС, надзорно-охранителната техника, моторните превозни средства и плавателните съдове.

Чл. 293. За успешното изпълнение на задачите от надзорно-охранителния състав се изисква:

1. строго спазване на законите на Република България;
2. познаване на нормативните актове във връзка с изпълнение на наказанието лишаване от свобода и мярката за неотклонение задържане под стража;
3. познаване на оперативната обстановка и умения за правилни действия при изпълнение на поставените задачи;
4. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) висока взискателност и системен контрол при изпълнение на служебните задължения;

5. своевременно реагиране на сигналите за престъпления и нарушения;
6. стриктно изпълнение на заповедите и разпорежданията на ръководителите;
7. (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) поддържане на физическата годност, състоянието на която се установява чрез периодични тестове.

Чл. 294. Служителите от надзорно-охранителния състав не могат да:

1. използват труда и услугите на лишените от свобода и на задържаните под стража лица за лични нужди;
2. се включват като съавтори с лишените от свобода и задържаните под стража лица в рационализации и изобретения и др.;
3. сключват с лишените от свобода и задържаните под стража лица, както и с близките им каквито и да са сделки и да приемат от тях подаръци;
4. уведомяват лишените от свобода и задържаните под стража лица за личния живот на служителите, обсъжданите въпроси на служебни съвещания, за работата и слабостите в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие и ареста;
5. съхраняват ценности на лишените от свобода и задържаните под стража лица;
6. посредничат за създаване на неправомерни връзки между лишените от свобода, задържаните под стража лица, между тях и други граждани, както и да им вършат други услуги;
7. посочат или влияят на лишените от свобода и задържаните под стража лица за избиране на защитник;
8. използват вещи на лишените от свобода и задържаните под стража лица;
9. посещават семействата на лишените от свобода и задържаните под стража лица без разрешение на съответния началник;
10. се хранят с лишените от свобода, задържаните под стража лица и посетителите им;
11. се държат грубо с лишените от свобода, задържаните под стража лица и близките им, както и да установяват фамилиарни и приятелски отношения с тях;
12. използват познанства и контакти на лишените от свобода, задържаните под стража лица и техните близки за решаване на лични въпроси.

Чл. 295. (1) За пропускане и проверка на хора и транспортни средства в местата за лишаване от свобода се организират контролно-пропускателни пунктове.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В местата за лишаване от свобода се допускат:

1. президент и вицепрезидент на Република България;
2. председател, заместник-председатели на Народното събрание, народни представители;
3. министър-председател, заместник министър-председатели и министри;
4. заместник-министри на правосъдието;
5. съдии и прокурори;
6. представители на Съвета на Европа;
7. омбудсман и негови представители;
8. главен директор и заместник главни директори на ГДИН;
9. членове на Съвета по изпълнение на наказанията;
10. държавните служители от секторите "Охрана и сигурност в затворите" и "Охрана и сигурност в арестите" на главната дирекция - в местата за лишаване от свобода, на които осъществяват методическо ръководство и контрол;
11. служителите на Министерството на правосъдието, на ГДИН и териториалните и служби - след представяне на заповед за командироване;
12. всички лица с постоянни, временни или еднократни пропуски за съответното място за лишаване от свобода;
13. адвокати - до мястото за срещи;
14. защитници и повереници - в работното време на администрацията до мястото за срещи;
15. разследващи органи - в работното време на администрацията до мястото за действия по разследването, след представяне на документ от ръководителя на разследващия орган;
16. вещи лица - в рамките на работното време на администрацията след представяне на документ, удостоверяващ това им качество по делото;
- 16а. (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) нотариуси;
17. други лица, определени с нормативен акт.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, началникът на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" и началникът на арестите в съответната териториална служба могат да разрешат влизането и на други лица.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Лицата по ал. 2, т. 1 - 16 след удостоверяване на служебното си положение се допускат в местата за лишаване от свобода от дежурния главен надзирател в затворите, поправителните домове и затворническите общежития, а в арестите - от командира на отделение или дежурния по арест, без да се взема разрешение от съответния началник.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При влизане в местата за лишаване от свобода на лицата по ал. 2, т. 16а и т. 17 и по ал. 3 след представяне на документ за самоличност им се издава пропуск по утвърден образец и посещенията се регистрират в писмен вид. За посещаване на обвиняем или подсъдим от нотариус е необходимо предварително разрешение от съответния съд или прокурор.

(6) (Изм. с Решение № 7268 от 22.05.2012 г. на ВАС - ДВ, бр. 43 от 2012 г., в сила от 08.06.2012 г., изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Защитниците, поверениците и особените представители се легитимират и допускат за среща с лишените от свобода и задържаните под стража лица след представяне на документ за самоличност и посочените в чл. 74, ал. 7 документи, а за адвокатите - адвокатска карта.

(7) Представители на средствата за масово осведомяване се допускат с разрешение на министъра на правосъдието, заместник-министъра на правосъдието, главния директор на ГДИН или началника на съответното място за лишаване от свобода.

(8) Не се допуска влизане в местата за лишаване от свобода с оръжие и мобилни телефони, както и на лица във видимо нетрезво или друго неадекватно състояние и с неподходящо облекло.

Чл. 296. Лицата, дошли на свиждане, се придружават от надзирател до напускането на мястото за лишаване от свобода.

Чл. 297. Пропускането през контролно-пропускателните пунктове на лишени от свобода и на задържани в ареста лица се извършва само с писмено разрешение на началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие и на младши инструктора по охрана или командира на отделение на ареста.

Чл. 298. (1) При пропускането през контролно-пропускателните пунктове на лице с еднократен пропуск или с билет за свиждане личната карта се оставя при постовия. При излизане пропускът (билетът) се взема, а личната карта се връща.

(2) Еднократните пропуски (билети) в края на дежурството се предават от главния надзирател или командира на отделение в архива. Срокът за съхранението им е три години.

Глава десета. **ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОСТОВАТА И КОНВОЙНАТА СЛУЖБА**

Чл. 299. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Не се допуска назначаването за самостоятелно изпълнение на постовата и конвойната служба на надзиратели, които не са завършили курс за първоначална професионална подготовка и не са положили успешно теоретико-практически изпит.

Чл. 300. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Надзорно-охранителната дейност се изпълнява от наряд, назначен от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или от началника на арестите в съответната териториална служба.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Нарядът в затворите, поправителните домове и затворническите общежития се състои от дежурен главен надзирател, дежурен командир на отделение и надзиратели. При служебна необходимост в наряда могат да се включат и други служители от надзорно-охранителната дейност.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Нарядът в арестите се състои от главни надзиратели, младши инструктор по охраната, командир на отделение и надзиратели с функционални задължения на дежурни по арест, постови, конвоиращи и водачи на специализиран автомобил.

Чл. 301. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 302. (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 303. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Във всеки затвор, поправителен дом, затворническо общежитие и арест в началото на годината се съставя списък на постовите, съобразен с особеностите на оперативната обстановка и спецификата на поделението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Списъкът на постовите се утвърждава от началника на затвора, а за арестите - от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията".

(3) Когато възникнат значителни изменения в оперативната обстановка, се изготвя нов списък на постовите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Допълнителни постове се разкриват от началника на затвора, от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или от началника на арестите в съответната териториална служба в лечебни заведения, както и при други особени случаи.

Чл. 304. (1) (Предишен текст на чл. 304 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Във всеки затвор, поправителен дом, затворническо общежитие и арест се изготвят инструкции за особеностите на постовите и произтичащите от тях задължения. В инструкциите се определят:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) местонахождението на поста, границите и пунктовете за изпълнение на служебните задължения и местата за смяна на постовия;
2. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) особеностите на поста и на какво конкретно да се обръща внимание при изпълнение на служебните задължения;
3. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) редът на обхождане територията на поста и най-характерните начини за изпълнение на служебните задължения;
4. редът за осъществяване на връзка и взаимодействие с дежурния главен надзирател или дежурния по арест, командира на отделението или младши инструктора по охраната, съседните постове, дежурния от териториалното поделение на Министерството на вътрешните работи и др.;
5. униформата и снаряжението на постовия;
6. други особености и дейности на постовия.

(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Инструкциите се утвърждават от началника на затвора и от началника на областната служба "Изпълнение на наказанията".

Чл. 305. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Назначените в наряд се явяват в поделението в определеното за инструктаж време, годни да изпълняват служебните си задължения.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Застъпващите в наряд трябва да бъдат облечени в установената униформа и снаряжение и да имат спретнат външен вид.

Чл. 306. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Командирът на отделение или дежурният по арест проверява по ежедневната ведомост надзирателите, проверява външния им вид и се осведомява за здравето им и в състояние ли са да изпълняват служебните си задължения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Надзирателите, които по различни причини (видимо неадекватно състояние, употреба на алкохол, упойващи вещества и др.) не са в състояние да изпълняват служебните си задължения, се отстраняват от наряд. За отстраняването от наряд или за неявяването на някои надзиратели дежурният главен надзирател или командира на отделение докладва на началника.

(3) (Предишно изр. второ на ал. 2, изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Надзирателите са длъжни да окажат съдействие за установяване на обстоятелствата по ал. 1 и 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Времето, през което служителят е отстранен от наряд, не се отчита за отработено време.

Чл. 307. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Инструктажът на наряда се извършва от инспектора по надзорно-охранителна дейност или от главния надзирател, от младши инспектора по охраната, командира на отделение или дежурния по арест.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора, поправителния дом, заместник-началникът по режимна и надзорно-охранителна дейност, началникът на затворническото общежитие и началникът на областната и на районната служба "Изпълнение на наказанията" лично извършват инструктаж на наряда не по-малко от веднъж месечно, а началникът на арестите в съответната териториална служба и главният надзирател в ареста - най-малко два пъти месечно.

(3) Надзирателите, които служат на отдалечени обекти, се инструктират най-малко два пъти в месеца по утвърден от съответния началник ред.

(4) При необходимост някои постови се инструктират отделно.

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При осъществяване на конвойна дейност конвоиращите се инструктират при всеки конкретен случай от дежурния главен надзирател, от командира на отделение или дежурния по арест.

Чл. 308. Инструктираният е длъжен:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да се убеди в готовността на наряда за изпълнение на служебните задължения и да отстрани констатираните нередности;

2. да провери знаят ли надзирателите своите права и задължения, правилата за използване на оръжието и на специалните средства за поддържане на реда и кои са опасните за бягство лишени от свобода и задържани под стража лица;

3. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да обяви резултатите от изпълнението на служебните задължения през изтеклото денонощие, като разгледа допуснатите грешки и посочи за пример образцови действия на постовите, при необходимост да разясни най-характерните тактически начини за изпълнение на служебните задължения (извършване на наблюдения, предотвратяване и пресичане на нарушения на вътрешния ред и др.);

4. да изясни оперативната обстановка, като постави конкретни задачи на всяко длъжностно лице от наряда и определи реда за тяхното изпълнение;

5. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) да обърне внимание на наряда за бдително изпълнение на служебните задължения, спазване на законността и внимателно отношение към лишените от свобода, задържаните под стража и гражданите;

6. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) да разясни реда за поддържане на връзка и взаимодействие с дежурния главен надзирател, дежурния командир на отделение, дежурния по арест, дежурния в районното управление на Министерството на вътрешните работи и съседни постове.

- Чл. 309.** (1) Поставият е служител от надзорно-охранителния състав, назначен на пост.
(2) Пост е мястото, определено за наблюдение и охрана, или територия, на която поставият изпълнява поставените му задачи.
(3) Поставите са:
1. подвижен - с определени няколко пункта за охрана чрез придвижване;
 2. неподвижен - за охрана на един пункт;
 3. постоянен - за осъществяване на непрекъсната охрана;
 4. временен - определен по повод конкретен случай (работа, свиждане, престой на открито, лечебно заведение и др.);
 5. едносменен - който се поддържа до 8 часа в денонощието;
 6. двусменен - с продължителност 16 часа в денонощието;
 7. трисменен - който се поддържа 24 часа в денонощието.

- Чл. 310.** (1) Поставият е неприкосновено лице. Той е подчинен само на дежурния главен надзирател, на командира на отделение и на дежурния по арест.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) През време на изпълнение на служебните задължения на поставия не се налагат дисциплинарни наказания.

- Чл. 311.** (1) Поставите се сменят на местата, посочени в инструкцията за особеностите на поста.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Сменяващият се постови запознава застъпващия със станалите произшествия и получени разпореждания по време на изпълнение на службата, след което съвместно обхождат и проверяват територията и особеностите на поста. Особено внимание се обръща на изправността на сигнално-охранителната техника, прозорците, вратите, решетките, осветлението, бравите, катинарите, хигиената и други.
(3) Лишените от свобода и задържаните под стража лица се проверяват от приемащия постови по брой, а където е възможно и поименно.
(4) Резултатите от проверката се отбелязват в постовата книга с писмен рапорт. За констатираните нередности се докладва на дежурния.
(5) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Когато смяната не се яви в определеното време, поставият уведомява дежурния главен надзирател, дежурния командир на отделение или дежурния по арест и продължава службата си.
(6) Сменилият се постови е длъжен да докладва на дежурния:
1. за състоянието, в което е сяден постът;
 2. какви произшествия и нарушения са станали по време на службата му;
 3. какви съмнителни прояви и действия на лишените от свобода или задържаните под стража е забелязал;
 4. какви проверки на поста са извършени, направени ли са забележки и какви задачи са поставени от проверяващите.
- (7) За станалите произшествия и нарушения поставият дава писмена докладна записка до началника.
(8) Надзирателите, които служат на отдалечени обекти, докладват на дежурния главен надзирател, младши инструктора по охраната, командира на отделение или дежурния по арест по телефона или чрез друго средство за връзка.

- Чл. 312.** (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Надзирателите независимо от поста, на който изпълняват служебните си задължения, са длъжни да:
1. познават и спазват нормативните актове във връзка с изпълнението на наказанието лишаване от свобода и мярката за неотклонение задържане под стража;
 2. знаят оперативната обстановка в района на поста и настъпилите изменения;
 3. осигуряват строго спазване на вътрешния ред и разпределението на времето на лишените от свобода и задържаните под стража;

4. познават сигнално-охранителната, свързочната и друга техника и да могат да боравят с нея;
5. наблюдават движението и поведението на лишените от свобода и задържаните под стража;
6. вземат незабавно необходимите мерки при опасни или съмнителни действия на лишените от свобода и задържаните под стража или на други лица и да докладват на дежурния главен надзирател и на дежурния по арест;
7. вземат мерки за предотвратяване на бягства, кражби, хазартни игри, покупко-продажби, саморазправа, хулиганства, употреба на спиртни напитки, пушене на забранени места и други нарушения и престъпления от лишените от свобода и задържаните под стража;
8. не допускат лишените от свобода и задържаните под стража да се движат в района на поста без съответно разрешение или без да се съпровождат от длъжностно лице;
9. се грижат за опазване на държавната собственост;
10. не позволяват внасянето и държането на неразрешени предмети и вещи;
11. извършват обиски на лишените от свобода и задържаните под стража и претърсване на жилищните, работните, сервизните и други помещения;
12. се грижат за поддържане на хигиената и вътрешния ред в района на поста;
13. докладват писмено за извършените нарушения и престъпления и да правят предложения за поощряване на лишените от свобода;
14. осъществяват взаимодействие с останалите служители, изпълняващи функции в района на поста.

Чл. 313. (1) На постовия надзирател се забранява да:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) спи, да се храни, извън регламентираното за това време, да чете, да употребява алкохол и други упойващи вещества, да отклонява вниманието си по въпроси, несвързани със службата, и да понижава бдителността си по какъвто и да е начин;
 2. напуска поста и да се отклонява от него без разрешение на началника, дежурния главен надзирател, командира на отделение, младши инструктора по охрана или дежурния по арест;
 3. предава или предоставя на когото и да е оръжието, снаряжението и ключовете от охраняваните обекти;
 4. приема, съхранява и предава каквито и да е вещи и кореспонденция от и за лишените от свобода и задържаните под стража, служителите и други лица.
- (2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При внезапно заболяване на постовите се уведомяват дежурният главен надзирател, дежурният по арест или командирът на отделение и се постъпва съгласно дадените указания.

Чл. 314. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В определеното за смяна време новият дежурен главен надзирател, командирът на отделение и дежурният по арест встъпват в изпълнение на служебните задължения. При встъпването проверяват наличността на документацията и се запознават с оперативната обстановка.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Встъпващият дежурен по арест проверява наличността на задържаните и обхожда заедно със сдаващия всички помещения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Встъпването и сдаването се отбелязват в книгата за встъпване и сдаване, както и всички нередности, открити при встъпването, които не са отстранени.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) След встъпването и сдаването двамата дежурни служители се явяват при началника за доклад. Сдаващият дежурството главен надзирател, командир на отделение и дежурен по арест докладват писмено за резултатите от изпълнението на служебните задължения.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 315. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Служителите от надзорно-охранителния състав изпълняват служебните си задължения без оръжие с изключение на външните постове и при конвоиране извън местата за лишаване от свобода.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Служителите от надзорно-охранителния състав нямат право да държат в себе си и да ползват лични мобилни телефони

по време на изпълнение на служебните си задължения в затворите, поправителните домове, затворническите общежития и арестите.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) В зоните за повишена сигурност, в които са наказаните с наказателна килия, настанените по чл. 120 и 248 ЗИНЗС, осъдените на доживотен затвор и поставените на специален режим, отключването, влизането и извеждането от килиите се допуска само в присъствието на най-малко още един служител от надзорно-охранителния състав.

Чл. 316. (1) Настанените лица в арестите се държат в постоянно заключени килии, които се отключват и заключват само от дежурния по арест или дежурния командир на отделение.
(2) Ключовете на арестните помещения се съхраняват в дежурния по арест.

Чл. 317. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Дежурният главен надзирател, командирът на отделение и дежурният по арест при 24-часов режим на работа могат да ползват време за отпих до 4 часа през нощта, без да се събличат, в различно време.
(2) През времето, когато дежурният главен надзирател почива, го замества командирът на отделението.

Чл. 318. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Резултатите от работата на наряда за всяко денонощие се обобщават от дежурните главни надзиратели, командири на отделения и дежурните по арест.

Чл. 319. (1) Конвоирането е принудително отвеждане по определен маршрут на едно или повече лица от специално определени наряди, наричани конвойни.
(2) Маршрут е пътят, по който се извършва конвоирането.

Чл. 320. (1) Не се допуска конвоиране с лични превозни средства, с такива от обществения транспорт и конвоиране пеша в населени места.
(2) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Надзорно-охранителният състав извършва конвоиране на лишени от свобода и задържани под стража лица до лечебно заведение и до специализираните болници за активно лечение на лишените от свобода по реда на чл. 250, ал. 2 ЗИНЗС.

Чл. 321. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Маршрутите за конвоиране на лишени от свобода и задържани в арестите лица, начинът на конвоирането и броят на конвойните се определят от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" или от началника на арестите в съответната териториална служба или командира на отделение в ареста в зависимост от разстоянието, наличието на транспортни средства, броя на конвоираните, обществената им опасност, особеностите на маршрута и др.

Чл. 322. Лишените от свобода и задържаните в арестите лица се предават и приемат за конвоиране от дежурния главен надзирател и от командира на отделение или дежурния по арест по списък, утвърден от началника на съответното място за лишаване от свобода, срещу подпис на конвойните.

Чл. 323. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На служителите от надзорно-охранителния състав могат да бъдат възлагани и други специфични задължения със заповед на началника на затвора, поправителния дом, затворническото общежитие, началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" и на началника на арестите в съответната териториална служба.

Чл. 324. Задължителните видове документи, водени от надзорно-охранителния състав, се определят от главния директор на ГДИН.

Глава единадесета. **ДЕЙСТВИЯ НА НАДЗОРНО-ОХРАНИТЕЛНИЯ СЪСТАВ ПРИ ОСОБЕНИ СЛУЧАИ**

Чл. 325. (1) (Предишен текст на чл. 325, изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При възникване на извънредна кризисна ситуация (бягство, барикадиране, вземане на заложник, бунт, нападение, пожар, природни бедствия и др. в местата за лишаване от свобода) се мобилизират всички сили и средства на поделенията, които действат съгласно утвърдените планове съвместно с териториалните поделения на Министерството на вътрешните работи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Началникът на затвора и на областната служба "Изпълнение на наказанията" незабавно уведомява главния директор на ГДИН за възникналата ситуация и за взетите мерки.

Чл. 326. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) За издирване и задържане на избягали затворници и задържани под стража лица се организират групи за преследване и претърсване на територията на съответното място за лишаване от свобода и околността по горещи следи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Издирването, преследването и задържането на избягали лица по ал. 1 се извършват от специализираните звена на Министерството на вътрешните работи. При необходимост в състава им се включват служители от местата за лишаване от свобода.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.)

Чл. 327. (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Плановете за действие на състава в кризисни ситуации и в особени случаи се утвърждават от началника на затвора и началника на областната служба "Изпълнение на наказанията".

(2) (Отм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Глава дванадесета. **КОНТРОЛ И ОЦЕНКА ПО ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПОСТОВАТА И КОНВОЙНАТА СЛУЖБА**

Чл. 328. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Контролът по организацията и изпълнението на постовата и конвойната служба има за цел да осигури спазване на законността и поддържане на висока активност в работата на надзорно-охранителния състав.

(2) Основно средство за контрол върху работата на надзорно-охранителния състав са системните проверки.

Чл. 329. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Проверките по организацията и изпълнението на постовата и конвойната служба обхващат:

1. разположението на постове и използването на надзорно-охранителния състав, техническите и други средства в съответствие с оперативната обстановка;
2. качеството на подготовката на наряда и на провежданите инструктажи;
3. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) изпълнението на служебните задължения от постовите и конвойните;
4. спазването на законността от надзорно-охранителния състав;
5. воденето и оформянето на служебните документи.

Чл. 330. Проверки извършват:

1. министърът на правосъдието и заместник-министърът, отговарящ за ГДИН;
2. главният директор и заместник главните директори, началникът на сектор "Охрана и сигурност в затворите" и държавните служители от същия сектор, началникът на сектор "Охрана и сигурност в арестите" и държавните служители от същия сектор;
3. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) началникът на затвора и заместник-началникът по режимната и надзорно-охранителната дейност, както и началникът на областната и районната служба "Изпълнение на наказанията" - най-малко един път в месеца;
4. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) началникът на поправителния дом, началникът на затворническото общежитие и началникът на арестите в съответната териториална служба - най-малко два пъти в месеца;
5. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) инспекторът по надзорно-охранителна дейност, главният надзирател в ареста, младши инструкторът по охрана и командирът на отделение в ареста - най-малко два пъти в седмицата;
6. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) дежурните главен надзирател и командир на отделение в затвора, затворническото общежитие или поправителния дом и дежурният по арест - най-малко един път в денонощието.

Чл. 331. Постовата и конвойната служба могат да проверяват и други длъжностни лица, писмено оправомощени от министъра на правосъдието, заместник-министъра на правосъдието и от главния директор на ГДИН.

Чл. 332. (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При проверката не се допускат опити за вземане на оръжието, инсцениране на правонарушения или използване на други начини, които могат да доведат до инциденти.

Чл. 333. (1) (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При откриване на недостатъци в организацията и изпълнението на постовата и конвойната служба проверяващият взема мерки за тяхното отстраняване, а ако няма право на това - уведомява началника.

(2) За грубо нарушение постовият може да бъде снет от пост само от лицата, посочени в чл. 310, ал. 1.

Чл. 334. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Резултатите от проверката по организацията и изпълнението на постовата и конвойната служба се отбелязват от проверяващия в специална книга.

Чл. 335. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Оценката на служебната дейност на надзорно-охранителния състав се прави на служебни съвещания:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие и от началника на областната или районната служба "Изпълнение на наказанията" - най-малко един път годишно, като докладът се изпраща в ГДИН;
2. (доп. - ДВ, бр. 20 от 2014 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) от инспекторите по надзорно-охранителна дейност и от началника на затворническото общежитие и на поправителния дом, където няма инспектор и от началника на арестите към съответната териториална служба - най-малко един път на три месеца.

Чл. 336. (Изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При оценка на служебната дейност на надзорно-охранителния състав се взема предвид:

1. (изм. - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) състоянието на вътрешния ред, охраната и надзора на територията на затвора, поправителния дом, затворническото общежитие или ареста и на територията на отделните постове, като се отчита в каква степен това е зависело от организацията и изпълнението на постовата и конвойната служба;
2. предотвратените и пресечените престъпления и нарушения - бягства, хазартни игри, кражби, покупко-продажби и др.;
3. личното участие и активността на надзорно-охранителния състав в разкриването на престъпления и нарушения;
4. спазването на законността, дисциплината и вежливото отношение към служителите, лишените от свобода, задържаните под стража лица и техните близки;
5. умението на постовите и конвойните бързо да се ориентират и правилно да действат при усложнена обстановка;
6. качеството при изпълнение на особените задължения;
7. познаването на нормативните актове, отнасящи се до работата на надзорно-охранителния състав;
8. състоянието на сигнално-охранителната техника и съобщителните средства и правилното им използване;
9. външният вид и спазването правилата за носене на униформата;
10. взаимодействието между постове.

Чл. 337. Функционалните задължения на длъжностните лица по изпълнение и ръководство на надзорно-охранителната дейност се посочват в длъжностните характеристики.

Част осма. ЕЛЕКТРОННО НАБЛЮДЕНИЕ (НОВА - ДВ, БР. 14 ОТ 2017 Г.)

Глава тринадесета. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ (НОВА - ДВ, БР. 14 ОТ 2017 Г.)

Чл. 338. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Електронното наблюдение се изпълнява от териториалните служби на ГДИН.

(2) Осъществяването на техническите дейности по електронното наблюдение се извършва от ГДИН и териториалните и служби или се възлага на изпълнител по чл. 271 ЗИНЗС.

(3) Изпълнителят по чл. 271 ЗИНЗС е длъжен да осигури прилагане на системата за електронно наблюдение по отношение на всички лица по чл. 263 ЗИНЗС, за които му е възложено от териториалните служби на ГДИН.

Чл. 339. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Електронното наблюдение се съчетава с другите мерки за контрол и въздействие върху поведението на осъденото лице.

Чл. 340. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Заболяване, което е несъвместимо с прилагане на електронното наблюдение, се установява с документ от медицински специалист.

Глава четиринадесета. **ОБХВАТ И ВИДОВЕ ЕЛЕКТРОННО НАБЛЮДЕНИЕ, ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА** **ЗА ПРИЛАГАНЕТО МУ (НОВА - ДВ, БР. 14 ОТ 2017 Г.)**

Глава четиринадесета.

Чл. 341. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Гласовото разпознаване се прилага по отношение на осъдено лице с пробационна мярка задължителна регистрация по настоящ адрес.

(2) Гласовото разпознаване се използва за идентификация на осъденото лице за изпълнение на наложената му пробационна мярка.

Чл. 342. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Лицето, спрямо което ще се приложи гласово разпознаване по чл. 341, ал. 1, се определя от пробационния служител.

(2) Изборът по ал. 1 преимуществено е от лица, които са:

1. с влошено здравословно състояние, което не позволява личното им явяване за изпълнение на пробационната мярка;
2. в отдалечено населено място или по друга причина не могат да бъдат контролирани ефективно поради невъзможност да се възложи регистрацията на подходящо длъжностно лице;
3. с режим на работа, който не позволява да се явят и регистрират в рамките на работното време на пробационната служба или упълномощеното длъжностно лице;
4. бременни жени или майки с малки деца;
5. затруднени да изпълняват пробационната мярка по независещи от тях причини.

Чл. 343. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Осъденото лице е длъжно да осигури ползването на стационарен телефонен пост за гласово разпознаване на мястото, определено от пробационния служител.

(2) При гласовото разпознаване се осигурява възможност за прослушване на телефонните разговори на осъденото лице през целия срок на изпълнение на пробационната мярка, както и 6 месеца след приключването на изпълнението.

Чл. 344. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Радиочестотното наблюдение се прилага при изпълнение на пробационната мярка ограничения в свободното придвижване, при наложена мярка за неотклонение домашен арест и при лишени от свобода, изтърпяващи наказание в затворническо общежитие от открит тип.

(2) Изборът на лицето с пробационна мярка ограничения в свободното придвижване, спрямо което ще бъде приложено радиочестотното наблюдение, се извършва от пробационния служител въз основа на резултатите от оценката на риска от рецидив и вреди и с оглед цялостното поведение на осъдения.

(3) Преценката относно конкретния лишен от свобода, изтърпяващ наказание в затворническо общежитие от открит тип, спрямо който ще бъде приложено радиочестотно наблюдение, се извършва от началника на затворническото общежитие въз основа на:

1. оценката на риска от рецидив и вреди;
2. плана за изпълнение на присъдата;
3. цялостното поведение на лишения от свобода.

(4) Наблюдението по ал. 1 се извършва чрез приемателно-предавателно устройство и устройство за персонална идентификация.

Чл. 345. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Устройството за персонална идентификация е с формата на гривна, има уникален идентификационен номер и неотстраним надпис с данните за контакт с оператора в контролния център.

(2) Устройството за персонална идентификация се поставя на глезена на лицето, освен ако това е невъзможно по здравословни причини. В този случай устройството се поставя на китката при спазване на изискванията за неговото функциониране.

(3) Устройството за персонална идентификация се поставя от пробационния служител, когато техническите дейности се извършват от ГДИН и териториалните и служби, или в присъствието на пробационния служител или определено от него длъжностно лице, когато има сключен договор с изпълнител по чл. 271 ЗИНЗС, и се сваля при изтичане на срока на електронното наблюдение.

(4) Устройството за персонална идентификация трябва да не причинява неудобства на лицето, на което е поставено, и да не привлича внимание с размерите си.

Чл. 346. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Приемателно-предавателното устройство установява присъствието или отсъствието на устройството за персонална идентификация.

(2) Приемателно-предавателното устройство има уникален и неотстраняем идентификационен номер и неотстраняем надпис с данните за контакт с оператора.

(3) Приемателно-предавателното устройство трябва да отговаря на изискванията по чл. 345, ал. 4.

Чл. 347. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Сателитното наблюдение може да се прилага по отношение на всички лица по чл. 263, ал. 1 ЗИНЗС, които са високорискови правонарушители или пребивават в отдалечени или труднодостъпни места.

(2) Чрез сателитното наблюдение се проследява и записва местоположението на лицето с точност до няколко метра, като се използва сателитна GPS технология, съчетана с технология на мобилна телефония.

(3) Сателитното наблюдение може да се прилага в различни режими:

1. ретроспективен, при който записите на движението на лицето могат да се анализират няколко часа по-късно;
2. наблюдение на местоположението на лицето в реално време;
3. наблюдение само по отношение на зоните на "изключване", в които не е разрешено присъствието на лицето;
4. комбинация между наблюдение в реално време и ретроспективно наблюдение.

(4) Лицето по чл. 263, ал. 1 ЗИНЗС, спрямо което ще се приложи сателитно наблюдение, се определя:

1. по т. 1 - от началника на затворническото общежитие в съответствие с критериите по чл. 344, ал. 3;
 2. по т. 2 - от пробационния служител въз основа на степента на риска от рецидив и вреди, на цялостното поведение на осъдения и/или местонахождението на лицето в дадена локация или населено място;
 3. по т. 3 - от началника на териториалното поделение на МВР или от съда в зависимост от характера на извършеното деяние, от неговата обществена опасност и от личността на дееца.
- (5) По отношение на сателитното наблюдение се прилагат разпоредбите на чл. 344, ал. 4, чл. 345 и 346.

Чл. 348. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Техническите средства, чрез които се прилага електронното наблюдение, трябва да гарантират точната идентификация на лицата.

(2) Техническите средства трябва да са защитени от външна намеса и да бъдат в непрекъснат режим на работа за срок не по-кратък от 6 месеца, без да са необходими ремонт и поддръжка.

Глава петнадесета.

ПРИЛАГАНЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО НАБЛЮДЕНИЕ (НОВА - ДВ, БР. 14 ОТ 2017 Г.)

Раздел I.

Контролен център (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 349. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) За администриране и координиране на дейностите по прилагане на електронното наблюдение се създава и функционира контролен център в ГДИН или към изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС.

(2) Контролният център работи непрекъснато през цялото денонощие, включително през почивните и празничните дни.

(3) В контролния център се мониторира сигналите и събитията, изпращани от устройствата за персонална идентификация, като се:

1. администрират данните от тези устройства;
2. осъществява връзка с лицата, спрямо които се прилага електронното наблюдение, и с пробационните служители при регистрирани от системата нарушения;
3. осъществява връзка със съответното районно управление на МВР и Спешна медицинска помощ при необходимост;
4. контролират и координират действията при загуба на електрическо хранване на устройствата за персонална идентификация;
5. изготвят протоколи или доклади за събитията, които се изпращат на областната служба "Изпълнение на наказанията" и сектор "Пробация" в ГДИН.

(4) Когато контролният център е създаден и функционира в ГДИН, същият съхранява и предоставя на териториалните служби техническите средства за прилагане на електронното наблюдение.

Раздел II.

Действия по прилагане на отделните видове електронно наблюдение (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Раздел II.

Чл. 350. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) За прилагане на електронното наблюдение пробационният служител, отговарящ за изпълнение на пробационните мерки, изготвя писмено предложение до началника на областната служба "Изпълнение на наказанията", придружено с декларация за информирано съгласие.

(2) За прилагане на електронното наблюдение на лице с наложена мярка за неотклонение домашен арест не се изисква декларация за информирано съгласие.

(3) Предложението по ал. 1 съдържа данни за лицето и вида на електронното наблюдение; адрес на прилагане на електронното наблюдение; телефонни номера на лицето; срок на електронното наблюдение; началото и края на ограничителния режим; началото и края на ограничителните часове; отговорните служители от пробационната служба и от съответното районно управление на МВР, ако е определен такъв.

(4) Предложението по ал. 1 заедно със становище на началника на областната служба "Изпълнение на наказанията" се изпраща в сектор "Пробация" в ГДИН за съгласуване.

(5) При положително решение по ал. 4 началникът на областната служба "Изпълнение на наказанията" издава заповед. В заповедта се посочват данните по ал. 3.

(6) В тридневен срок от издаване на заповедта началникът на областната служба "Изпълнение на наказанията" уведомява писмено контролния център и сектор "Пробация" в

ГДИН, изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС, ако има такъв, и съответния прокурор по чл. 204 ЗИНЗС. Уведомлението съдържа информация, идентична с данните по ал. 3.

Чл. 351. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Монтажът на техническите средства за електронно наблюдение се извършва в тридневен срок от получаване на уведомлението по чл. 350, ал. 6. За извършения монтаж се съставя протокол, който се прилага в досието на осъдения. (2) След приключване на монтажа незабавно се активира системата за електронно наблюдение и сигналите се обработват в контролния център.

Чл. 352. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) За прилагане на гласовото разпознаване се сменя гласов отпечатък от осъденото лице, който се съхранява в контролния център. (2) Снемането на гласов отпечатък се извършва от оператор в контролния център в присъствието на пробационен служител, който удостоверява самоличността на осъденото лице. (3) За снемането пробационният служител съставя протокол, който се прилага в досието на осъденото лице.

Чл. 353. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Гласовото разпознаване се извършва чрез телефонни разговори във фиксирано време или чрез произволни позвънявания на определеното по чл. 342, ал. 1 място по график, утвърден от пробационния служител. (2) Разговорите по ал. 1 се провеждат от осъдения с оператора в контролния център.

Чл. 354. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) При провеждането на телефонните разговори по чл. 353 осъденото лице е длъжно да отговаря на въпросите, поставени му от оператора в контролния център. (2) Когато се констатира, че няма съвпадение между гласа на лицето, с което се провежда телефонният разговор, и гласовия отпечатък от осъденото лице, който се съхранява в контролния център, дежурният оператор уведомява незабавно пробационния служител.

Чл. 355. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) В случаите по чл. 263, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС началникът на затворническото общежитие изготвя писмено предложение до началника на затвора за прилагане на електронно наблюдение спрямо лишения от свобода, придружено с декларация за информирано съгласие. (2) Предложението по ал. 1 съдържа: данни за лицето и вида на електронното наблюдение; адрес на прилагане на електронното наблюдение; началото и края на ограничителния режим; началото и края на ограничителните часове; отговорния служител от затворническото общежитие. (3) Предложението по ал. 1 заедно със становище на началника на затвора се изпраща в секторите "Охрана и сигурност в затворите" и "Пробация" в ГДИН за съгласуване. (4) При положително решение по ал. 3 началникът на затвора издава заповед. В заповедта се посочват данните по ал. 2. (5) В тридневен срок от издаване на заповедта началникът на затвора уведомява писмено контролния център и секторите "Охрана и сигурност в затворите" и "Пробация" в ГДИН, изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС, ако има такъв, и съответния прокурор. Уведомлението съдържа информация, идентична с данните по ал. 2. (6) Монтажът на техническите средства се извършва от пробационен служител към областната служба "Изпълнение на наказанията" или от представител на изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС в присъствието на служител от надзорно-охранителния състав на затворническото общежитие в срока и при условията на чл. 351. (7) Контролът по спазване на приложеното електронно наблюдение се осъществява от служител на затворническото общежитие.

Чл. 356. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Заповедта за прилагане на електронно наблюдение на лица с мярка за неотклонение домашен арест се издава от началника на областната служба "Изпълнение на наказанията" въз основа на съдебния акт.

(2) В тридневен срок от издаване на заповедта по ал. 1 началникът на областната служба "Изпълнение на наказанията" уведомява писмено контролния център и сектор "Пробация" в ГДИН, изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС, ако има такъв, и съответния прокурор по чл. 204 ЗИНЗС. Уведомлението съдържа информация, идентична с данните по чл. 350, ал. 3.

(3) Монтажът на техническите средства се извършва от пробационен служител към областната служба "Изпълнение на наказанията" или от представител на изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС в присъствието на пробационен служител в срока и при условията на чл. 351.

(4) Контролът по спазване на мярката за неотклонение домашен арест с приложено електронно наблюдение се осъществява от пробационен служител съвместно със служител на съответното районно управление на МВР.

Чл. 357. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) На всяко лице с приложено електронно наблюдение се предоставя информационен наръчник, който съдържа данни за условията и начина за прилагането на системата, указания за връзка с оператора при възникване на непредвидени обстоятелства, както и за последиците при констатирани нарушения.

Чл. 358. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При промяна на местоизпълнението на пробационните мерки отговорният пробационен служител или представител на изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС в присъствието на пробационен служител демонтира техническите средства и извършва монтаж на такива средства по новото местоизпълнение в срока и при условията на чл. 353.

Чл. 359. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При продължаване на срока на електронното наблюдение се спазват разпоредбите на чл. 352, чл. 355, ал. 1 - 5 и чл. 356, ал. 1 и 2.

Чл. 360. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) В случаите на чл. 269, ал. 2 и 3 ЗИНЗС пробационният служител изготвя мотивирано писмено предложение до началника на областната служба "Изпълнение на наказанията".

Раздел III.

Взаимодействие с контролния център (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 361. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Всеки сигнал за нарушение при прилагане на системата за електронно наблюдение се регистрира в контролния център, като се предава по електронен адрес незабавно на съответния пробационен служител или служителя от затворническото общежитие.

Чл. 362. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Пробационният служител съвместно със служител на съответното районно управление на МВР, когато е определен такъв, или служителят от затворническото общежитие е длъжен да извърши проверка на мястото на нарушението най-късно до 3 часа след неговото регистриране, за което изготвя констативен протокол. (2) Протоколът се докладва на началника на областната служба "Изпълнение на наказанията" или на началника на затвора за вземане на решение и при необходимост прилагане на дисциплинарни мерки.

Раздел IV.

Спиране и прекратяване на електронното наблюдение (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 363. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Електронното наблюдение се спира временно:

1. в случаите на чл. 275, ал. 1 ЗИНЗС;
2. при прекъсване на изпълнението на наказанието за срок до 10 дни;
3. за провеждане на медицинско изследване, което е несъвместимо с електронното наблюдение;
4. при налагане на наказание изолиране в наказателна килия;
5. при ползване на домашен отпуск от лишения от свобода.

(2) В случаите по ал. 1 отговорният пробационен служител или служителят от затворническото общежитие уведомява незабавно контролния център за преустановяване на наблюдението.

(3) При временно спиране на електронното наблюдение техническите средства не се демонтират.

Чл. 364. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Електронното наблюдение се прекратява при:

1. изтичане на срока на електронното наблюдение;
2. изтърпяване на постановената от съда пробационна мярка;
3. задържане на наблюдаваното лице по мярка за неотклонение или в изпълнение на наложено наказание лишаване от свобода;
4. писмено оттегляне на информираното съгласие;
5. замяна на режима на лишения от свобода, изтърпяващ наказание в затворническо общежитие от открит тип, в по-тежък от общ режим;
6. помилване или амнистия;
7. в случаите по чл. 43а и чл. 70, ал. 7 от Наказателния кодекс;
8. възникване на заболяване, несъвместимо с електронното наблюдение по време на неговото прилагане.

(2) Отговорният пробационен служител или служителят от затворническото общежитие уведомява незабавно контролния център за наличието на обстоятелствата по ал. 1.

Раздел V.

Отговорност на лицата с приложено електронно наблюдение (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

Чл. 365. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) При монтиране на техническите устройства лицето с приложено електронно наблюдение подписва декларация за тяхното опазване и отговорност при увреждането им.

Чл. 366. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) За умишлено причинени вреди или унищожаване на техническите устройства лицето с приложено електронно наблюдение носи отговорност за неправомерно увреждане по реда и условията на Закона за задълженията и договорите.

(2) За вредата или унищожаването на техническото средство се изготвя протокол от отговорния пробационен служител или от представител на изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС в присъствието на пробационен служител. Протоколът се изготвя с участие на лицето с приложено електронно наблюдение и се утвърждава от началника на областната служба "Изпълнение на наказанията".

Чл. 367. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Увредените или унищожени технически устройства се подменят в срока и при условията на чл. 351.

Чл. 368. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ремонтът на техническите средства се възлага на специализирана фирма, с която е сключен договор за услугата, или се извършва от изпълнителя по чл. 271 ЗИНЗС в присъствието на пробационен служител.

Чл. 369. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Умишленото увреждане или унищожаване на техническо устройство е нарушение на постановените пробационни мерки с приложено електронно наблюдение, неспазване на установените правила и неполагане на грижи за опазване на имуществото, за което лицата по чл. 263, ал. 1, т. 1 и 2 ЗИНЗС носят дисциплинарна отговорност.

Чл. 370. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) Освен в случаите по чл. 369 нарушение на пробационните мерки в случаите на приложено електронно наблюдение е всяко отклонение от установения начин на прилагане на системата, неизпълнение на условията или на указанията, посочени в наръчника по чл. 357, което прави невъзможно ефективното прилагане на електронното наблюдение.

(2) Когато пробационният служител установи нарушение по ал. 1, изготвя констативен протокол и го докладва на началника на областната служба "Изпълнение на наказанията", който взема решение относно прилагането на мерките по чл. 227 ЗИНЗС и при необходимост по чл. 228 ЗИНЗС.

(3) В случаите на установено нарушение от поставен под електронно наблюдение лишен от свобода констативният протокол се изготвя от служител на затворническото общежитие и се докладва на началника на затвора, който взема решение относно прилагането на мерките по чл. 101 ЗИНЗС.

Чл. 371. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) (1) При нарушаване на пробационните мерки с приложено електронно наблюдение, ако по отношение на лицето са приложени облекчения по чл. 269, ал. 2 и 3 ЗИНЗС, по предложение на пробационния служител с мотивирана писмена заповед на началника на областната служба "Изпълнение на наказанията" тези облекчения могат да бъдат отменени и да се възстанови първоначалното съдържание на пробационните мерки.

(2) Заповедта по ал. 1 се издава в седемдневен срок от установяване на нарушението.

Чл. 372. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Не се счита за нарушение прекъсване на изпълнението на електронното наблюдение по независещи от лицето причини, установени от пробационния служител или от служителя от затворническото общежитие. За случая се докладва писмено.

Чл. 373. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Ако при прилагането на електронно наблюдение се констатира данни за извършено престъпление от осъденото или друго лице, се уведомява незабавно съответният прокурор.

Чл. 374. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) Разпоредбите на част осма се прилагат и по отношение на условно предсрочно освободени лица, спрямо които в установения изпитателен срок е постановена мярка за пробационен надзор и е приложено електронно наблюдение.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) По смисъла на този правилник:

1. "Време на разположение" е времето, през което служителят е на разположение на ръководителя си извън мястото на работа с готовност при необходимост да изпълнява служебните си задължения.

2. "Дежурство" е специфична организация на работата при подневно отчитане на работното време. През времето на дежурство служителят се явява на работното си място и изпълнява служебните си задължения в рамките на продължителността на дежурството.

3. "Време за отход" е времето, през което служителят възстановява трудовите си сили в зоните и обектите на отговорност, но е длъжен да изпълнява служебните си задължения в рамките на продължителността на наряда или дежурството.
4. "Наряд" е времето, през което държавният служител изпълнява служебните си задължения по предварително утвърден график при непрекъсваемост на работния процес.
5. "Обедна почивка" или "Почивка за хранене" е период от време в рамките на утвърденото работно време, през който служителят не изпълнява служебните си задължения.
6. "Време за хранене" е период от време през наряда, което ръководителят определя на служителите за хранене, без да бъдат прекъсвани изпълняваните задължения, и се зачита за отработено време.
7. "Адаптивна криза" е кризата, породена от ситуация, при която лицето е поставено в нова за него поражаваща стрес среда.
8. "Кризисна интервенция" е спешна и временна психологическа помощ, която лицето получава при попадането му в ситуация, причиняваща необичаен стрес за него и нарушаваща обичайното му функциониране.
9. (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) "Творческа дейност" е участието в създаване на обекти на интелектуална собственост, регламентирани в българското законодателство, като изобретения, полезни модели, оригинални софтуер, методи, апаратури, образци и произведения на литературата, изкуството, науката и др.
10. (нова - ДВ, бр. 14 от 2017 г.) "Изявен специалист" е лице с придобита квалификация, което има не по-малко от 10 години професионален опит и е доказало професионалните си качества и позиция в съответната област.

§ 2. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Въвеждането на физиологичен режим на труд и почивка се извършва в съответствие с изискванията на Наредба № 15 от 1999 г. за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа (ДВ, бр. 54 от 1999 г.).

§ 3. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Участието на държавните служители в действия по предотвратяване и овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации се компенсира като труд извън установеното работно време по ред, установен със закон или акт на Министерския съвет.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 4. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Лишените от свобода, настанени в затворнически общежития от преходен тип на основание чл. 41, ал. 2 ЗИНЗС, се прекатегоризират в открит тип.

(2) При наличие на основание за настаняване на лишени от свобода от затворническо общежитие от преходен тип в заведение от закрит тип се сезира комисията по чл. 73 ЗИНЗС за предложение до съответния съд.

§ 5. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Лишените от свобода, поставени на усилено строг режим, на основание чл. 65, ал. 2 ЗИНЗС се поставят на строг режим.

(2) Срокът за замяна на режима на лишените от свобода, които са били поставени от усилено строг на строг режим, се изчислява от деня на поставянето им на определения режим с оглед остатък от общото наказание към деня на влизането в сила на ЗИНЗС, като се спазват разпоредбите на чл. 66 ЗИНЗС и чл. 49 от правилника.

(3) (Нова - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) При замяна на доживотен затвор с лишаване от свобода се прилагат разпоредбите на чл. 66, ал. 1 и 2 ЗИНЗС.

§ 6. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Лишените от свобода, поставени на лек режим, които са настанени в заведения от закрит тип и са с остатък на наказанието, по-голям от 5 години, се поставят на основание чл. 65, ал. 2 ЗИНЗС на общ режим.

(2) При наличие на основание за преместване на лишените от свобода по ал. 1 в затворническо общежитие от открит тип се изготвя предложение до комисията по чл. 73 ЗИНЗС.

(3) При преместване на лишени от свобода по ал. 2 в заведение от открит тип с решение на комисията по чл. 73 ЗИНЗС те се поставят на лек режим.

§ 7. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) (1) Пробационната мярка задължителна регистрация по настоящ адрес, наложена на осъдените преди 01.06.2009 г., се изпълнява два пъти седмично.

(2) За изпълнение на мярката по ал. 1 се изготвят нови планове, съгласувани със съответния началник на районното управление на Министерството на вътрешните работи, и нови графици.

§ 8. (Предишен § 5 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Отменят се:

1. Правилникът за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията (обн., ДВ, бр. 97 от 1990 г.; изм., бр. 69 от 1996 г., бр. 51 от 1999 г., бр. 52 от 2001 г., бр. 25 от 2002 г., бр. 108 от 2004 г. и бр. 71 от 2006 г.).

2. Наредба № 5 от 2006 г. за условията и реда за полагане на труд от лишени от свобода лица (ДВ, бр. 28 от 2006 г.).

§ 9. (Предишен § 6 - ДВ, бр. 20 от 2014 г.) Правилникът се издава на основание § 12 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и влиза в сила от 1 февруари 2010 г. с изключение на разпоредбата на чл. 20, която влиза в сила три години след приемането на програмата по §11 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИНЗС.

Приложение № 1 към чл. 119г, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)

ФОРМУЛЯР ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА ТРАВМАТИЧНИ УВРЕЖДЕНИЯ НА ЛИШЕН ОТ СВОБОДА/ЗАДЪРЖАН ПОД СТРАЖА

....., ЕГН:

(име, презиме и фамилия)

АНАМНЕЗА: (описание на изявленията,
направени от лицето, описание на всякакви
твърдения за собственото му здравословно
състояние и за малтретиране)

.....

.....

.....

.....

.....

ОБЕКТИВНО СЪСТОЯНИЕ: (пълно описание на
обективните медицински резултати въз основа на
щателния преглед)

.....

.....

.....

.....

.....

ДИАГНОЗА:

.....

.....

.....

.....

.....

КОНСТАТАЦИИ: (заключение на медицинския
специалист за съответствие между направените
твърдения и обективните медицински резултати)

.....

.....

.....

.....

.....

ДОПЪЛНИТЕЛНО ИЗВЪРШЕНИ ПРЕГЛЕДИ:

(резултати)

.....

.....

.....

.....

.....

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ КОНСУЛТАЦИИ:
(подробни изводи)

.....

.....

.....

.....

.....

ЛЕЧЕНИЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

ДРУГИ ИЗВЪРШЕНИ ПРОЦЕДУРИ:

.....

.....

.....

.....

.....

Съгласен съм/не съм съгласен да бъде
фотографиран за удостоверяване на претърпените
травми.

Желая/не желая допълнително освидетелстване
във външно лечебно заведение.

Лишен от свобода/
задържан под стража:

(подпис)

Лекар/медицински фелдшер:

(подпис)

Дата:/. /201... г.

гр.

Приложение № 2 към чл. 119г, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 14 от 2017 г.)